

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

مرحله ۸

درس‌های عمومی

تمام رشته‌های نظری

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
زبان و ادبیات فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۸ دقیقه
زبان عربی	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۷ دقیقه
زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۲۰ دقیقه
تعداد کل پرسش‌ها: ۸۰		مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه		

۱- معنی نوشته شده برای کدام واژه نادرست است؟

- ۱) به نام خدای جهان آفرین
- ۲) بر مصطفی بهر رخصت دوید
- ۳) گفت بر من تیغ تیز افراشتی
- ۴) از علی آموز اخلاص عمل

۲- معنی «سهام» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) دمنه را گفتا که تا: این بانگ چیست؟
- ۲) تیغ تو گر به جانب دریا گذر کند
- ۳) می شوی سهم شعله، خار مشو
- ۴) زان در شبان تیره گریزد عدوی تو

۳- معنی «شاهد» در بیت زیر با کدام بیت یکسان است؟

چو و نمود رخ شاهد آرزو

- ۱) چگوننه در غم او دعوی وفا نکنم
- ۲) شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد
- ۳) آه سحر و اشک شبم شاهد حال است
- ۴) حجت ار خواهند ازو انصاف باشد حجتش

۴- کدام بیت از نظر املائی درست است؟

- ۱) یکی محضر اکنون بیاید نوشت
- ۲) نهان گشت کردار فرزانه گان
- ۳) در زمان انداخت شمشیر آن علی
- ۴) که ناگاه عمرو آن سپهر نبرد

۵- در بین گروه کلمات زیر، املائی چند واژه نادرست است؟

«خوایگری چالاک - معرب اژی دهاک - منش خبیث - باذل مشهدی - روضه خلد - دستان زال - خودداری و امتناع - فایغ و پیروز - الحاح و اسرار - مجد خوافی»

۱) دو	۲) سه	۳) چهار	۴) پنج

۶- در کدام بیت صفت بیانی دیده می شود؟

- ۱) به جز بازوی دین و شیر خدا
- ۲) چو و نمود رخ شاهد آرزو
- ۳) همه برده سر در گریبان فرو
- ۴) چو آن آهنین کوه آمد به دشت

۷- نقش واژه مشخص شده در کدام بیت نادرست است؟

- ۱) چو شیر خدا راند بر خصم، تیغ
- ۲) برافراخت پس دست خیرگشا
- ۳) مرا اوج عزت در افلاک توست
- ۴) خروشید و برجست لیزان ز جای

۸- واژگان مشخص شده در کدام ابیات به ترتیب از نظر تحول معنایی در گذر زمان با کلمات «فتراک - سوگند - خنده - یخچال» یکسان هستند؟

الف) همی رفت منزل به منزل چو باد	ب) سپر بر سر آورد شیر اله	ج) بیاورد ضحاک را چون نونید	د) دیدند از کین دل سوی هم
۱) ج - ب - د - الف	۲) د - الف - ب - ج	۳) ج - الف - د - ب	۴) د - ج - الف - ب

۹- در تمام کلمات کدام گزینه فرآیند واجی «ابدال» دیده می شود؟

- ۱) نمی رسد - سنبل - لکن - دنبه - بکش
- ۲) سپید - مجتبی - بپرس - نمی کشند - زنبور
- ۳) پیل - بخور - منبر - می روند - اجتماع
- ۴) بدو - سپردن - نمی شناخت - نگرفت - مجتمع

بینداخت شمشیر را شاه دین (زد)
ازو خواست دستوری اما ندید (رخصت)
از چه افکندی مرا بگذاشتی؟ (رها کردی)
شیر حق را دان منزه از دغیل (بی مهری)

با نهیب و سهم این آوی کیست؟
از سهم او نهنگ گریزد به کوهسار
می شوی صید گریه، موش میاش
کز سهم تو ز سایه خود می کند حذر

به هم حمله کردند باز از دو سو

که شاهد دل مجروح و چشم خون بار است
بنده طلعت آن باش که آنی دارد
کز عشق رخ و زلف تو در آتش و آبم
ور به شاهد حجت افتد عدل او باشد گواه

که جز تخم نیکی، سپهد نکشت
پراکنده شد نام دیوانه گان
کرد او اندر غذایش کاهلی
برانگیخت عبشرش برافشانند گورد

که شد طالب رزم آن ازدها
به هم حمله کردند باز از دو سو
نشد هیچ کس را هوس، رزم او
همه رزمگه کوه فولاد گشت

به سر کوفت شیطان دو دست دریغ (نهاد)
پی سر بریدن بیفشرد پا (مفعول)
به چشمان من کیمیا خاک توست (مضاف الیه)
بدریید و بسپرد محضر به پای (قید)

سری پر ز کینه، دلی پر ز داد
علم کرد شمشیر آن ازدها
به کوه دماوند، کردش به بند
در صلح بستند بر روی هم

۱۰- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- چنان بُد که ضحاک را روز و شب
(۱) کنایه - تضاد - تشبیه - جناس (۲) تلمیح - مجاز - اغراق - تضاد
۱۱- همه ابیات دارای «مجاز» هستند، به جز:

به نام فریدون گشادی دو لب

(۳) استعاره - تلمیح - تشبیه - تضمین (۴) مجاز - کنایه - جناس - اغراق

- (۱) به‌سوی هژبر ژبان کرد رو
(۲) چو نمود رخ شهادت آرزو
(۳) پرید از رخ کفر در هند رنگ
(۴) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب

به پیشش برآمد شه جنگ‌جو
به هم حمله کردند باز از دو سو
تپیدند بُت‌خانه‌ها در فرنگ
ز هم رد نمودند هفتاد حرب

۱۲- آرایه‌های روبه‌روی کدام بیت تماماً درست هستند؟

- (۱) گفت بر من تیغ تیز افراشتی
(۲) برافراخت پس دست خببرگشا
(۳) فلک باخت از سهم آن جنگ، رنگ
(۴) زره لخت لخت و قبا چاک چاک

از چه افکنندی مرا بگذاشتی؟ (تضاد و جناس)

پی سر بریدن بیفشرد پا (تشبیه و تلمیح)

بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ (ایهام و اغراق)

سر و روی مردان پر از گرد و خاک (مراعات نظیر و کنایه)

۱۳- زمینه «قومی و ملی» حماسه در کدام بیت آشکارتر است؟

- (۱) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب
(۲) ز بس گرد از آن رزمگه بردمید
(۳) بیامد به دشت و نفس کرد راست
(۴) بیفشرد چون کوه پا بر زمین

ز هم رد نمودند هفتاد حرب
تن هر دو شد از نظر ناپدید
پس آنکه باستاد هم‌رزم خواست
بخایید دندان به دندان کین

۱۴- معنی کدام مصراع درست است؟

- (۱) بیامد به دشت و نفس کرد راست: به دشت آمد در حالی که نفس نفس می‌زد.
(۲) بخایید دندان به دندان کین: از روی کینه همه دندان‌هایش را خرد کرد.
(۳) بپوید کاین مهتر آهنمن است: برخیزید چون این شاه شیطان است.
(۴) کشید اژدهافش به تنگی فراز: ضحاک را به جای تنگ و بلندی کشید.

۱۵- مفهوم کدام بیت در کمانک روبه‌روی آن نادرست است؟

- (۱) خروشید کای پایمردان دیو
(۲) تو یک ساعت، چو افریدون به میدان باش، تا زان پس
(۳) چنان دید بر روی دشمن ز خشم
(۴) نهادند آوردگ‌های چنان

بریده دل از ترس گیهان خدیو (نکوهش دستیاران ظالم)
به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی (تلاش مایه پیروزی)
که شد ساخته کارش از زهر چشم (نکوهش خشم در جنگ)
که کم دیده باشد زمین و زمان (بی‌نظیر بودن جنگ)

۱۶- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام بیت دیده می‌شود؟

هنر خوار شد، جادویی ارجمند

- (۱) به خسیسان دهند نعمت و ناز
(۲) به هنر کوش که دیبای هنر
(۳) بسیار بکوشم که رسم من به تو، لیکن
(۴) شرف از علم حاصل کن تو جانا

نهان راستی، آشکارا گزند

اهل دل را به جان امان ندهند
هیچ بافنده به بازار نداشت
با بخت بد و گردش اختر چه کند کس؟
عزیز آمد همیشه مرد دانا

۱۷- قسمت‌های مشخص شده به ترتیب به چه کسانی اشاره دارد؟

- (الف) به نام خدای جهان آفرین
(ب) چو آن آهنین کوه آمد به دشت
(ج) حبیب خدای جهان آفرین
(د) بیامد به درگاه سالار نو

بینداخت شمشیر را شاه دین
همه رزمگه کوه فولاد گشت
نگه کرد بر روی مردان دین
بدیدندش آنجا و برخاست غو

(۱) پیامبر ﷺ - عمرو - علی رضی الله عنه - ضحاک

(۳) پیامبر ﷺ - فریدون - پیامبر ﷺ - فریدون

(۲) علی رضی الله عنه - عمرو - پیامبر ﷺ - فریدون

(۴) علی رضی الله عنه - فریدون - علی رضی الله عنه - ضحاک

۱۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) دفاع از وطن، کیش فرزانه‌گی ست
(۲) مهر میهن، پرتو مردانگی، عزمی قوی
(۳) قاضی شهرم ار کشد، بهر وطن روا بود
(۴) کنم جان خود را فدای وطن

گذشتن ز جان، رسم مردانگی ست
این سه تا تنها دوی درد این کشور بود
خاصه که آب دیدگان داد به خون گواهییم
که با او چنین است پیمان من

۱۹- همه ابیات با بیت زیر تناسب معنایی دارند، به جز:

گفت: من تیغ از پی حق می‌زنم

بنده حقم نه مأمور تنم

- (۱) از بهر خلیق چه کنی طاعت معبود
- (۲) مبر طاعت نفس شهوت پرست
- (۳) هوا به هرچه رضاده (راضی) شود مشو راضی
- (۴) نظری کن به من خسته که ارباب کرم

- باری چو عبادت کنی از بهر خدا کن
- که هر ساعتش قبله دیگر است
- خدا به هرچه نه راضی بود مباحث رضا
- به ضعیفان نظر از بهر خدا نیز کنند

۲۰- مفهوم بیت زیر به کدام بیت نزدیک تر است؟

با جوانان چو دست بگشادی

پای گردون پیبر برستی

- (۱) جوانان پیل‌افکن شیرگیر
- (۲) چون او خشم گیرد به روز نبرد
- (۳) چنین است کردار گردون پیبر
- (۴) ز بس جنگ و خون ریختن در جهان

- ندانند دستان (حیل)ه روباه پیبر
- چه هم‌رزم او ژنده‌پیل و چه مرد
- گاهی چون کمانست و گاهی چو تیر
- جوانان ندانند ارج مهان (بزرگان)

زبان عربی [رشته‌های ریاض و فیزیک - علوم تجربی]

۲۰

زمان پیشنهادی

عربی، زبان قرآن ۲: درس‌های ۴ تا ۶

■ عَيْنِ الْأَصْحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۳۰-۲۱):

۲۱- «أَوْضَيْتُ زُمْلَانِي بَأَنْ يَجْتَنِبُوا مُعَارَضَةَ الْآخَرِينَ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعُوا كَلِمَتَهُمْ وَيَفْهَمُوا مَقَالَهُمْ!»:

- (۱) همکارانم به من سفارش کردند تا از مخالفت با دیگران دوری کنم، پیش از آنکه سخنم را بشنوند و گفتارم را بفهمند!
- (۲) به همکارانم سفارش کردم تا از مخالفت با دیگران بپرهیزند پیش از آنکه سخن‌شان را بشنوند و گفتارشان را بفهمند!
- (۳) همکلاسی‌هایم به من سفارش کردند تا از مخالفت با دیگران بپرهیزم پیش از آنکه سخن‌شان را بشنوم و گفتارشان را بفهمم!
- (۴) به همکلاسی‌هایم سفارش کردم تا پیش از آنکه دیگران سخن‌شان را بشنوند و گفتارشان را بفهمند، با آن‌ها مخالفت نکنند!

۲۲- «لَمْ يَضْمَنْ الْوَزِيرُ أَنْ يَحُلَّ مَشَاكِلَ الْمَوَاطِنِ خِلَالَ مُحَاضَرَةِ أَلْفَاها فِي قَاعَةِ الْجَامِعَةِ!»:

- (۱) چرا وزیر در میان سخنرانی که در سالن دانشگاه انجام داده‌است، ضمانت می‌کند که مشکلات هم‌وطنان حل می‌شود؟
- (۲) در میان مصاحبه‌ای که وزیر آن را در تالار دانشگاه انجام داد، ضمانت کرد که مشکلات هم‌میهنان حل خواهد شد!
- (۳) وزیر ضمانت نکرد که در بین مصاحبه‌ای که آن را میان مردم جامعه انجام می‌داد، مشکلات هم‌وطنان را حل کند!
- (۴) در میان سخنرانی‌ای که وزیر آن را در سالن دانشگاه انجام داد، ضمانت نکرد که مشکلات هم‌میهنان را حل کند!

۲۳- «يَعُدُّ أَشْهُرَ الْمُسْتَشْرِقِينَ الدَّكْتُورَةَ شَيْمَلٍ مِنَ الْمُعْجَبِينَ بِالْحَضْرَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالثَّقَافَةِ الْإِيرَانِيَّةِ!»:

- (۱) مشهورترین خاورشناسان، دکتر شیمل را از شیفتگان تمدن اسلامی و فرهنگ ایرانی می‌شمارند!
- (۲) دکتر شیمل، مشهورترین شرق‌شناسان را از دلباختگان فرهنگ اسلامی و تمدن ایرانی می‌شمارد!
- (۳) پرآوازه‌ترین خاورشناسان خانم دکتر شیمل، از شیفتگان تمدن اسلامی و فرهنگ ایرانی بشمار می‌رود!
- (۴) خانم دکتر شیمل، دلباختگان فرهنگ اسلامی و تمدن ایرانی را از پرآوازه‌ترین شرق‌شناسان به‌شمار می‌آورد!

۲۴- «إِسْتَطَعْتُ أَنْ أُحَلِّ مَشَاكِلِي بِمُسَاعَدَةِ صَدِيقٍ لِيُوجِدُ مِثْلَهُ فِي الْعَالَمِ!»:

- (۱) توانستم مشکلات دوستم را که مانند او در جهان نیست، حل کنم!
- (۲) به کمک دوستم، توانستم مشکلاتی را حل کنم که مانند آن در جهان یافت نمی‌شود!
- (۳) به کمک دوستی که مانندش در جهان یافت نمی‌شود، توانستم مشکلاتم را حل کنم!
- (۴) به یاری دوستی که مثل او در جهان پیدا نمی‌شود، میتوانم مشکلات خود را حل کنم!

۲۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) لم تُوافِقْ مَدِيرَةَ الْمَدْرَسَةِ أَنْ تُؤَخَّرَ الْإِمْتِحَانُ! مدير مدرسه موافقت نخواهد کرد که امتحان را به تأخیر بیندازد!
- (۲) لِيَسْتَمِعَ إِلَى كَلَامِ مُعَلِّمِنَا! باید به سخن معلمان خود گوش دهیم!
- (۳) عِنْدَ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ لَنْ أُرَاجِعَ تَرْجَمَتَهُ! در هنگام خواندن قرآن، به ترجمه آن مراجعه نمی‌کنم!
- (۴) الْمُؤْمِنُونَ لِأَيُّسَاوٍ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ! مؤمنان از رحمت خداوند ناامید نمی‌شوند!

۲۶- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْمُرَادِفِ أَوْ الْمُتَضَادِّ:

- (۱) حَدَّثْتُ = تَكَلَّمْتُ / خَلَّةٌ ≠ عَدَاوَةٌ
- (۲) مَخْبُوءٌ = خَفِيٌّ / أَجَلٌ ≠ أَخَرٌ
- (۳) مَقَالَ = كَلَامٌ / لَيْنٌ ≠ خُشُونَةٌ
- (۴) حَصَلَ عَلَيَّ = اِكْتَسَبْتُ / مُعَارَضَةٌ ≠ مُوَافَقَةٌ

۲۷- عَيْنِ الْخَطَا لِلتَّوَّابِ بَيْنَ الْعَمُودَيْنِ:

- (۱) الف ← ۲
- (۲) ب ← ۱
- (۳) الف ← ۳
- (۴) ب ← ۴

- ۱. مَظَاهِرُ التَّقَدُّمِ فِي مَيَادِينِ الْعِلْمِ وَالصَّنَاعَةِ
- ۲. جَمْعُ الشَّابِّ وَالَّذِي لَيْسَ كَبِيرَ السِّنِّ
- ۳. مَا يُقَارَبُ عَشْرَ سِنِينَ بَيْنَ الطُّفُولَةِ وَالْكِبَرِ
- ۴. مَجْمُوعَةٌ مِنَ الْقِيَمِ الْمُشْتَرَكَةِ بَيْنَ النَّاسِ

الف) الشَّابُّ
ب) الحَضَارَةُ

۲۸- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ: «لَا تَعْتَرُوا بِضَلَاتِهِمْ وَلَا بِصِيَامِهِمْ وَلَكِنْ اخْتَبِرُوهُمْ عِنْدَ صَدَقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ!»

- (۱) طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
- (۲) تو راستی کن و با گردش زمانه بساز
- (۳) عبادت به جز خدمت خلق نیست
- (۴) صدق، میزبان کرده ها باشد

۲۹- عَيْنِ الْخَطَا حَسَبَ الْوَاقِعِ:

- (۱) بَعْضُ الْأَوْقَاتِ كَلَامُنَا يَجْلِبُ لَنَا مَشَاكِلَ عَدِيدَةً!
- (۲) لَا تَسْتَطِيعُ السَّيَّارَةُ أَنْ تَتَحَرَّكَ دُونَ إِطَارٍ إِحْتِيَاطِيٍّ!
- (۳) لِرِجَاعِ الطَّبِيبِ عِنْدَ الْمَرِيضِ خَاصَّةً لِلْأَمْرَاضِ الصَّعْبَةِ!
- (۴) مَنْ يَتَعَلَّمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ يُدْرِكُ الْقُرْآنَ بِصُورَةٍ أَحْسَنَ!

۳۰- عَيْنِ الْخَطَا لِلْفَرَاغِ: «إِنْ بَعِثَ..... فِي الصِّدْقِ..... بَدُونَ وَصْفَةِ الطَّبِيبِ!»

- (۱) حُبُوبٍ مُهْدَتَةٍ وَأَمْبِيسِيَلِينَ - غَيْرُ مَسْمُوحٍ
- (۲) مَرْهَمٍ لِحَسَّاسِيَةِ الْجِلْدِ - مَسْمُوحٍ
- (۳) الْقُطْنِ الطَّبِيِّ وَالْمِخْرَارِ - غَيْرُ مَسْمُوحٍ
- (۴) حُبُوبٍ مُسَكَّنَةٍ لِلصُّدَاعِ - مَسْمُوحٍ

■ ■ ■ إقرأ النَّصَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۳۵-۳۱):

«الْبَاحِثُونَ الَّذِينَ يُحَقِّقُونَ فِي أوروپَا حَوْلَ بِلَادِ شَرْقِ الْعَالَمِ، يُسَمُّونَ الْمُسْتَشْرِقِينَ وَالدُّكْتُورَةَ مَارِي شَيْمَلْ تُعَدُّ مِنْ أَشْهُرِهِمْ. وُلِدَتْ فِي عَامِ ۱۹۲۲مَ وَ مِنْذُ الطُّفُولَةِ كَانَتْ مُشْتَاقَةً لِلتَّعَرُّفِ عَلَى كُلِّ مَا يَرْتَبِطُ بِالشَّرْقِ. هِيَ تَعَلَّمَتْ لُغَاتٍ كَثِيرَةً مِنْهَا الْفَارْسِيَّةَ وَالْعَرَبِيَّةَ وَ وَاصَلَتْ إِهْتِمَامَهَا الْعِلْمِيَّ حَتَّى صَارَتْ شَخْصِيَّةً عَالِمِيَّةً. بَعْدَمَا حَصَلَتْ عَلَى شَهَادَةِ الدُّكْتُورَاهِ الثَّانِيَةِ فِي مَجَالِ تَارِيخِ الْأَدْيَانِ، بَدَأَتْ بِالتَّدْرِيسِ فِي جَامِعَةِ هَارْفَارْدَ فِي مَجَالِ الثَّقَافَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ. كَانَتْ تُسَافِرُ إِلَى بِلَادِ كَالِهِنْدِ وَ بَاكِسْتَانَ وَ تَلْقِي مُحَاضَرَاتٍ كَثِيرَةً. كَانَ جَلَالُ الدِّينِ الرَّومِيَّ مِنَ الشُّعْرَاءِ الْمَحْبُوبِينَ لَدَيْهَا وَ قَدْ أَلْفَتْ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ وَ مَقَالَةٍ حَوْلَ هَذَا الشَّاعِرِ. عَلَى سَبِيلِ الْمِثَالِ، تَرَجَمَتْ كِتَابٌ "فِيهِ مَا فِيهِ" إِلَى الْأَلْمَانِيَّةِ. حَصَلَتْ عَلَى جَائِزَةِ السَّلَامِ الْأَلْمَانِيَّةِ فِي عَامِ ۱۹۹۵مَ وَ قَدْ تُوْفِّقَتْ هَذِهِ الْبَاحِثَةُ الْعَظِيمَةُ فِي عَامِ ۲۰۰۳م.»

۳۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ: «مَارِي شَيْمَلْ.....»

- (۱) كَانَ عُمُرُهَا أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ سَنَةٍ!
- (۲) كِتَابٌ «فِيهِ مَا فِيهِ» مِنْ مَوْلَفَاتِهَا!
- (۳) هَذِهِ الْبَاحِثَةُ قَدْ تُوْفِّقَتْ قَبْلَ سِنِينَ!
- (۴) هِيَ تَعَلَّمَتْ اللُّغَةَ الْفَارْسِيَّةَ فَقَطْ!

۳۲- عَيْنِ الصَّحِيحِ: «مَارِي شَيْمَلْ.....»

- (۱) كَانَتْ تَدْرُسُ فِي جَامِعَةِ هَارْفَارْدَ سِنَوَاتٍ عَدِيدَةً!
- (۲) لَمْ تُسَافِرْ إِلَى الْهِنْدِ وَ بَاكِسْتَانَ طَوَّلَ حَيَاتِهَا!
- (۳) قَدْ أَلْفَتْ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ حَوْلَ تَارِيخِ الْأَدْيَانِ!
- (۴) كَانَتْ الثَّقَافَةُ الْإِسْلَامِيَّةُ مِنَ الْمَجَالَاتِ الْمَحْبُوبَةِ لَدَيْهَا!

۳۳- «مَا كَانَتْ مَارِي شَيْمَلْ تَهْتَمُّ بِ.....!»:

- (۱) بِلَادِ شَرْقِ الْعَالَمِ
- (۲) تَعَلُّمِ اللُّغَاتِ الْمُخْتَلَفَةِ
- (۳) مَوْلَفَاتِ جَلَالِ الدِّينِ الرَّومِيِّ
- (۴) تَارِيخِ الْغَرْبِ وَ ثَقَافَتِهِ

۳۴- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) وُلِدَتْ ← الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ، لِمُفْرَدِ الْمُؤَنَّثِ
- (۲) وَاصَلَتْ ← الْفِعْلُ الْمَاضِي، مَصْدَرُهُ «وَصُولٌ»
- (۳) تُسَافِرُ ← الْفِعْلُ الْمَضَارِعُ، بِزِيَادَةِ حَرْفٍ وَاحِدٍ
- (۴) أَلْفَتْ ← الْفِعْلُ الْمَعْلُومُ، مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ «تَفْعِيلٌ»

۳۵- كَمْ فِعْلاً مَجْهُولاً فِي هَذِهِ الْعِبَارَةِ؟

- «الْبَاحِثُونَ الَّذِينَ يُحَقِّقُونَ فِي أوروپَا حَوْلَ بِلَادِ شَرْقِ الْعَالَمِ، يُسَمُّونَ الْمُسْتَشْرِقِينَ وَ الدُّكْتُورَةَ مَارِي شَيْمَلْ تُعَدُّ مِنْ أَشْهُرِهِمْ!»
- (۱) وَاحِدٍ
  - (۲) اثْنَانِ
  - (۳) ثَلَاثَةٌ
  - (۴) أَرْبَعَةٌ

■ ■ ■ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۴۰-۳۶):

۳۶- عَيْنِ فِعْلاً لَا يُتْرَجَمُ إِلَى الْمَاضِي:

- (۱) صَبَّاحٌ أَمْسَ شَاهَدَتْ سَيَّارَةً تَمْشِي بِسُرْعَةٍ!
- (۲) الْمُدِيرُ لَمْ يُسَاعِدِ الطُّلَابَ لِتَعَلُّمِ دُرُوسِهِمْ!
- (۳) كَانَ أَسْتَاذُنَا يُلْقِي مُحَاضَرَاتٍ بِاللُّغَةِ الْإِنْجِلِيزِيَّةِ!
- (۴) أَنْتَ تَعَلَّمْتَنِي خُلُقاً يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ!

۳۷- عَيْنِ حَرْفِ اللَّامِ لَا يُدْخِلُ عَلَى الْمَضَارِعِ الْإِتِّزَامِيَّ:

- (۱) لِنَتَكَلَّمَ جَيِّدًا حَتَّى نَعْرِفَ فِي الْمَجْتَمَعِ!
- (۲) أَدْعُو جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ لِفَهْمِ حَقَائِقِ الدِّينِ!
- (۳) «مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ حَرَجٍ»
- (۴) تَكَلَّمْتُ مَعَ أَصْدِقَائِي لِيعَلِّمُوا أَهْمِيَّةَ كَسْبِ الْعِلْمِ!

۳۸- عَيْنِ مَا يُبَسِّطُ فِيهِ «لَا النَّاهِيَّةُ وَ النَّاهِيَةُ مَعًا:

- (۱) لَا تُحَدِّثِ النَّاسَ أَبَدًا بِمَا لَا تَعَلَّمُ!
- (۲) لَا تَعْلَمُوا كَمَا لَا تَحِبُّونَ أَنْ تَعْلَمُوا!
- (۳) مَنْ لَا يَصْدُقُ فِي مَقَالِهِ، فَلَا يَنْجَحُ فِي حَيَاتِهِ!
- (۴) لَا تَحْزَنْ عَلَى مَا فَاتَكَ فَلَا يَدُومُ الدَّهْرُ!

پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

۳۹- كَمْ صَفَةً فِي هَذِهِ الْعِبَارَةِ؟ «سَافَرْتُ إِلَى قَرْيَةٍ شَاهَدْتُ صُورَتَهَا الْجَمِيلَةَ أَيَّامَ صَغَرِي!»

(۱) واحدة

(۲) اثنتان

(۳) ثلاث

(۴) أربع

۴۰- عَيِّنِ الصَّحِيحَ عَنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ عَلَى التَّرْتِيبِ: «عِنْدِي وَصْفَةٌ لَا أَحَدُ الْأَدْوِيَةِ الْمَكْتُوبَةِ عَلَيْهَا!»

(۱) الخبر - مضاف إليه - المفعول

(۲) المبتدأ - المفعول - الصفة

(۳) المبتدأ - الخبر - الصفة

(۴) الخبر - المفعول - مضاف إليه

۲۰'

زمان پیشنهادی

زبان عربی [رشته ادبیات و علوم انسانی]

عربی، زبان قرآن ۲: درس‌های ۴ تا ۶

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۲۸-۲۱):

۲۱- «فِي يَوْمٍ كَانَ شَابٌّ يَسْبَحُ فِي الْبَحْرِ وَ تَظَاهَرَ بِالْعَرَقِ وَ نَادَى أَصْحَابَهُ: الْنَّجْدَةَ!»: رُوزِي .....

(۱) یک جوان مشغول شنا در دریا بود و به ظاهر داشت غرق می‌شد و دوستانش را صدا می‌زد: کمک!

(۲) جوانی بود که در دریا شنا می‌کرد و ظاهراً داشت غرق می‌شد و دوستانش را صدا زد: کمک!

(۳) یک جوان در دریا شنا می‌کرد و گاهی تظاهر به غرق شدن می‌کرد و یارانش او را صدا زدند: کمک!

(۴) جوانی در دریا شنا می‌کرد و تظاهر به غرق شدن کرد و یارانش را صدا زد: کمک!

۲۲- عَيْنِ التَّرْجُمَةِ الصَّحِيحَةِ: «إِذَا يَكُونُ هَذَا الرَّجُلُ نَبِيًّا فَلِلْسَابِقِ فَضْلُهُ وَ إِذَا يَكُونُ مَلِكًا فَلَا تَزَالُ فِي عِزِّ مُلْكِهِ!»

(۱) اگر این مرد پیامبر باشد به خاطر فضیلت گذشته‌اش است و اگر پادشاه باشد پیوسته سلطنتش باقی باشد!

(۲) هرگاه این مرد پیامبر باشد پس باید به خاطر فضیلت گذشته باشد و هرگاه پادشاه باشد پس باید پیوسته در سلطنتش باقی بماند!

(۳) اگر این مرد پیامبر باشد پس پیشتاز، فضیلت آن را دارد و اگر پادشاه باشد، پس پیوسته در عزت پادشاهی او هستی!

(۴) هرگاه که این مرد پیامبر باشد پس به خاطر فضیلت پیشتازی او است و هرگاه پادشاه باشد پس پیوسته سلطنتش باقی است!

۲۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ!: دستور پروردگارم مدارا کردن با مردم است!

(۲) «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»: هر قومی هنگامی که خودشان را تغییر دهند خدا آن‌ها را تغییر می‌دهد!

(۳) لَا تَعْتَرُوا بِصَلَاتِهِمْ وَ لَكِنْ اخْتَبِرُوهُمْ عِنْدَ صِدْقِ الْحَدِيثِ!: از نمازشان فریب نخورید ولی آنان را هنگام راستی گفتار بیازمائید!

(۴) لَا تَصَلُّوا إِلَى الْخَبِيرِ حَتَّى تُتَفَقَّهُوا أَحَبَّ شَيْءٍ مِمَّا عِنْدَكُمْ!: به نیکی دست نیافته‌اید تا این‌که بهترین چیز از نزدتان را انفاق کنید!

۲۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

(۱) «وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ»: و هر کس باید به آنچه برای فردا از پیش فرستاده بنگرد!

(۲) «وَ قُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ»: و از جانب پروردگارتان حق را بگو پس کسی که بخواهد ایمان می‌آورد!

(۳) «لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ»: نباید مؤمنان از غیرمؤمنان کافران را دوست برگزینند!

(۴) لِيَكُنَّ أَحَبَّ الدُّخَائِرِ إِلَيْكَ ذَخِيرَةُ الْعَمَلِ الصَّالِحِ!: محبوب‌ترین اندوخته‌ها در نزد تو باید اندوخته عمل صالح باشد!

۲۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) «أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ»: آیا نمی‌دانند که خداوند روزی را برای هرکه بخواهد افزایش می‌دهد!

(۲) لَا تَظْلِمُ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ: آن گونه که دوست داری ظلم نکن تا این‌که ظلم نبینی!

(۳) وَ أَحْسِنْ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسِنَ إِلَيْكَ!: و آن گونه که دوست داری کسی به تو نیکی کند، نیکی کن!

(۴) «وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ»: و با آنان به حق کتاب را نازل کرد تا میان مردم حکم کند!

۲۶- أَيُّ مَثَلٍ يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي؟

(۱) خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَّ وَ دَلَّ!

(۲) إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ!

(۴) الْمُؤْمِنُ كَثِيرُ الْعَمَلِ قَلِيلُ الْكَلَامِ!

(۳) لَا تُحَدِّثِ النَّاسَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ!

۲۷- عَيْنِ الْجَوَابِ الَّذِي لَا يَنَاسِبُ لِسْؤَالِهِ:

(۱) - هَلْ سَافَرْتَ إِلَى قُبَّةِ قَابُوسِ؟ - هِيَ جَنَّةٌ فِي الصَّحْرَاءِ قُرْبَ كِرْمَانَ!

(۲) - عَفْوًا فِي بَطَاقَةِ الشَّحْنِ إِشْكَالًا! - سَامِحِينَ، أُبَدِّلُ لَكَ الْبَطَاقَةَ!

(۳) - مِن أَيْنَ تَعْرِفُ هَذِهِ الْقَرْيَةَ؟ - شَاهَدْتُ صُورَتَهَا أَيَّامَ صَغَرِي!

(۴) - مَا الْفَائِدَةُ لِلْإِمْتِحَانَاتِ؟ - إِنَّهَا تُسَاعِدُ الطُّلَابَ لِتَعَلُّمِ دُرُوسِهِمْ!

۲۸- عَيْنِ صُورَةٍ لَا تَرْتَبِطُ بِهِذِهِ الْجُمْلَةِ: «لِي صَدِيقٌ لَهُ شَهَادَةٌ فِي الْحَاسِبِ ذَهَبْتُ مَعَهُ إِلَى الْمَتَجَرِّ لِأَشْتَرِيَ بِطَارِيَةَ الْجَوَالِ!»

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ تَمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۳۴-۲۹):

كَانَ رَجُلٌ فَقِيرٌ يَمِشِي فِي طَرِيقِ الْمَدِينَةِ أَيَّامَ الْعِيدِ فَرَأَى النَّاسَ يَأْكُلُونَ اللَّحْمَ فَتَحَسَّرَ عَلَى نَفْسِهِ وَرَجَعَ إِلَى مَنْزِلِهِ وَوَجَدَ زَوْجَتَهُ قَدْ أَحْضَرَتْ الْمَائِدَةَ وَ لَا يَوْجَدُ عَلَيْهَا سِوَى الْفُولِ (بِاقَالِي) وَ تَوَجَّهَتْ إِلَيْهِ قَائِلَةً لَهُ: كُلِّ عَامٍ وَ أَنْتَ بَخِيرٌ يَا زَوْجِي الْعَزِيزُ! فَرَدَّ بِرُودَةٍ وَ أَنْتَ بَخِيرٌ! فَجَلَسَ وَ أَخَذَ بِأَكْلِ الْفُولِ وَ يَرْمِي قَشْرَهُ مِنَ النَّافِذَةِ مِنْ شِدَّةِ الْغَضَبِ وَ هُوَ يَقُولُ: لِمَاذَا يَأْكُلُ النَّاسُ اللَّحْمَ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ وَ أَنَا أَكُلُ الْفُولَ؟ فَتَفَدَّ صَبْرَهُ وَ حَرَجَ إِلَى الشَّارِعِ فَرَأَى رَجُلًا كَانَ جَلَسَ تَحْتَ نَافِذَةِ مَنْزِلِهِ يَلْمَمُ (فُوت مِي كَرْد) فِي قَشْرِ الْفُولِ وَ يُنْظَفُهُ ثُمَّ يَأْكُلُهُ وَ يَقُولُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَزَقَنِي مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَ لَا قُوَّةٍ. فَدَمَعَتْ عَيْنَا الْفَقِيرِ وَ قَالَ رَضِيْتُ يَا رَبُّ لَكَ الْحَمْدُ!

۲۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ حَسَبَ مَفْهُومِ النَّصِّ: «سَبَبُ عَدَمِ الرِّضَا فِي الْحَيَاةِ هُوَ .....

- (۱) أَنْ لَا يَوْجَدَ عَلَى الْمَائِدَةِ سِوَى الْفُولِ!
(۲) أَنْ يُلْمَمَ الْإِنْسَانُ فِي قَشْرِ الْفُولِ ثُمَّ يَأْكُلَهُ!
(۳) أَنْ يَنْظُرَ الْإِنْسَانُ دَائِمًا إِلَى مَنْ فَوْقَهُ!
(۴) أَنْ يَكُونَ الرَّجُلُ فَقِيرًا فِي حَيَاتِهِ!

۳۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) إِذَا جَلَسَ الْإِنْسَانُ تَحْتَ نَافِذَةٍ وَ أَكَلَ مِنْ بَقَايَا طَعَامِ السَّائِرِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ!
(۲) مَنْ نَفَدَ صَبْرَهُ فِي الْحَيَاةِ لَا يَجُوزُ لَهُ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ مَنْزِلِهِ إِلَى الشَّارِعِ!
(۳) دَمَعَتْ عَيْنَا الْفَقِيرِ لِأَنَّهُ رَأَى رَجُلًا أَفْقَرَ مِنْهُ وَ لَكِنَّهُ كَانَ رَاضِيًا مِنْ حَيَاتِهِ!
(۴) عِنْدَمَا تَوَجَّهَتْ الزَّوْجَةُ إِلَى زَوْجِ الْفَقِيرِ، رَدَّ جَوَابَهَا بِحَرَارَةٍ!

۳۱- لِمَاذَا يَرْمِي الْفَقِيرُ قَشْرَ الْفُولِ مِنَ النَّافِذَةِ؟

- (۱) لِأَنَّهُ يَأْكُلُهُ الْفَقِيرُ الثَّانِي وَ يَحْمَدُ اللَّهَ!
(۲) لِأَنَّهُ مَا أَحَبَّ الْفُولَ أَصْلًا!
(۳) لِأَنَّهُ مَا كَانَ رَاضِيًا مِنْ هَذَا التَّقْدِيرِ!
(۴) لِأَنَّهُ كَانَ نَفَدَ صَبْرَهُ وَ أَرَادَ أَنْ يَسْتَرِيحَ!

۳۲- عَيْنِ عِبَارَةٍ جَاءَتْ فِيهَا جُمْلَةٌ تَصِفُ نَكْرَةً:

- (۱) رَدَّ الرَّجُلُ بِرُودَةٍ أَنْتَ بَخِيرٌ فَجَلَسَ وَ بَدَأَ بِالْأَكْلِ!
(۲) تَوَجَّهَتْ إِلَيْهِ قَائِلَةً لَهُ كُلِّ عَامٍ وَ أَنْتَ بَخِيرٌ!
(۳) رَأَى رَجُلًا كَانَ جَلَسَ تَحْتَ نَافِذَةِ مَنْزِلِهِ!
(۴) يَقُولُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَزَقَنِي مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَ لَا قُوَّةٍ!
۳۳- أَيُّ مِنتَحَبٍ جَاءَ فِي جُمْلَةٍ «فَدَمَعَتْ عَيْنَا الْفَقِيرِ!»؟
(۱) نَائِبِ فَاعِلٍ
(۲) مُضَافٍ إِلَيْهِ
(۳) صِفَتٍ
(۴) مَفْعُولٍ

۳۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَوْلَ الْأَفْعَالِ التَّالِيَةِ:

- (۱) نَفَدَ: فِعْلٌ مَاضِي- مُتَعَدِّي- ثَلَاثِي مُجْرَدٌ
(۲) تَحَسَّرَ: فِعْلٌ مُضَارِع- مُفْرَدٌ مُذَكَّرٌ مُخَاطَب- مِنْ بَابِ «تَفَعَّلَ»
(۳) أَحْضَرَتْ: فِعْلٌ مَاضِي- مُفْرَدٌ مُؤنَّثٌ غَائِب- مِنْ بَابِ «إِفْعَالٌ»
(۴) يَلْمَمُ: فِعْلٌ مُضَارِع- مُجْهُول- مِنْ بَابِ «تَفْعِيلٌ»

■ ■ ■ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۴۰-۳۵):

۳۵- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ صِفَةٌ أَوْ جُمْلَةٌ تَصِفُ نَكْرَةً:

- (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ!
(۲) وَ يُحْكِي أَنَّ شَابًا كَانَ كَذَابًا!
(۳) وَ لَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تَجِدَ لُغَةً بِدُونِ كَلِمَاتٍ دَخِيلَةٍ!
(۴) وَ كَانَ لِابْنِ الْمُقَفَّعِ دَوْرٌ عَظِيمٌ فِي هَذَا التَّأْثِيرِ!
۳۶- عَيْنِ عِبَارَةٍ جَاءَتْ فِيهَا جُمْلَةٌ تَصِفُ إِسْمَ فَاعِلٍ نَكْرَةً:

- (۱) وَجَدْتُ مُنْتَظَرًا يَرُكَّعُ وَ يَسْجُدُ وَ قَلْبُهُ يَطْغَى عَلَى اللَّهِ!
(۲) يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصِدْقِهِ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ بِإِحْتِيَالٍ!
(۳) وَجَدْتُ بَرْنَامَجًا يُسَاعِدُنِي عَلَى تَعَلُّمِ الْعَرَبِيَّةِ!
(۴) أُفْتِّشُ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ الدَّرُوسِ!
۳۷- عَيْنِ الْعِبَارَةِ الَّتِي يَخْتَلِفُ فِيهَا مَعْنَى فِعْلِ الْمُضَارِعِ:

- (۱) أَسْأَلُكُمْ أَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ بِسَبَبِ إِنْفَاقِكُمْ مِمَّا تُحِبُّونَهُ!
(۲) لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ إِلَّا بَعْدَ إِنْفَاقِكُمْ مِمَّا تُحِبُّونَهُ!
(۳) لِكَيْ تَنَالُوا الْبِرَّ فَانْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَهُ!
(۴) عَلَيْكُمْ بِالْإِنْفَاقِ مِمَّا تُحِبُّونَهُ حَتَّى تَنَالُوا الْبِرَّ!

۳۸- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ مَا جَاءَ فِعْلٌ أَمْرٌ مَعَ اسْمِ فَاعِلٍ مِنْ بَابِ وَاحِدٍ؟

- (۱) جَاهِدْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُجَاهِدِينَ!
(۲) إِشْتَعَلَ بِالْأَهَمِّ عَنِ الْمُهْمِّ لِأَنَّ الْمَشْتَغَلَ بِالْمُهْمِّ صَيَّحَ الْأَهَمَّ!
(۳) يَا مُحَوَّلَ الْحَوْلِ وَ الْأَحْوَالَ حَوْلًا حَالْنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ!
(۴) أَحْسِنْ إِلَى النَّاسِ كَمَا تُحِبُّ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ!

۳۹- مَبْنِي «الْأَمْرُ» لِلْأَمْرِ:

- (۱) جِئْنَا إِلَيْكُمْ لِنَدْهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ!
(۲) دَهَبْتُ إِلَى بَيْتِ جَدِّهَا لِتُسَاعِدَهُ فِي أَعْمَالِهِ!
(۳) لِنَجْتَهِدَ هُوَ لِإِتِّبَاعِ الطَّالِبَاتِ فِي أَعْمَالِهِنَّ!
(۴) أُرْسِلُ الْأَنْبِيَاءَ لِيُرْشِدُوا النَّاسَ!

۴۰- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ تَجِدُ مَا بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ؟

- (۱) لِكِنَّ الْأَصْحَابَ ظَنُّوا أَنَّهُ يَكْذِبُ! (فِعْلٌ ثَلَاثِي مُزِيد)
(۲) يَظْهَرُ الْكِذْبُ فِي قَلْتَاتِ اللَّسَانِ! (نَائِبِ فَاعِلٍ)
(۳) إِنِّي أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ دَعَاءٍ لَا يُسْمَعُ! (وَصِفِ لِلنَّكْرَةِ)
(۴) لَا يَخْدُتُ لِلنَّاسِ كُلِّ مَا فِي أَفْكَارِهِمْ! (مَفْعُولٍ)

دین و زندگی [رشته‌های ریاضه و فیزیک - علوم تجربی]

IV'

زمان پیشنهادی

۴۱- «توانایی هدایت جامعه در بحران‌های بین‌المللی» و «مقاومت فارغ از خوف و واهمه در برابر زیاده‌خواهی دشمنان» به ترتیب در سایه کدام ویژگی‌های حاکم جامعه اسلامی میسر می‌شود؟

(۱) زمان‌شناسی - شجاعت (۲) زمان‌شناسی - عدالت (۳) مدیر و مدبر بودن - عدالت (۴) مدیر و مدبر بودن - شجاعت

۴۲- تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر پایه کدام اصول، استوار است؟

(۱) مصونیت - مقبولیت (۲) مصونیت - مسئولیت (۳) مشروعیت - مسئولیت (۴) مشروعیت - مقبولیت

۴۳- پویایی جامعه شیعه را می‌توان در راستای کدام مسئولیت منتظر بررسی کرد؟

(۱) پیروی از فرمان‌های امام عصر علیه السلام (۲) دعا برای ظهور امام

(۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور (۴) تقویت معرفت و محبت به امام

۴۴- چرا امام زمان علیه السلام خود را در دوران غیبت، به خورشید پشت ابر تشبیه می‌فرماید و بهره‌مندی مردم از ایشان در چنین دورانی منحصر به چیست؟

(۱) افزایش بهره‌مندی از امام در عصر غیبت - مرجعیت دینی (۲) افزایش بهره‌مندی از امام در عصر غیبت - ولایت معنوی

(۳) کاهش بهره‌مندی از امام در عصر غیبت - ولایت معنوی (۴) کاهش بهره‌مندی از امام در عصر غیبت - مرجعیت دینی

۴۵- با تدبر در پیام کدام آیه شریفه، می‌توان به میراث انسان‌های شایسته پی برد؟

(۱) «و لقد كتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون»

(۲) «و نرید ان نمّن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمةً و نجعلهم الوارثین»

(۳) «ذلک بانّ الله لم یک مغیراً نعمه انعمها علی قوم حتی یرثوها ما بانفسهم و انّ الله سمیعٌ علیمٌ»

(۴) «و لیمکننّ لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبذلنّهم من بعد خوفهم امناً یعبدوننی لا یشرکون بی شیئاً»

۴۶- «مقابله با طاغوت‌ها» و «آشنایی با شیوه حکومت‌داری امام زمان علیه السلام به هنگام ظهور»، به ترتیب از عوامل مؤثر در ..... و ..... است که از مسئولیت‌های منتظران می‌باشد.

(۱) پیروی از فرمان‌های امام عصر علیه السلام - تقویت معرفت و محبت به امام (۲) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور - تقویت معرفت و محبت به امام

(۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور - دعا برای ظهور امام (۴) پیروی از فرمان‌های امام عصر علیه السلام - دعا برای ظهور امام

۴۷- به ترتیب در حدیث گران‌قدر «من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة» از کدام یک از مسئولیت‌های منتظر سخن گفته می‌شود و پیامبر صلی الله علیه و آله در حدیث دیگری در مورد کدام مسئولیت منتظر، جمله «خوشا به حال کسی که به حضور قائم برسد» را می‌فرماید؟

(۱) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور - دعا برای ظهور امام (۲) پیروی از فرمان‌های امام عصر علیه السلام - تقویت معرفت و محبت به امام

(۳) تقویت معرفت و محبت به امام - پیروی از فرمان‌های امام عصر علیه السلام (۴) دعا برای ظهور امام - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

۴۸- با تدبر در کدام آیه شریفه می‌توان نتیجه گرفت «آموختن عمیق دین و بیان تعالیم آن»، به زمان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، اختصاص ندارد؟

(۱) «و نرید ان نمّن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمةً و نجعلهم الوارثین»

(۲) «و ما کان المؤمنون لیفرّوا کافةً فلولاً نفر من کلّ فرقة منهم طائفةً لیفقهوا فی الدین»

(۳) «ذلک بانّ الله لم یک مغیراً نعمه انعمها علی قوم حتی یرثوها ما بانفسهم و انّ الله سمیعٌ علیمٌ»

(۴) «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنّهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم»

۴۹- «اعلم» بودن جزو شرایط ..... است و اگر ولی فقیه دارای شرایط پنجگانه باشد، حکومت او ..... می‌باشد.

(۱) مرجع تقلید - مشروع (۲) ولی فقیه - مشروع (۳) ولی فقیه - مقبول (۴) مرجع تقلید - مقبول

۵۰- با توجه به فرمان خداوند که «همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول‌اند»، به کدام وظیفه مردم پی می‌بریم و «اعطای امکان اجرای برنامه‌های اسلامی به رهبری»، با کدام یک از مسئولیت‌های مردم میسر می‌شود؟

(۱) مشارکت در نظارت همگانی - وحدت و همبستگی اجتماعی

(۲) وحدت و همبستگی اجتماعی - مشارکت در نظارت همگانی

(۳) استقامت و پایداری در برابر مشکلات - افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی

(۴) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی - استقامت و پایداری در برابر مشکلات

۵۱- مراجعه افراد غیرمتخصص در احکام دین به افراد متخصص، یک روش رایج ..... است و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله حال کسی که از امام خود دورافتاده و به او دسترسی ندارد را سخت‌تر از حال یتیمی می‌داند که ..... را از دست داده است.

(۱) علمی - پدر (۲) علمی - پدر (۳) عقلی - مادر (۴) علمی - مادر

۵۲- آگاهی حکام بنی‌عباس از اخباری که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سایر ائمه علیهم السلام، درباره مهدی موعود علیه السلام رسیده بود، منجر به کدامین عمل ننگین آنان گردید؟

(۱) ممانعت از ملاقات و ارتباط مردم با حضرت صاحب‌الزمان علیه السلام که نزد پدرش بود.

(۲) تبعید امام عصر علیه السلام و پدر بزرگوارشان به سامرا که مرکز خلافت بنی‌عباس بود.

(۳) ستمگری و آزار و اذیت امام زمان علیه السلام و یاران‌شان که منجر به غیبت ایشان گردید.

(۴) شدت سخت‌گیری نسبت به امام دهم و یازدهم که به محاصره کامل آن بزرگواران انجامید.

۵۳- مجاهده در راستای کسب معرفت عمیق دین چه نام دارد و مطابق روایات اسلامی، ثمره آن چیست؟

- (۱) فقاقت - توانایی انذار و هشدار مردم از عذاب الهی
  - (۲) ولایت - معیت و همراهی با رسول اکرم صلی الله علیه و آله در بهشت
  - (۳) ولایت - توانایی انذار و هشدار مردم از عذاب الهی
  - (۴) فقاقت - معیت و همراهی با رسول اکرم صلی الله علیه و آله در بهشت
- ۵۴- انتخاب مرجع تقلید ..... و گزینش ولی فقیه ..... می باشد که علت دومین آن ..... است.

- (۱) اختصاصی - عمومی - پرهیز از تفرق و پراکندگی اجتماعی
  - (۲) عمومی - اختصاصی - تشخیص مصلحت و منافع نظام
  - (۳) اختصاصی - عمومی - تشخیص مصلحت و منافع نظام
  - (۴) عمومی - اختصاصی - پرهیز از تفرق و پراکندگی اجتماعی
- ۵۵- اداره و رهبری جامعه به سوی عدالت و تعالی به ترتیب «چگونه» و با «کدام وظیفه ولی فقیه» میسر است و کدام نهاد مصداقی برای آن می باشد؟

- (۱) با بهره گیری از اندیشه های اندیشمندان و متخصصان - تصمیم گیری بر اساس مشورت - مجلس شورای اسلامی
- (۲) با بهره گیری از اندیشه های اندیشمندان و متخصصان - تلاش برای اجرای احکام الهی - شورای عالی انقلاب فرهنگی
- (۳) با الگو و اسوه قرار دادن اولیای دین - ساده زیستی رهبر - مجمع تشخیص مصلحت نظام
- (۴) با الگو و اسوه قرار دادن اولیای دین - استقامت و پایداری - مجلس خبرگان رهبری

۵۶- «پایه و اساس پیشرفت در نظام و حکومت اسلامی» و «شرط افزایش اعتماد مردم به حکومت» به ترتیب در کدام گزینه مشهود است؟

- (۱) صیانت از عزت کشور توسط رهبر - اگر کارگزاران جامعه وظیفه خود را به درستی بشناسند و اجرا نمایند.
- (۲) مشارکت و همراهی مردم - در صورتی که رهبر بتواند در برابر فشارهای اقتصادی و روانی دشمنان مقاومت نماید.
- (۳) مشارکت و همراهی مردم - اگر کارگزاران جامعه وظیفه خود را به درستی بشناسند و اجرا نمایند.
- (۴) صیانت از عزت کشور توسط رهبر - در صورتی که رهبر بتواند در برابر فشارهای اقتصادی و روانی دشمنان مقاومت نماید.

۵۷- در نگاه سرشار از علم و حکمت امیرمؤمنان علیه السلام علت سفارش به حاکم جهت «انفصال از عیب جویان» و «اكتساب رضایت عموم مردم» به ترتیب کدام است؟

- (۱) مدیر جامعه باید بیش از همه، ایرادات مردم را ببوشاند - با وجود خشنودی عمومی، خشم خواص بی اثر می شود.
- (۲) دشمن از راه عیب جویی، مردم را غافلگیر می کند - با وجود خشنودی عمومی، خشم خواص بی اثر می شود.
- (۳) دشمن از راه عیب جویی، مردم را غافلگیر می کند - در صورت خشنودی عمومی، رضایت خواص ضروری است.
- (۴) مدیر جامعه باید بیش از همه، ایرادات مردم را ببوشاند - در صورت خشنودی عمومی، رضایت خواص ضروری است.

۵۸- بنا بر آیه شریفه «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض...» هدف خداوند از تبدیل دوران خوف به آرامش چیست؟

- (۱) جانشینی مؤمنان در زمین و برقراری حکومت عدل جهانی
- (۲) بندگی خدا و پیشوایی مردم در آخرالزمان
- (۳) عبودیت خداوند و اجتناب از هرگونه شرک
- (۴) استخلاف و استقرار مؤمنان نیکوکار در زمین

۵۹- ناسپاسان نعمت امامت چه کسانی هستند و مشمول کدام آیه شریفه شدند؟

- (۱) تسلیم شدگان به حکام بنی امیه و بنی عباس - «ذلک بان الله لم یک مغیراً نعمة انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم»
- (۲) تسلیم شدگان به حکام بنی امیه و بنی عباس - «لیبدلتهم من بعد خوفهم انما یعبدوننی لا یشرکون بی شیئاً»
- (۳) بی بهره گان از هدایت معنوی امامان علیهم السلام - «ذلک بان الله لم یک مغیراً نعمة انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم»
- (۴) بی بهره گان از هدایت معنوی امامان علیهم السلام - «لیبدلتهم من بعد خوفهم انما یعبدوننی لا یشرکون بی شیئاً»

۶۰- «استقامت و پایداری در برابر مشکلات»، «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» و «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» به ترتیب مربوط به وظایف چه کسانی است؟

- (۱) رهبر - مردم - رهبر
- (۲) مردم - رهبر - مردم
- (۳) مردم - مردم - رهبر
- (۴) رهبر - رهبر - مردم

دین و زندگی [رشته ادبیات و علوم انسانی] IV'

زمان پیشنهادی

دین و زندگی ۲: درس های ۱۳ تا ۱۵

۴۱- «توانایی هدایت جامعه در بحران های بین المللی» و «مقاومت فارغ از خوف و وا همه در برابر زیاده خواهی دشمنان» به ترتیب در سایه کدام ویژگی های حاکم جامعه اسلامی میسر می شود؟

- (۱) زمان شناسی - شجاعت
  - (۲) زمان شناسی - عدالت
  - (۳) مدیر و مدبر بودن - عدالت
  - (۴) مدیر و مدبر بودن - شجاعت
- ۴۲- تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر پایه کدام اصول، استوار است؟

- (۱) مصونیت - مقبولیت
- (۲) مصونیت - مسئولیت
- (۳) مشروعیت - مسئولیت
- (۴) مشروعیت - مقبولیت

۴۳- پویایی جامعه شیعه را می توان در راستای کدام مسئولیت منتظر بررسی کرد؟

- (۱) پیروی از فرمان های امام عصر علیه السلام
- (۲) دعا برای ظهور امام
- (۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور
- (۴) تقویت معرفت و محبت به امام

۴۴- به فرموده مولا علی علیه السلام در عهدنامه مالک اشتر، او نباید با چه کسی مشورت کند و چه کسی در لباس نصیحت ظاهر می شود، اما خیانتکار است؟

- (۱) عیب جو - سخن چین
- (۲) عیب جو - بی پروا
- (۳) ترسو - بی پروا
- (۴) ترسو - سخن چین

۴۵- با تدبر در پیام کدام آیه شریفه، می توان به میراث انسان های شایسته پی برد؟

- ۱) «و لقد كتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادى الصالحون»
  - ۲) «و نرید ان نمّن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمةً و نجعلهم الوارثین»
  - ۳) «ذلک بانّ الله لم یک مغیراً نعمه انعمها علی قومٍ حتّی یغیروا ما بانفسهم و انّ الله سمیعٌ علیمٌ»
  - ۴) «و لیمکننّ لهم دینهم الّذی ارتضی لهم و لیبذلّهم من بعد خوفهم امناً یعبدوننی لا یشرکون بى شیئاً»
- ۴۶- انتخاب مرجع تقلید ..... و گزینش ولی فقیه ..... می باشد که علت دومین آن ..... است.

- ۱) اختصاصی - عمومی - پرهیز از تفرق و پراکندگی اجتماعی
  - ۲) عمومی - اختصاصی - تشخیص مصلحت و منافع نظام
  - ۳) اختصاصی - عمومی - تشخیص مصلحت و منافع نظام
  - ۴) عمومی - اختصاصی - پرهیز از تفرق و پراکندگی اجتماعی
- ۴۷- امروزه حکومت های مختلفی در جهان وجود دارد که هر کدام ویژگی های خاص خود را دارند و همه این حکومت ها ادعا دارند، .....
 ۱) حکومت آن ها با حضور و دخالت مردم به وجود آمده و با آرای مردم پیش می رود.
 ۲) نوع حکومت آن ها بهتر می تواند به سعادت و خوشبختی مردم کمک کند.
 ۳) قوانین حکومت آن ها از جمله ویژگی های رهبر بر اساس احکام دین است.
 ۴) افراد آن جامعه همواره در تعیین سرنوشت خود دخالت دارند.

۴۸- به ترتیب وعده خداوند در قرآن مبنی بر اینکه «اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، درهای برکات از آسمان و زمین را بر آن ها می گشودیم.» و «پرده برداشتن از رازهای هستی یکی پس از دیگری» نشان از کدام یک از اهداف جامعه مهدوی دارد؟

- ۱) امنیت کامل - شکوفایی عقل و علم
  - ۲) آبادانی - شکوفایی عقل و علم
  - ۳) آبادانی - فراهم شدن زمینه رشد و کمال
  - ۴) امنیت کامل - فراهم شدن زمینه رشد و کمال
- ۴۹- به فرموده پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خطاب به امام علی علیه السلام، بزرگ ترین مردمان در ایمان و یقین کسانی اند که در عصر غیبت .....
 ۱) «بر مرکب های گران قیمت سوار نشوند، لباس های فاخر نپوشند، به حقوق مردم تجاوز نکنند و به یتیمان ستم نکنند.»
 ۲) «منتظر فرج الهی باشند و از لطف الهی مأیوس نشوند و بدانند که محبوب ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است.»
 ۳) «میان مردم مساوات برقرار می کنند که نیامندی پیدا نشود تا به او زکات بدهند.»
 ۴) «فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم السلام ایمان می آورند.»

۵۰- با توجه به فرمان خداوند که «همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول اند.» به کدام وظیفه مردم پی می بریم و «اعطای امکان اجرای برنامه های اسلامی به رهبری»، با کدام یک از مسئولیت های مردم میسر می شود؟

- ۱) مشارکت در نظارت همگانی - وحدت و همبستگی اجتماعی
- ۲) وحدت و همبستگی اجتماعی - مشارکت در نظارت همگانی
- ۳) استقامت و پایداری در برابر مشکلات - افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی
- ۴) افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی - استقامت و پایداری در برابر مشکلات

۵۱- با توجه به این که امام عصر علیه السلام وظیفه مردم را در روبرویی با «حوادث واقعه» بیان می فرماید، از کلام ایشان، می توان کدام آیه شریفه را تفسیر کرد؟

- ۱) «ذلک بانّ الله لم یک مغیراً نعمه انعمها علی قومٍ حتّی یغیروا ما بانفسهم و انّ الله سمیعٌ علیمٌ»
- ۲) «و ما کان المؤمنون لینفروا کافّةً فلولاً نفر من کلّ فرقةٍ منهم طائفةً لیتفقّها فی الدّین»
- ۳) «و نرید ان نمّن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمةً و نجعلهم الوارثین»
- ۴) «و لقد كتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادى الصالحون»

۵۲- دقت در کدام آیه شریفه مبین وظیفه «دلسوزی و مهربانی رهبر جامعه اسلامی نسبت به مردم» است و برقراری پیوند قلبی رهبر با مردم چگونه میسر می شود؟

- ۱) «فبما رحمة من الله لنت لهم و لو کنت فظلاً غلیظ القلب لانفضوا من حولک فاعف ...» - استفاده از ابزار حکومت برای سرکوب لذات دنیوی
- ۲) «فبما رحمة من الله لنت لهم و لو کنت فظلاً غلیظ القلب لانفضوا من حولک فاعف ...» - داشتن زندگی معمولی با الگوگیری از معصومین علیهم السلام
- ۳) «یا ایها النبی اتق الله و لا تطع الکافرین و المنافقین انّ الله کان علیماً حکیماً» - داشتن زندگی معمولی با الگوگیری از معصومین علیهم السلام
- ۴) «یا ایها النبی اتق الله و لا تطع الکافرین و المنافقین انّ الله کان علیماً حکیماً» - استفاده از ابزار حکومت برای سرکوب لذات دنیوی

۵۳- بر مبنای اندیشه اسلامی، علت سفارش به انجام وظیفه تلاش برای اجرای دستورات الهی در جامعه علیرغم ناخشنودی برخی مردم، چیست و شیوه اجرای آن چگونه باید باشد؟

- ۱) استقلال جامعه اسلامی را در پی خواهد داشت - با قاطعیت
  - ۲) نتیجه اش رستگاری مردم است - با رأفت
  - ۳) نتیجه اش رستگاری مردم است - با قاطعیت
  - ۴) استقلال جامعه اسلامی را در پی خواهد داشت - با رأفت
- ۵۴- مراجعه افراد غیرمتخصص در احکام دین به افراد متخصص، یک روش رایج ..... است و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله حال کسی که از امام خود دورافتاده و به او دسترسی ندارد را سخت تر از حال یتیمی می داند که ..... را از دست داده است.

- ۱) علمی - پدر
- ۲) عقلی - پدر
- ۳) عقلی - مادر
- ۴) علمی - مادر

۵۵- مجاهده در راستای کسب معرفت عمیق دین چه نام دارد و مطابق روایات اسلامی، ثمره آن چیست؟

- (۱) فقاہت- توانایی انذار و هشدار مردم از عذاب الهی
(۲) ولایت- معیت و همراهی با رسول اکرم ﷺ در بهشت
(۳) ولایت- توانایی انذار و هشدار مردم از عذاب الهی
(۴) فقاہت- معیت و همراهی با رسول اکرم ﷺ در بهشت

۵۶- از کدام آیه یا حدیث زیر، این مطلب استنباط می‌شود که «مردمی که می‌خواهند بر اساس قوانین اسلام زندگی کنند، اما به پیامبر ﷺ و امام دسترسی ندارند باید به آن دسته از عالمان دینی که دارای شرایط ویژه هستند، مراجعه کنند»؟

- (۱) «من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة»
(۲) «و لقد كتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون»
(۳) «فاما من كان من الفقهاء صائناً لنفسه حافظاً لدينه مخالفاً لهواه مطيعاً لامر مولاه»
(۴) «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها الى رواة حديثنا فانهم حجتي عليكم و انا حجة الله عليهم»

۵۷- «تمهید مقدمات ظهور امام عصر (عج) توسط مؤمنان و منتظران» تابع ..... است و «توانایی گسترش آرمان مهدویت در جهان» در گرو ..... می‌باشد.

- (۱) برقراری حکومت اسلامی- مقابله با تهاجم‌های مستکبران
(۲) برقراری حکومت اسلامی- وجود حکومت اسلامی
(۳) دعا برای ظهور امام زمان (عج)- وجود حکومت اسلامی
(۴) دعا برای ظهور امام زمان (عج)- مقابله با تهاجم‌های مستکبران

۵۸- بنابر آیه شریفه ﴿وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض ...﴾ هدف خداوند از تبدیل دوران خوف به آرامش چیست؟

- (۱) جانشینی مؤمنان در زمین و برقراری حکومت عدل جهانی
(۲) بندگی خدا و پیشوایی مردم در آخرالزمان
(۳) عبودیت خداوند و اجتناب از هرگونه شرک
(۴) استخلاف و استقرار مؤمنان نیکوکار در زمین

۵۹- مطالبه منتظران حقیقی از خداوند، تحقق کدام آرمان‌ها در دولت کریمه امام زمان (عج) است؟

- (۱) عزت اسلام- تحقیر نفاق- استقرار در زمره دعوت‌کنندگان به طاعت خدا
(۲) انهدام ظلم- ذلت کفر- قرارگیری در گروه رهبران معصوم دین خدا
(۳) عزت اسلام- ذلت کفر- انحصار برخورداری از کرامت آخرت به برکت آن دولت
(۴) انهدام ظلم- تحقیر نفاق- دستیابی به شناخت عمیق از جایگاه امام در پیشگاه الهی

۶۰- چه عاملی می‌تواند زمینه‌ساز مجاهده در راستای تحقق آرمان‌های متعالی همه پیامبران الهی، نظیر توحید، عدالت و اخلاق باشد و نتیجه آن کدام امر است؟

- (۱) وعده پیروزی و ولایت امام زمان (عج) در پایان تاریخ- همدلی حق‌طلبان و ممانعت از توطئه ستمگران
(۲) اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران- اتفاق نظر در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا
(۳) وعده پیروزی و ولایت امام زمان (عج) در پایان تاریخ- اتفاق نظر در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا
(۴) اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران- همدلی حق‌طلبان و ممانعت از توطئه ستمگران

زبان انگلیسی

۲۰'

زمان پیشنهادی

زبان انگلیسی: ۲ درس از صفحه ۶۹ تا آخر و درس ۳ تا صفحه ۹۴

61- Trying varied arts may increase children's .....

- 1) creativity   2) beauty   3) certainty   4) reference

62- Iranian carpets introduce the ..... of our artistic nation to the world.

- 1) income   2) growth   3) identity   4) discount

63- The French artists ..... African wooden handicrafts in the museum.

- 1) related   2) increased   3) existed   4) appreciated

64- They taught her to ..... with silk when she was a child.

- 1) keep off   2) gain   3) weave   4) depend on

65- I was uncertain how to answer the question.

The underlined word shows that I .....

- 1) was sure about my answer.   2) knew how to answer the question.
3) found the question easy to answer.   4) needed to recheck the answer.

66- It is not surprising that children learn to read at different ages. The antonym of the underlined word is .....

- 1) similar   2) practical   3) incomplete   4) disable

پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

67- If it is not right, do not do it, if it is not true, don't say it.

The antonym of underlined words is .....

- 1) unimportant   2) incorrect   3) important   4) correct

68- Which underlined word isn't a gerund?

- 1) Swimming is useful for us.   2) I enjoy cycling.
3) They are playing football now.   4) Let's go shopping.

69- A: .....

B: I have no idea.

A: You passed your final exam.

- 1) Did you study for your exam?   2) What do you think of it?
3) Do you know how lucky you are?   4) What will be the result?

70- Cr_ft_wom_n play an important role in the Iranian Arts.

- 1) u - c - e   2) a - s - a   3) o - c - a   4) a - s - e

■ ■ Cloze Test

The animal ...(71)... of Iran is amazing. Many of them are ...(72)... in their kind and can't be found in other places on earth. Zebra snakes are good examples of these animals which live in ...(73)... deserts of Kerman. Unfortunately, these beautiful snakes are endangered because some hunters use their skin to make ...(74)... . Some tourists love to use those products as decorative ...(75)... .

- 71- 1) range   2) diversity   3) nation   4) personality
72- 1) unique   2) moral   3) normal   4) oral
73- 1) lucky   2) skillful   3) simple   4) vast
74- 1) calligraphy   2) price   3) handicrafts   4) workshops
75- 1) souvenir   2) cultural   3) imagination   4) custom

■ ■ Reading Comprehension

No one can touch or see the true nature of religious beliefs. But all over the ages people have created beautiful objects to show their beliefs and morals of their religion. Architecture, pottery, painting, and metalwork can show someone's imagination of gods. The ancient Greeks believed that nature was holy. Powerful Zeus, god of gods, controlled their lives. The Greeks feared and also appreciated their heavenly ceremonies. They created works of art to make their gods happy.

One such shrine is the beautiful Parthenon. The Parthenon is on the highest point in Athens. The Greeks showed their respect to gods by their excellent poetry and drama.

■ Architecture: معماری

76- What is the main idea of the passage?

- 1) Religion was something important for Greeks.
2) There is a Relation between ancient people and religious beliefs.
3) There is a Diversity of artistic works in an ancient time.
4) Old people showed their religious beliefs by means of art.

77- According to the passage, religious beliefs are .....

- 1) heavenly   2) natural   3) untouchable   4) beautiful

78- People did not reflect their religious beliefs by .....

- 1) showing their artistic gods   2) appreciating their holy ceremonies
3) writing beautiful poetries   4) making their gods cheerful

79- The word "one" in line 6 refers to .....

- 1) pretty object   2) religious belief   3) art work   4) powerful god

80- Which one is NOT TRUE about ancient Greeks?

- 1) Nature was their holy subject.   2) They made a famous building in Athens.
3) Their most powerful god was Parthenon.   4) Poetry and drama were their favorites.

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

مرحله ۸

درس‌های اختصاصی

رشته ادبیات و علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضیات	۱۵	۸۱	۹۵	۳۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۲۵	۹۶	۱۲۰	۳۰ دقیقه
تاریخ	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰ دقیقه
جغرافیا	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰ دقیقه
علوم اجتماعی	۱۵	۱۴۱	۱۵۵	۲۰ دقیقه
فلسفه	۱۵	۱۵۶	۱۷۰	۲۰ دقیقه
روانشناسی	۱۵	۱۷۱	۱۸۵	۲۰ دقیقه
تعداد کل پرسش‌ها: ۱۰۵		مدت پاسخ‌گویی: ۱۴۰ دقیقه		

۸۱- اگر $f(x) = x + 2$ و $g(x) = x - 2$ حاصل $\frac{(f+g)(x)}{(f-g)(x)}$ کدام است؟

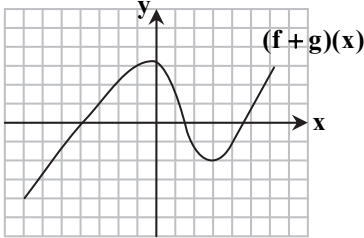
$\frac{2x}{x+4}$ (۴)

$\frac{x}{2}$ (۳)

$\frac{x}{4}$ (۲)

۱ (۱)

۸۲- اگر f و g دو تابع باشند و نمودار تابع $(f+g)(x)$ به صورت روبه‌رو باشد، حاصل $f(3) + g(3)$ کدام است؟

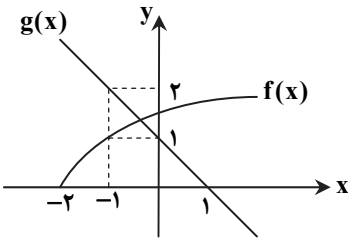
-۱ (۱)

-۲ (۲)

صفر (۳)

-۴ (۴)

۸۳- اگر نمودار توابع $f(x)$ و $g(x)$ به صورت روبه‌رو باشد، $(f \times g)(-1)$ کدام است؟

۱ (۱)

۲ (۲)

-۱ (۳)

-۲ (۴)

۸۴- اگر $f(x) = 2x^2 - 1$ حاصل $(f \times f)(2)$ کدام است؟

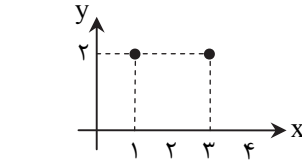
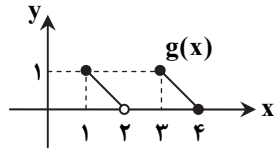
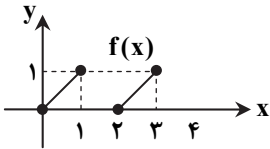
۴۹ (۴)

۷ (۳)

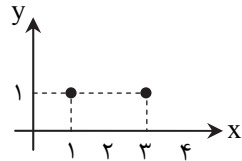
۲ (۲)

۱ (۱)

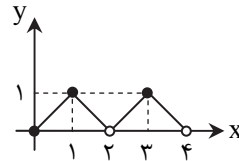
۸۵- اگر نمودارهای توابع $f(x)$ و $g(x)$ به صورت زیر باشند، نمودار $(f+g)(x)$ کدام است؟

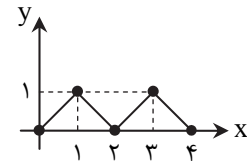
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

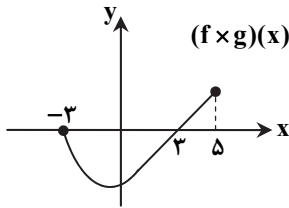
محل انجام محاسبات

۸۶- در تابع قدرمطلق $f(x) = |ax + b|$ ، اگر ضابطه یکی از خطها $y = -3x + 2$ باشد، ضابطه دیگری کدام است؟

$y = 3x + 2$ (۱) $y = 3x - 2$ (۲) $y = -3x - 2$ (۳) $y = 2x - 3$ (۴)

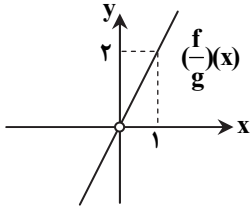
۸۷- اگر f و g دو تابع باشند و نمودار $(f \times g)(x)$ به صورت مقابل باشد، دامنه تابع $f(x)$ کدام محدوده می تواند باشد؟

- (۱) $-5 \leq x \leq 7$
- (۲) $3 \leq x \leq 5$
- (۳) $-3 \leq x \leq 3$
- (۴) $-5 \leq x \leq 3$

۸۸- اگر $f(x) = x^2$ و نمودار تابع $(\frac{f}{g})(x)$ به صورت مقابل باشد، ضابطه تابع $g(x)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{x}$
- (۲) $2x$
- (۳) $\frac{x}{2}$
- (۴) x

۸۹- با توجه به رابطه زیر که در آن تابع $y = |2x - 6|$ را به صورت یک تابع چندضابطه‌ای نوشته‌ایم، $a + b$ کدام است؟

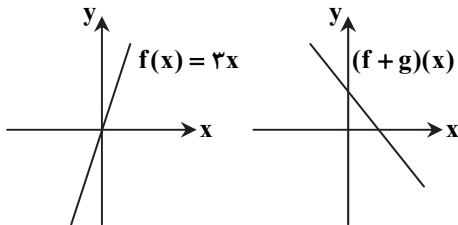
$$y = |2x - 6| = \begin{cases} ax - 6 & x \geq b \\ -(ax - 6) & x < b \end{cases}$$

- (۱) ۵
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) ۴

۹۰- اگر $f(x) = 2x + 1$ و $g(x) = |2x - 6|$ حاصل $(f + g)(x)$ با دامنه $x < 3$ کدام است؟

$4x - 5$ (۱) $x + 5$ (۲) -5 (۳) 7 (۴)

۹۱- اگر نمودارهای دو تابع $f(x)$ و $(f + g)(x)$ به صورت مقابل باشند، $g(5)$ کدام است؟

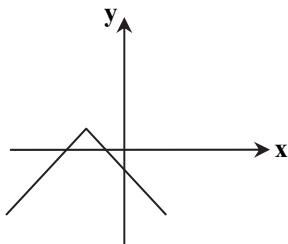

- (۱) -۱۴
- (۲) -۴
- (۳) -۱۹
- (۴) -۹

۹۲- اگر نمودار تابع $f(x)$ را سه واحد به راست ببریم، به نمودار $y = |x|$ می‌رسیم. ضابطه تابع $f(x)$ کدام است؟

$f(x) = |x - 3|$ (۱) $f(x) = |x + 3|$ (۲) $f(x) = |x| - 3$ (۳) $f(x) = |x| + 3$ (۴)

محل انجام محاسبات

۹۳- کدام گزینه می تواند ضابطه نمودار تابع مقابل باشد؟

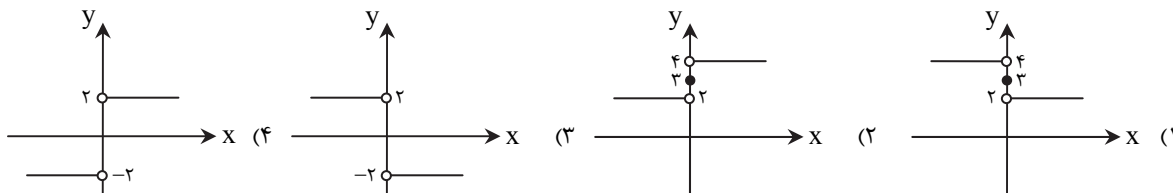
(۱) $y = |x + 2| - 1$

(۲) $y = |x - 2| - 1$

(۳) $y = -|x - 2| + 1$

(۴) $y = -|x + 2| + 1$

۹۴- اگر $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ و تابع $g(x)$ تابع علامت $(\text{sign}(x))$ باشد، نمودار $(f - g)(x)$ کدام است؟

۹۵- اگر $f = \{(2, -1), (2, a)\}$ ، $g = \{(2, -1), (4, a + 1)\}$ ، آن گاه $a + b$ کدام است؟

- (۱) ۱   (۲) ۶   (۳) ۵   (۴) ۴

۳۰

ادبیات اختصاصی

زمان پیشنهادی

علوم و فنون ادبی ۲: درس های ۹ و ۱۰ تا ابتدای نثر دوره هندی

۹۶- کدام آرایه از آرایه های پر کاربرد سبک هندی است؟

- (۱) تضمین   (۲) تمثیل   (۳) تناقض   (۴) تضاد

۹۷- شعر هندی شعری ..... است، بنابراین شاعران کمتر به زبان توجه دارند.

- (۱) صورت گرا   (۲) مادی گرا   (۳) معنی گرا   (۴) واقع گرا

۹۸- قالب مسلط در سبک هندی به ظاهر ..... است که گاهی به ۴۰ بیت هم می رسد و تکرار ..... در آن امری طبیعی است.

- (۱) غزل - قافیه   (۲) قصیده - ردیف   (۳) مثنوی - مصراع   (۴) قطعه - وزن

۹۹- زبان سبک هندی را باید زبانی ..... قلمداد کرد.

- (۱) ذهن گرا   (۲) واقع گرا   (۳) صورت گرا   (۴) مضمون گرا

۱۰۰- مشهور است که در شعر کدام شاعر هر معنا و مضمونی که در جهان هست، دیده می شود؟

- (۱) کلیم کاشانی   (۲) بیدل   (۳) محتشم کاشانی   (۴) صائب

۱۰۱- کدام گزینه در قلمرو زبانی سبک هندی قرار نمی گیرد؟

- (۱) ارائه خیال و معنی برجسته   (۲) بی دقتی در کاربرد جمله ها   (۳) بی توجهی به زبان   (۴) ورود واژه های عامیانه به شعر

محل انجام محاسبات

۳۴ (تاریخ: مهرماه ۱۳۹۷) (موضوع: ادبیات دوره دوم متوسطه) (پایه: یازدهم)

سال تحصیلی ۹۶ - ۹۷

۱۰۲- کدام تحول در سبک هندی برای آینده ادبیات هم سودمند و هم زیان بار بود؟

- (۱) حملات پی‌درپی مغولان و تیموریان
(۲) بی‌توجهی حکومت صفوی به شعر مدحی و درباری
(۳) رفتن شعر به میان عامه مردم
(۴) تضاد با آموزه‌های سنتی عرفانی

۱۰۳- چرا ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی و عراقی به دوره بعد منتقل نشد؟

- (۱) مأنوس نبودن فضلا با زبان قدیم
(۲) ورود لغات مربوط به مذاهب در حوزه شعر
(۳) از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران
(۴) دقت در کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌ها

۱۰۴- کدام گزینه در مورد وضع کلی شعر در سبک هندی نادرست است؟

- (۱) شعر در دسترس عامه قرار گرفت و بدین دلیل استواری خود را از دست داد.
(۲) به دلیل بی‌توجهی صفویان به شعر مدحی و عاشقانه، شعرا به پند و اندرز پرداختند.
(۳) از اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم ادامه داشت.
(۴) لغات عربی در برابر لغات ترکی رواج بیشتری یافت.

۱۰۵- در کدام یک از ابیات زیر آرایه تمثیل وجود دارد؟

- (۱) گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود
(۲) نرود حسرت آن چاه زنخدان از دل
(۳) نتوان از سر او برد هوای شیرین
(۴) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم

۱۰۶- در بیت زیر کدام آرایه سبک هندی مشهود است؟

- آدمی پیر چو شد حرص جوان می‌گردد
تلمیح (۱) اسلوب معادله (۲) حس آمیزی (۳) تضمین (۴) خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد

۱۰۷- در کدام واژه مصراع زیر آرایه «جان‌بخشی» دیده می‌شود؟

- «صبحگاهان، زندگی بار سفر بر بست و رفت»
(۱) صبحگاهان (۲) بار (۳) زندگی (۴) سفر

۱۰۸- در کدام گزینه آرایه تشخیص به کار رفته است؟

- (۱) گل بخندید و باغ شد پدram (خرم و سرسبز)
(۲) به صحرا شدم عشق باریده بود
(۳) نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد
(۴) شب ایستاده است، خیره نگاه او

۱۰۹- در بیت زیر کدام واژه «استعاره» است؟

- با آسمان مفاخره کردیم تا سحر
آسمان (۱) سحر (۲) ستاره (۳) مفاخره (۴) او از ستاره دم زد و من از تو دم زدم

۱۱۰- در بیت زیر ترکیبات «آفتاب روی» و «چهره مه» به ترتیب چه نوع ترکیب اضافی‌اند؟

- از خجلت آفتاب رویست
استعاری- تشبیهی (۱) استعاری- استعاری (۲) تشبیهی- تشبیهی (۳) تشبیهی- استعاری (۴) تشبیهی- تشبیهی

۱۱۱- کدام واژه در بیت زیر قرینه و نشانه‌ای برای پیدایش جان‌بخشی گردیده است؟

- خرقه از ما می‌ستاند نافه مشکین نفس
خرقه (۱) می‌ستاند (۲) هواداران آن زلف پریشانیم ما (۳) هواداران (۴) زلف

۱۱۲- در سروده زیر کدام واژه‌ها به صورت استعاری به کار رفته‌اند؟

- «بخز در لاکت ای حیوان که سرما / نهانی دستش اندر دست مرگ است / مبدا پوزهات بیرون بماند / که بیرون برف و باران و تگرگ است»
(۱) برف- باران- تگرگ (۲) حیوان- مرگ- سرما (۳) حیوان- تگرگ- برف (۴) باران- مرگ- برف

۱۱۳- در بیت زیر کدام کلمه استعاره است؟

- بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست
باغ (۱) رخ (۲) لب (۳) قند (۴) بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

۱۱۴- در بیت زیر چند تشبیه و استعاره به چشم می‌خورد؟

- موی سفید را فلکم رایگان نداد
(۱) یک تشبیه- دو استعاره (۲) دو تشبیه- یک استعاره (۳) یک تشبیه- یک استعاره (۴) دو تشبیه- دو استعاره

۱۱۵- در کدام گزینه همه ترکیبات «اضافه استعاری» هستند؟

- (۱) خرده مینا- ستاره تابان- نرگس تر- کنگره عرش- نسیم سحر
(۲) عقد ثریا- سپیده شب- سرو روان- گل خورشید- خار غم
(۳) کاروان حله- شب هجران- باد صبا- قلب لشکر- شاخه آرزو
(۴) ناله گل- رخ اندیشه- زلف سخن- دست روزگار- موج عشق

۱۱۶- در کدام بیت تشخیص وجود ندارد؟

- ۱) باغ سلام می‌کند سرو قیام می‌کند
- ۲) دلا تا کی در این زندان فریب این و آن بینی
- ۳) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند
- ۴) نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد

۱۱۷- در استعاره کدام بیت مشبه به محذوف است؟

- ۱) چون لب و دندان دلدارم بدید
- ۲) هزاران نرگس از چرخ جهان گرد
- ۳) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست
- ۴) می‌برزند ز مشرق شمع فلک زبانه

۱۱۸- در بیت زیر به ترتیب چند استعاره و تشبیه وجود دارد؟

چو تنها ماند ماه سرروبالا

- ۱) سه - یک
۲) دو - یک

۱۱۹- آرایه ذکر شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) نبود از تو گزیری چنین که بار غم دل
- ۲) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی برکند
- ۳) بهاران که شایبش ریزد سپهر
- ۴) مرا برف باریده بر پر زاغ

۱۲۰- در کدام گزینه اضافه استعاری دیده می‌شود؟

- ۱) کیست که ساغر محبت از دست تو نوش نکرده باشد.
- ۳) ای عشق عاشقان؛ آتش عشق را در خرمن وجودم بیفکن.

سبزه پیاده می‌رود غنچه سوار می‌رسد
یکی زین چاه ظلمانی برون شو تا جهان بینی
همدم گل نمی‌شود یاد سمن نمی‌کند
عالم پیر دگرباره جوان خواهد شد

در سر آن لعل و مروارید رفعت
فرو شد تا برآمد یک گل زرد
منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست
ای ساقی صبوحی در ده می شبانه

فشاند از نرگسان لؤلؤی لالا (مروارید درخشان)

- ۳) چهار - یک
۴) چهار - دو

ز دست شکوه گرفتیم به دوش ناله کشیدم (تشبیه - تشخیص)
چون تو را نوح است کشتیان ز طوفان غم مخور (تشبیه - تشخیص)
به دامان گلشن ز رگبارها (تشخیص - استعاره)
نشاید چو بلبل تماشای باغ (تشخیص - تشبیه)

۲) کدامین انسان، پیشانی عشق بر خاک ربوبیت تو نساییده.

۴) سبزینه محبت را در برگ‌های به زردی گراییده وجودم بدوان.

تاریخ

۱۰

زمان پیشنهادی

تاریخ: ۲ درس‌های ۱۱ تا ۱۳

۱۲۱- کدام یک از فرمانروایان ایلخانی مذهب شیعه را پذیرفت؟

- ۱) الجایتو
۲) غازان
۳) هلاکو
۴) آباقا

۱۲۲- در زمان شاهرخ و جانشینانش، کدام شهر به یکی از کانون‌های علمی و فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد؟

- ۱) نیشابور
۲) سمرقند
۳) بخارا
۴) هرات

۱۲۳- پس از مرگ آخرین ایلخان مغول و پیش از قدرت‌گیری تیمور، حکومت شیعه مذهب سادات مرعشی در کدام منطقه ایران به قدرت رسید؟

- ۱) خراسان
۲) مازندران
۳) اصفهان
۴) آذربایجان

۱۲۴- کدام حکومت همسایه، با حکومت ایران در دوره صفوی روابط نسبتاً حسنه‌ای داشت؟

- ۱) ازبکان
۲) عثمانی‌ها
۳) گورکانیان
۴) تاتارها

۱۲۵- روی آوردن رهبران طریقت صفوی به فعالیت‌های نظامی و سیاسی، سبب دشمنی و درگیری با کدام سلسله‌ها شد؟

- ۱) قراقویونلو و آق قویونلو
۳) جانشینان شاهرخ و گورکانیان
۲) ازبکان و عثمانی‌ها
۴) تیموریان و ازبکان

۱۲۶- مهم‌ترین علت گسترش تشیع در ایران دوره ایلخانی چه بود؟

- ۱) گرویدن یکی از ایلخانان مغول به مذهب تشیع
۳) کوشش‌های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین توسی
۲) اتحاد و زندگی مسالمت‌آمیز پیروان مذاهب و فرق اسلامی
۴) فعالیت آزادانه پیروان ادیان و مذاهب

۱۲۷- هلاکو در زمان کدام خان مغول به ایران لشکر کشید؟

- ۱) منگوقاآن
۲) قوبیلای
۳) چنگیز
۴) اوکتای

۱۲۸- علت واقعی وقوع جنگ چالدران میان دولت صفوی با امپراتوری عثمانی چه بود؟

- ۱) قتل و غارت مردم ایران به‌دست سپاه عثمانی در مرزهای دو کشور
۳) قتل عام شیعیان و مریدان طریقت صفویه به‌دست سپاه عثمانی
۲) فعالیت مریدان طریقت صفوی در قلمرو عثمانی
۴) نگرانی و ترس عثمانی‌ها از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی

۱۲۹- کدام گزینه را می توان مهم ترین پیامد اجتماعی و مذهبی هجوم مغولان به ایران دانست؟

- (۱) یکپارچه کردن ایران از نظر سیاسی و جغرافیایی و مذهبی
- (۲) روابط گسترده مذهبی و فرهنگی با اروپا و همسایگان
- (۳) گسترش تصوف و تشیع و پیوند روزافزون میان آنها
- (۴) رسمی شدن مذهب شیعه در حکومت های ایلخانی و تیموری

۱۳۰- کدام گزینه از ویژگی های نظام مالیاتی مغول پس از مسلمان شدن مغولان است؟

- (۱) بار دیگر اخذ خراج از کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت.
- (۲) اخذ ده ها نوع مالیات مغولی از جمله قلان، قُبُور و تمغا متوقف شد.
- (۳) شیوه های مالیاتی که ترکیبی از سنت های ایرانی- اسلامی بود، پذیرفته شد.
- (۴) تمام بی نظمی های دریافت مالیات در دوران قبل، اصلاح شد.

جغرافیا

۱۰

زمان پیشنهادی

جغرافیا ۲: درس های ۷ تا ۹

۱۳۱- کدام گزینه پیامد انقلاب سبز در کشور پاکستان را به درستی بیان می کند؟

- (۱) توانستند ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید کنند.
- (۲) میزان تولید گندم را به دو برابر رساندند.
- (۳) در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.
- (۴) توزیع مجدد زمین به زارعین کم درآمد صورت گرفت.

۱۳۲- کدام گزینه در رابطه با «شرکت های چندملیتی» درست است؟

- (۱) صاحبان این شرکت ها عمدتاً در نواحی معتدل سرمایه گذاری می کنند.
- (۲) صاحبان این شرکت ها اکثراً اروپایی و آسیایی هستند.
- (۳) این شرکت ها در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می کنند.
- (۴) کالاهای تولیدی آنها بیشتر مصرف محلی و منطقه ای دارند.

۱۳۳- در چند دهه اخیر کدام کشورهای آسیایی به تولیدکنندگان و صادرکنندگان مهم کالاهای صنعتی در جهان تبدیل شده اند؟

- (۱) ژاپن- تایلند
- (۲) بروئنی- هند
- (۳) چین- کره شمالی
- (۴) تایوان- سنگاپور

۱۳۴- کدام قاره واردکننده محصولات پلانتیشن است؟

- (۱) آسیا
- (۲) آفریقا
- (۳) آمریکا
- (۴) استرالیا

۱۳۵- کالاهایی همچون سنگ آهن و زغال، توسط کدام کشتی ها حمل می شوند؟

- (۱) کانتینر
- (۲) فله بر
- (۳) تانکر
- (۴) کارگو

۱۳۶- کدام کشورها در نظام سرمایه داری جهانی، «مرکز» محسوب می شوند؟

- (۱) اروپای غربی- ژاپن- استرالیا
- (۲) آمریکای شمالی- اروپای شرقی- چین
- (۳) چین- ژاپن- آمریکای شمالی
- (۴) کره جنوبی- چین- اروپای غربی

۱۳۷- هدف از تشکیل سازمان «اوپک» چیست؟

- (۱) تلاش برای افزایش قیمت نفت
- (۲) جلوگیری از کاهش قیمت نفت
- (۳) افزایش سهمیه بندی نفت گروه های عضو
- (۴) ثابت نگه داشتن قیمت نفت

۱۳۸- در شکل مقابل «الف» و «ب» کدام کشورها را به ترتیب نشان می دهند؟

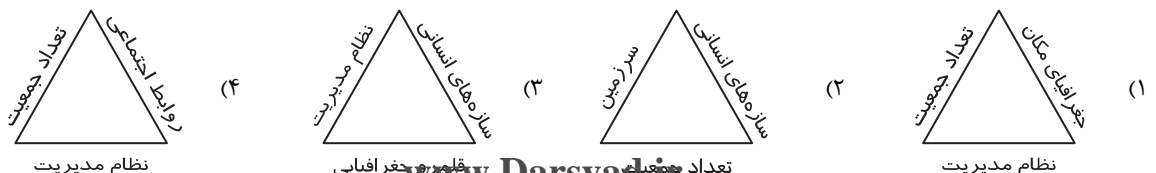
- (۱) انگلستان- فرانسه
- (۲) اسپانیا- پرتغال
- (۳) آلمان- سوئیس
- (۴) هلند- انگلستان

۱۳۹- کدام موارد از نواحی «خودمختار» در جهان محسوب می شوند؟

- (الف) نخجوان در جمهوری آذربایجان
- (ب) جزیره جاده در کشور اندونزی
- (ج) بندر سنت هلن در کشور ژاپن
- (د) بندر هنگ کنگ در کشور چین
- (۱) «الف» - «ب»
- (۲) «ب» - «ج»
- (۳) «الف» - «د»
- (۴) «ج» - «د»

۱۴۰- کدام گزینه در رابطه با «ارکان ناحیه سیاسی» به درستی نشان داده شده است؟

۱۴۱- اینکه فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، نظر چه شخصیتی است و از نگاه او با رشد علم تجربی و صنعت،

ثروت چگونه به دست می‌آید؟

(۱) ماکس وبر - فناوری اطلاعات (۲) هانتینگتون - تجارت (۳) آگوست کنت - غلبه بر طبیعت (۴) مارکس - استعمار نو

۱۴۲- رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری به چه دلیل بود؟

(۱) استفاده از منابع و مواد خام و معاملات تجاری با آن‌ها
(۲) نیاز سرمایه و صنعت به بازارهای مصرف و نیروی کار ارزان
(۳) تقویت نیروهای نظامی کشورهای استعمارگر از طریق کشورهای استعمارزده
(۴) احتیاج به مناطقی برای آزمایش سلاح‌های شیمیایی و بمب‌های اتمی

۱۴۳- نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، توجیه‌کننده کدام گزینه بود؟

(۱) جنگ گرم بین کشورهای صنعتی و مناطق پیرامونی آن‌ها
(۲) عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی
(۳) فروش تسلیحات در کشورها و مناطق پیرامونی برای جنگ‌های داخلی آن‌ها
(۴) نفوذ به فرهنگ‌های مختلف و وابسته کردن اقتصاد آن‌ها به اقتصاد کشورهای توسعه‌یافته

۱۴۴- از نظر افرادی که از اصطلاح استعمارگر و استعمارزده استفاده می‌کنند، مشکل کشورهای فقیر چیست؟

(۱) ضعف اقتصادی و صنعتی آن کشورها
(۲) الگو قرار ندادن کشورهای توسعه‌یافته
(۳) استثمار شدن توسط کشورهای استعمارگر
(۴) خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه

۱۴۵- کدام گزینه از ویژگی‌های بحران اقتصادی نیست؟

(۱) کارگران بسیاری به بیکاری دچار می‌شوند.
(۲) مواد خام و منابع طبیعی به شدت کاهش می‌یابند.
(۳) قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش می‌یابد.
(۴) تولیدکنندگان، بازار فروش خود را از دست می‌دهند.

۱۴۶- کدام گزینه دلیل پیوند خوردن بحران اقتصادی با مسئله فقر و غنا را بیان می‌کند؟

(۱) انتقال فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی به اقشار ضعیف توسط سرمایه‌داران
(۲) مربوط بودن آسیب‌های مسئله فقر و غنا به قشرهای ضعیف و فقیر جامعه
(۳) داشتن پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای و به سرعت آشکار شدن آثار آن
(۴) کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی بعد از شکل‌گیری اقتصاد جهانی

۱۴۷- وجه تشابه نگاه توحیدی و اساطیری به طبیعت در کدام گزینه آمده است؟

(۱) طبیعت و هرچه در آن هست از نشانه‌های خداوند است.
(۲) طبیعت صرفاً ماده خامی که در اختیار انسان باشد، نیست.
(۳) استفاده از طبیعت مشروط است بر دانستن نحوه درست استفاده از آن.
(۴) استفاده از طبیعت مشروط است بر عدم تصرف در آن با فنون تجربی.

۱۴۸- بحران زیست‌محیطی، ابتدا در چه حوزه‌ای قرار داشت و به تدریج به کدام حوزه سرایت کرد؟

(۱) مسائل منطقه‌ای - مسائل و اختلافات فرامنطقه‌ای
(۲) صنعت و تکنولوژی - رابطه انسان با طبیعت
(۳) صنعت و تکنولوژی - مسائل و اختلافات فرامنطقه‌ای
(۴) رابطه انسان با طبیعت - روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

۱۴۹- کدام گزینه توضیح درستی برای عبارت زیر است؟

«علت چالش‌های رخ داده در فرهنگ غرب درونی است، نه بیرونی»

(۱) سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری، عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن هستند.
(۲) چالش‌های رخ داده در فرهنگ غرب همگی به سطحی‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب اختصاص پیدا می‌کنند.
(۳) چالش‌های رخ داده در فرهنگ غرب در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها به وجود نیامده‌اند و همگی از عمق فرهنگ غرب برخاسته‌اند.
(۴) ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی رخ می‌دهند و سپس چالش‌های معرفتی، معنوی و عاطفی ظاهر می‌شوند.

۱۵۰- در فرهنگ قرون وسطی، معتبرترین راه شناخت جهان چه چیزی بود؟

(۱) کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا
(۲) عقل و تجربه
(۳) رجوع به وحی و شهود
(۴) رجوع به وحی و عقل

۱۵۱- فرهنگ غرب چگونه به نخبگان کشورهای غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست؟

(۱) به وسیله توسعه شناخت عقلی
(۲) با ترویج معنای علم مدرن
(۳) به وسیله توسعه شناخت حسی و عقلی
(۴) با تبلیغ کنار گذاشتن جایگاه وحی و شهود

۱۵۲- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه .....»

- (۱) پرسش از مبانی علوم تجربی غربی در حقیقت پرسش از مبانی هویت آن است.
- (۲) بحران های معرفتی و معنوی نشان داد که لایه های عمیق فرهنگ غرب از استحکام ویژه ای برخوردار نیست.
- (۳) تفسیرهای متناسب با فرهنگ های دیگر نیز می تواند وجود داشته باشد.
- (۴) علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است که نتیجه آن زیر سؤال رفتن علم مدرن می شود.

۱۵۳- به وجود آمدن دین های جدید و عرفان های رنگارنگ در فرهنگ غرب به چه دلیل بوده است؟

- (۱) گرایش به دین و معنویت
- (۲) مقابله با بحران های معرفتی، علمی و عاطفی
- (۳) حذف نگاه های سکولاریستی
- (۴) پاسخ به نیاز فطری آدمی به معنویت

۱۵۴- منظور از «آن بخش از فرهنگ که همه مردم جامعه در آن اشتراک دارند»، کدام گزینه است؟

- (۱) فرهنگ عمومی
- (۲) فرهنگ آرمانی
- (۳) فرهنگ حق
- (۴) فرهنگ واقعی

۱۵۵- کدام گزینه ترتیب ورود سکولاریسم در حوزه های مختلف را به درستی ذکر می کند؟

- (۱) هنر ← اقتصاد ← سیاست ← علم
- (۲) اقتصاد ← سیاست ← هنر ← علم
- (۳) سیاست ← هنر ← علم ← اقتصاد
- (۴) علم ← اقتصاد ← هنر ← سیاست

۲۰ فلسفه

فلسفه: درس «گوهرهای اصیل و جاودانه» از ابتدای «معرفت حقیقی» تا انتها و درس «اندیشمندی منظم و موشکاف» تا ابتدای «منطق» زمان پیشنهادی

۱۵۶- کدام گزینه دلیل مناسب تری را برای «معلم اول بودن ارسطو» بیان می کند؟

- (۱) نخستین کسی بود که علم فلسفه را تدوین نمود.
- (۲) اولین کسی بود که اندیشه های افلاطون را تعلیم داد.
- (۳) در مسائل علمی و فکری قرن ها مرجع نهایی بود.
- (۴) طبقه بندی علوم و تحقیقات دامنه دار علمی را بسط داد.

۱۵۷- علت فاعلی و علت غایی «پخت نان» به ترتیب در کدام گزینه می تواند آمده باشد؟

- (۱) خمیر- سیر شدن
- (۲) گندم- ادامه حیات
- (۳) نانوا- ادامه حیات
- (۴) آتش- سیر شدن

۱۵۸- با توجه به دو قضیه زیر، کدام گزینه براساس نظریه علت های چهارگانه ارسطو درست است؟

■ الف از ب ساخته می شود.

■ ج از جنس د است.

- (۱) ب علت فاعلی الف است.
- (۲) د علت مادی ج است.
- (۳) الف علت مادی ب است.
- (۴) ج علت فاعلی د است.

۱۵۹- کدام بیان درباره «قابل اعتنا نبودن شناخت حسی» در نظر افلاطون جامع تر است؟

- (۱) نه تنها ادراک های حسی انسان ها ممکن است با هم متفاوت باشد، بلکه این حواس گاهی دچار خطا هم می شوند.
- (۲) از یک سو امور حسی ناپایدار هستند و از سوی دیگر، امکان جلوگیری از این ناپایداری برای انسان وجود ندارد.
- (۳) لغزش پذیری دریافت های حسی، در کنار دگرگونی های دائمی موضوعات آن، این شناخت را نامطمئن می کند.
- (۴) دریافت حسی ما می تواند متفاوت از دیگران باشد و این تفاوت ها باعث می شود نتوانیم همدیگر را قانع کنیم.

۱۶۰- کدام جمله درباره میوه گیلاس، نادرست است؟

- (۱) افلاطون شناخت حقیقی آن را در عالم مُثُل، امکان پذیر می داند.
- (۲) افلاطون بیشتر به منشأ حقیقی گیلاس توجه دارد و نه به چگونگی رشد آن.
- (۳) ارسطو میوه گیلاس را آخرین علت غایی درخت گیلاس می داند.
- (۴) ارسطو یک علت میوه دادن درخت گیلاس را فعلیت بالاتر شکوفه ها می داند.

۱۶۱- کدام جمله درباره نظر ابن سینا در مورد «علت فاعلی در طبیعت»، درست است؟

- (۱) علت فاعلی همه حرکات، قطعاً عاملی غیر از قوای خود جسم متحرک است.
- (۲) احتمال دارد علت فاعلی همه تغییرات در طبیعت، بیرون شیء طبیعی باشد.
- (۳) طبیعت های درون اشیاء، همان علت های فاعلی قطعی حرکات طبیعی هستند.
- (۴) اگر علت فاعلی در یک حرکت طبیعی، بیرونی باشد، یک امر محسوس است.

۱۶۲- در کدام گزینه «علت فاعلی» از نظر ارسطو و ابن سینا، «طبیعت» خود شیئی است که از حرکت یا سکون آن صحبت شده است؟

- (۱) داغ شدن قابلمه روی اجاق گاز
- (۲) مقاومت درخت در برابر یک طوفان شدید
- (۳) بالا رفتن یک خودرو در سربالایی
- (۴) رسیدن کودک به زمین از روی سرسره

پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

۱۶۳- از نظر افلاطون در طبیعت، علم به قوانین حرکت و پیش‌بینی پدیده‌ها، .....
 (۱) حرکت در عالم مُثُل را یادآوری می‌کند.
 (۲) می‌تواند مقدمهٔ وصال به عالم مُثُل باشد.
 (۳) بی‌ارتباط به شناخت حقایق عالم مُثُل است.
 (۴) نوعی یادگیری است که مُثُل را به یاد می‌آورد.

۱۶۴- کدام گزینه دربارهٔ مقایسهٔ فلسفهٔ ارسطو و افلاطون درست است؟

- (۱) از نظر افلاطون مرجع کلیات مهم‌ترین حقیقت است، اما از نظر ارسطو کلیات چندان مهم نیستند.
 (۲) شناخت حقیقی در فلسفهٔ افلاطون بسیار مهم است، اما در فلسفهٔ ارسطو تا آن اندازه مهم نیست.
 (۳) افلاطون درک معرفت حقیقی را رسیدن به جهان برتر می‌داند، اما ارسطو به این نظریه نقد دارد.
 (۴) دگرگونی از نظر افلاطون ریشه در عالم مُثُل دارد، اما ارسطو عوامل آن را درون طبیعت می‌داند.

۱۶۵- کدام گزینه عبارت روبه‌رو را به‌نادرستی کامل می‌کند؟ «طبیعت جسم از نظر ارسطو .....»

- (۱) علت فاعلی بعضی حرکات آن نیست.
 (۲) مبدأ تغییرات طبیعی جسم است.
 (۳) از علت مادی جسم جدا نیست.
 (۴) می‌تواند درونی یا بیرونی باشد.

۱۶۶- مفهوم کدام‌یک از علل اربعهٔ ارسطویی در حرکات طبیعی را نمی‌توان با کمک مفهوم «طبیعت شیء» تبیین کرد؟

- (۱) مادی (۲) صوری (۳) فاعلی (۴) غایی

۱۶۷- علت غایی برای ارسطو در عالم طبیعت، ..... است و این علت در مصنوعات بشر، همان ..... است.

- (۱) ضامن حرکت مادهٔ اشیاء به‌سوی بالاترین فعلیت- به فعلیت رسیدن علت مادی
 (۲) نظم‌دهنده به جمادات و جانداران اعم از نباتات و حیوانات- انگیزهٔ علت فاعلی
 (۳) تأمین‌کنندهٔ نظم و هماهنگی در نظام طبیعت- مبدأ حرکت بودن علت صوری
 (۴) عامل آگاهانه و اصل سازمان‌دهندهٔ جهان- انگیزهٔ طبیعی موجود در هر انسان

۱۶۸- کدام عبارت منظور ارسطو را از «علل اربعه» دقیق‌تر بیان می‌کند؟

- (۱) کلی‌ترین عوامل مؤثر در فعلیت داشتن
 (۲) عواملی که با عمل خود وجودبخشی می‌کنند
 (۳) همهٔ عوامل دست‌اندرکار تحولات
 (۴) اصلی‌ترین عوامل مؤثر در «شدن»

۱۶۹- از نگاه ارسطو «علت غایی»، .....

- (۱) در طبیعت در دو سطح اشیاء خاص و کلیت جهان وجود دارد.
 (۲) در تحولات طبیعی با انگیزه و نیت همراه است.
 (۳) در افعال انسان، او را به آخرین مرتبهٔ کمال‌اش سوق می‌دهد.
 (۴) از بی‌فایده بودن کارهای ما جلوگیری می‌کند.

۱۷۰- از میان گزاره‌های الف، ب و ج در متن زیر، چند گزاره با ایده‌های افلاطونی در تضاد است؟

نوجوان در سنی قرار دارد که نگاه‌اش به جهان شکل می‌گیرد. (الف): او باید به تدریج خود را شناخته و به توانایی‌های خویش آگاهی یابد.
 (ب): نوجوان باید متوجه باشد که نفس یا همان قوهٔ آگاهی انسان، تنها در اختیار بر آوردن نیازهای زیستی او نیست؛ (ج): به همین خاطر باید بکوشد تا از همین ابتدای بلوغ انسانی، به همان اندازهٔ جسم، به پرورش روح خود پردازد.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

روان‌شناسی

زمان پیشنهادی ۲۰'

روان‌شناسی: درس ۶ و درس ۷ تا ابتدای «ادراک کنترل و کارایی»

۱۷۱- در آگهی تبلیغاتی یک کارخانهٔ تولید خمیردندان، بازیگر معروفی در حال استفاده از آن خمیردندان نشان داده می‌شود. فردی که با دیدن این

تبلیغ اقدام به خرید خمیردندان موردنظر می‌کند، از کدام سبک تصمیم‌گیری استفاده کرده است؟

- (۱) تکنانشی (۲) اجتنابی (۳) منطقی (۴) وابسته

۱۷۲- «موتور محرکهٔ انسان» و «مجموعهٔ عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار می‌شود» به ترتیب چه نام دارند؟

- (۱) اراده- نگرش (۲) انگیزش- نگرش (۳) اراده- انگیزش (۴) انگیزش- اراده

۱۷۳- تصمیم‌گیری برای چگونگی مقابله با دشمن توسط فرماندهان ارتش یک کشور، چه نوع تصمیم‌گیری محسوب می‌شود؟

- (۱) مهم سادهٔ فردی (۲) مهم پیچیدهٔ گروهی (۳) مهم پیچیدهٔ فردی (۴) معمولی پیچیدهٔ گروهی

۱۷۴- در مورد فردی که اظهار می‌کند ارزش‌های انسانی و اخلاقی برایش مهم است و با جدیت، تمام وقت و انرژی‌اش را در جهت کسب درآمد و

منافع مادی صرف می‌کند، کدام گزینه صادق است؟

- (۱) ارادهٔ قوی (۲) هدفمندی (۳) ناهماهنگی شناختی (۴) باورهای مثبت و سازنده

۱۷۵- رفتار مادری که برای مراقبت از نوزادش بی‌خوابی و گرسنگی را تحمل می‌کند، با کدام مفهوم قابل توجیه است؟

- (۱) ادراک کنترل (۲) انگیزهٔ بیرونی (۳) نگرش (۴) اراده

۱۷۶- کدام یک از عبارات زیر در زمینه انواع «انگیزش» درست نمی باشد؟

- ۱) در انگیزش درونی منبع لذت در خود تکلیف است.
- ۲) در انگیزش درونی فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می دهد.
- ۳) در انگیزش بیرونی پاداش و لذت با نیازهای فطری مطابقت دارد.
- ۴) در انگیزش بیرونی عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی انگیزد.

۱۷۷- کدام یک از گزینه های زیر از نظر نوع «انگیزش» با بقیه متفاوت است؟

- ۱) فاطمه با دقت بسیار اتاقش را مرتب نگه می دارد، زیرا این کار به او آرامش می دهد.
- ۲) مجید همیشه در امور درسی و غیردرسی به برادرش کمک می کند، چون خود را در قبال او مسئول می داند.
- ۳) سارا از مادرش پرستاری می کند و علی رغم خستگی با علاقه به کارهای منزل رسیدگی می کند.
- ۴) علی با جدیت درس می خواند، چون قرار است در صورت ممتاز شدن هدیه نفیسی از پدرش دریافت کند.

۱۷۸- حمید علی رغم تلاش زیاد برای موفقیت در کنکور، نتوانست رتبه مورد نظرش را کسب کند. او معتقد است دیگر توانایی درس خواندن ندارد و

نمی خواهد برای بار دوم در کنکور شرکت کند. به نظر شما کدام عامل نگرشی در رفتار او تأثیر بیشتری گذاشته است؟

- ۱) ضعف اراده
- ۲) بی هدفی
- ۳) نظام ارزشی و باورها
- ۴) ناهماهنگی شناختی

۱۷۹- نوجوانی با این تصور که افراد معنادار انسان های ضعیفی هستند و او قوی تر از آن است که با یکی دو بار مصرف مواد روان گردان به آن ها وابسته

شود، گهگاهی از این مواد استفاده می کند تا مورد تأیید دوستانش قرار گیرد. کدام عامل موجب تصمیم گیری نادرست وی شده است؟

- ۱) اعتماد افراطی
- ۲) سوگیری تأیید
- ۳) کوچک شمردن خود یا دیگران
- ۴) عدم کنترل هیجانات

۱۸۰- تصور کنید برای خریدن ساعت مچی به مغازه ای می روید و به فروشنده تأکید می کنید که به دنبال ساعتی با بند چرم قهوه ای رنگ و قیمت

مناسب هستید؛ در نتیجه از میان تعداد زیادی ساعت، فقط بین چند ساعت انتخاب می کنید. این روش تصمیم گیری چه نام دارد؟

- ۱) خرد کردن
- ۲) میان بر زدن
- ۳) کاهش تفاوت وضع موجود با وضع مطلوب
- ۴) مهندسی معکوس

۱۸۱- تلاش بی وقفه افراد برجسته ای که علی رغم محدودیت های زیاد توانسته اند به موفقیت های جهانی دست یابند، بیشتر بیانگر کدام یک از

عوامل انگیزشی می باشد؟

- ۱) اراده
- ۲) هدفمندی
- ۳) ناهماهنگی شناختی
- ۴) نظام باورها

۱۸۲- تحت تأثیر موانع زودگذر و عواملی مثل خستگی قرار نرفتن، نتیجه کدام ویژگی «هدفمندی» است؟

- ۱) هدف معین فرد را از بیراهه رفتن و اتلاف منابع انرژی مصون می دارد.
- ۲) انتخاب هدف علاوه بر ایجاد توانمندی باعث انسجام در رفتار می شود.
- ۳) هدف چیزی است که انسان فکر می کند برای او مؤثر و مفید است.
- ۴) حرکت در مسیر دستیابی به هدف نوعی موفقیت تلقی می شود.

۱۸۳- سیامک ۱۰ ساله است و فرصتی برایش فراهم شده است که پدرش را در یک مسافرت کاری ۵ روزه همراهی کند. اما تاریخ این سفر همزمان با

امتحان میان ترم او است و اگر در امتحان شرکت نکند، نصف نمره امتحان پایان ترم را از دست می دهد. به نظر شما سیامک با کدام تعارض

روبه رو است؟ چرا؟

- ۱) گرایش - گرایش، هم رفتن به مسافرت و هم کسب نیمی از نمره پایان ترم خوشایند است.
- ۲) گرایش - گرایش، رفتن به سفر خوشایند است و علاوه بر این بهانه ای برای شرکت نکردن در امتحان است.
- ۳) گرایش - اجتناب، رفتن به سفر جذاب و خواستنی است، اما از دست دادن نمره ناخوشایند است.
- ۴) گرایش - اجتناب، رفتن به سفر تجربه هیجان انگیزی است، اما چون یک سفر کاری است ممکن است چندان خوشایند نباشد.

۱۸۴- سمیرا چند سال پیش، علی رغم مخالفت های شدید خانواده اش و حتی طرد شدن از سوی آنان و محروم شدن از کمک های مالی شان، با مرد

مورد علاقه اش ازدواج کرد. او در طی این سال ها سختی های زیادی کشید و در زمانی که همسرش بیکار بود خودش به تأمین مخارج زندگی

پرداخت. اما اخیراً اعتیاد نیز به مشکلات همسرش اضافه شده است و او با اینکه می داند این مسأله در آینده بر روی تربیت فرزندانش اثر منفی

می گذارد، به زندگی با همسرش ادامه داده است. به نظر شما کدام ملاک در این تصمیم گیری دخالت دارد؟

- ۱) هزینه ها
- ۲) مزیت ها
- ۳) خطرات
- ۴) فرار از ضررها

۱۸۵- کدام یک از عبارات زیر در زمینه «انتخاب هدف» درست نمی باشد؟

- ۱) برای رسیدن به اهداف بالاتر باید آن ها را به اهداف کوچک تر و قابل وصول تقسیم کنیم.
- ۲) اگر اهداف را بسیار کوچک انتخاب کنیم، انگیزه تلاش و عمل بیشتری پیدا می کنیم.
- ۳) اگر از ابتدا هدف را بالا و دست نیافتنی انتخاب کنیم هرگز نمی توانیم به آن ها دست یابیم و از تلاش باز می مانیم.
- ۴) اگر اهداف زودگذر و بی ارزش را انتخاب کنیم، از انجام آن ها احساس ارزشمندی، افتخار و غرور نمی کنیم.

تَریخه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

دفترچه پاسخ‌های تشریحی

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۸

ویژه دانش آموزان پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

رشته ادبیات و علوم انسانی

تذکرات مهم ↓

- ۱- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۹ گزینه دو روز جمعه ۳۱ فروردین ۹۷ برگزار می‌گردد. کارت ورود به جلسه این آزمون برای دانش‌آموزانی که از این مرحله به بعد ثبت‌نام کرده‌اند، در روز پنج‌شنبه ۳۰ فروردین ۹۷ توزیع خواهد شد.
- ۲- آخرین مهلت ثبت‌نام در ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۱۰ گزینه دو روز پنج‌شنبه ۳۰ فروردین ۹۷ می‌باشد. افرادی که در این آزمون‌ها ثبت‌نام نکرده‌اند و علاقه دارند ثبت‌نام نمایند می‌توانند به بخش «معرفی آزمون‌ها» در پایگاه اینترنتی مؤسسه مراجعه نمایند.
- ۳- حوزه‌های مختلف توزیع کارنامه و برگزاری آزمون از طریق نمایندگی‌های گزینه دو در سراسر کشور به اطلاع شرکت‌کنندگان می‌رسد.
- ۴- شماره داوطلبی شما که بر روی کارت ورود به جلسه، پاسخ‌نامه و کارنامه درج شده است، بهترین راه شناسایی شما و پیگیری کارها می‌باشد. این شماره را حتماً در جایی یادداشت نمایید و به خاطر بسپارید تا در مواقع لزوم بدان دسترسی داشته باشید.
- ۵- کارنامه‌های مقدماتی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۸ به تدریج، از بعدازظهر روز جمعه ۱۷ فروردین ۹۷ بر روی پایگاه اینترنتی گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می‌گیرد. برای مشاهده کارنامه‌های نهایی آزمون مرحله ۸ می‌توانید از ساعت ۱۹ روز جمعه ۱۷ فروردین ۹۷، به پایگاه اینترنتی مؤسسه مراجعه نمایید. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.
- ۶- کارت ورود به جلسه دانش‌آموزان برای تمامی مراحل صادر گردیده و در مرحله اول توزیع شده است. دقت نمایید که تا آخرین مرحله آزمون آن را حفظ نمایید.

دانش آموز گرامی، شما می‌توانید با اسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند وی‌تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه دو وارد شوید.

[gozine2.ir](https://www.instagram.com/gozine2.ir)

در پاسخ تشریحی سؤال ها چه اطلاعاتی داده شده است؟

دانش آموز گرامی

یکی از مهم‌ترین کارهایی که باید پس از هر آزمون انجام گیرد، رفع اشکال و تحلیل سؤال‌های آزمون با کمک دفترچه پاسخ تشریحی است. بی‌شک تحلیل آزمون به شناسایی نقاط قوت و ضعف شما کمک شایانی کرده تا بتوانید برای ارتقا یا برطرف کردن آن‌ها برنامه‌ریزی مناسبی نمایید.

در ادامه، جهت استفاده مطلوب‌تر از پاسخ تشریحی توضیحاتی ارائه می‌شود. در دفترچه پاسخ تشریحی، در کنار شماره هر سؤال، علاوه بر گزینه درست، موارد دیگری نیز آورده شده‌اند.

۱) سطح دشواری سؤال: تمام پرسش‌ها با هم‌فکری دبیرهای طراح سؤال، کارشناسان مؤسسه و مدیران گروه‌های آموزشی در سه سطح «ساده، متوسط و دشوار» طبقه‌بندی شده‌اند تا بتوانید ارزیابی خوبی از عملکرد خود در رویارویی با سطح سؤال‌های مختلف داشته باشید.

۲) حیطه یادگیری: بر اساس اصول یادگیری، در هر موضوع و مطلبی، حیطه‌های یادگیری بخش ویژه‌ای را به خود اختصاص می‌دهند. ممکن است قصد از مطلب مورد پرسش، یافتن این نکته باشد که آیا مفاهیم موجود در آن موضوع یا پرسش به‌خوبی فهمیده شده است یا خیر؟ و یا ممکن است قصدی دیگر از طرح پرسش وجود داشته باشد. در طراحی هر پرسش، اینکه پرسش موردنظر کدام حیطه از حیطه‌های شناختی را (که توضیح آن در ذیل آمده است) مدنظر قرار داده است، مشخص شده است. بنابراین پاسخ‌گویی یا عدم‌پاسخ‌گویی به پرسش مشخص خواهد کرد که اشکال واقعی دانش‌آموز در کدام سطح قرار دارد.

۳) شماره صفحه: برای هر پرسش شماره صفحه درج شده است تا بتوانید با مراجعه به صفحه یا صفحه‌های درج شده، توضیح کامل‌تری راجع به سؤال مشاهده کنید و از طرفی به‌خاطر داشته باشید که سؤال‌های آزمون‌های گزینه‌دو، برگرفته از کتاب‌های درسی شماست.

* حیطه‌های شناختی

حیطه‌های شناختی شامل شش سطح یادگیری است که هر سطح پیش‌نیاز سطح بعدی محسوب می‌شود و از ساده‌ترین سطح شناخت به دشوارترین آن تنظیم شده است. سطوح یادگیری در حیطه‌های شناختی عبارتند از:

۱) دانش

۲) فهمیدن (درک و فهم)

۳) به‌کار بستن (کاربرد)

۴) تجزیه و تحلیل

۵) ترکیب

۶) ارزشیابی

از آنجا که پرداختن به حوزه‌های تجزیه و تحلیل، ترکیب و ارزشیابی، نیازمند ایجاد آمادگی‌های خاصی در دانش‌آموزان است، در آزمون‌های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مؤسسه آموزشی فرهنگی گزینه‌دو صرفاً به سه سطح نخست، یعنی دانش، درک و فهم و کاربرد پرداخته می‌شود و تا زمان ایجاد آمادگی موردنظر، سایر سطوح در لایه کاربرد گنجانده می‌شوند. بنابراین، آگاهی شما از سطح پرسش نشان خواهد داد که در کدام زمینه آمادگی بالاتری دارید و یا باید نسبت به آن آمادگی بیشتری در خود ایجاد نمایید.

سطوح مورد انتظار در آزمون‌های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مؤسسه گزینه‌دو عبارتند از:

۱) دانش: شامل آن دسته از آموخته‌هاست که پیش‌تر با حافظه سر و کار دارد.

۲) درک و فهم: بر توانایی دانش‌آموز در پی‌بردن به معنی و مفهوم یک مطلب و بازگویی آن با استفاده از کلمات و جملات خود اشاره دارد.

۳) کاربرد: به کار بستن قوانین، اصول و روش‌ها در موقعیت جدید بدون اینکه به دانش‌آموز راه‌حلی داده شود، در این حیطه قرار دارد.

“ زبان و ادبیات فارسی ”

- ۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۹ و ۱۱۱ کتاب
واژه دغل در این بیت به معنای «حیله، مکر و فریب» است.
- ۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۰۸ کتاب
در این بیت واژه «سهم» به معنای «نصیب و قسمت» است، اما در سایر ابیات به معنای «ترس و وحشت».
- ۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۰۸ کتاب
شاهد در بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۲ به معنای «زیبارو و معشوق» است، ولی در ابیات دیگر به معنای «گواه و ناظر» می‌باشد.
- ۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * صفحه‌های ۹۷، ۱۰۷ و ۱۱۱ کتاب
املای درست واژگان به ترتیب در سایر ابیات:
بیت گزینه ۲: فرزندگان و دیوانگان
بیت گزینه ۳: غزا
بیت گزینه ۴: ابرش
- ۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * صفحه‌های ۹۶، ۱۰۳ و ۱۰۹ کتاب
واژه‌های «فایق» و «اصرار» نادرست نوشته شده‌اند.
- ۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸ کتاب
«آهنین کوه» ترکیب وصفی مقلوب است و واژه آهنین در این ترکیب صفت بیانی از نوع صفت نسبی می‌باشد.
- ۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۹۹، ۱۰۹ و ۱۱۲ کتاب
تیغ در این بیت مفعول است.
- ۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۰۱ کتاب
کلمات «فتراک و نوند» از فهرست واژگان حذف شده‌اند؛ «سوگند و منزل» معنای گذشته را از دست داده و معنای جدید پذیرفته‌اند (منزل در گذشته به معنای ایستگاه و محل استراحت بوده است)؛ «خنده و صلح» تغییر معنایی نداشته‌اند؛ «یخچال و سپر» معنای قدیم خود را حفظ کرده‌اند و معنای جدید نیز دارند.
- ۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۱۰ کتاب
در میان تمامی واژگان، در کلمات «بیرس، می‌روند، سپردن، نگرفت» فرآیند واجی ابدال اتفاق نمی‌افتد.
- ۱۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۹۷ و ۱۰۲ کتاب
آرایه‌های بیت عبارتند از:
مجاز (روز و شب ← همیشه)
کنایه (گشودن دو لب: سخن گفتن)
جناس (شب و لب)
اغراق (سخن گفتن همیشگی)
تضاد (روز ≠ شب)
- ۱۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹ کتاب
این بیت، کنایه، تشبیه و تشخیص دارد.
مجازها در سایر ابیات عبارتند از:
بیت گزینه ۱: هزبر زیان ← حضرت علی (ع)
بیت گزینه ۳: هند و فرنگ ← سرزمین‌های کفار
بیت گزینه ۴: حرب ← ابزار حرب (جنگ)
- ۱۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۱۰۸، ۱۰۹ و ۱۱۱ کتاب
تضاد (افراشتی ≠ افکندی) و جناس (تیغ و تیز)
بررسی سایر ابیات:
بیت گزینه ۲: تلمیح به جنگ خیبر دارد، ولی تشبیه ندارد.
بیت گزینه ۳: اغراق در هولناک بودن جنگ (رنگ آسمان پرید)، ولی ایهام ندارد. (البته سهم در دو معنای ترس و تیر ایهام تناسب دارد).
بیت گزینه ۴: «زره و قبا» و همچنین «سر و رو» مراعات نظیر دارند، ولی کنایه‌ای در بیت دیده نمی‌شود.

- ۱۳- پاسخ: گزینه ۳
 زمینه قومی و ملی حماسه در بردارنده رفتارهای اجتماعی، فرهنگ و آداب و رسوم می‌باشد و در این بیت، «حریف طلبیدن پهلوانان» یک رسم رایج اجتماعی و نشانگر این زمینه می‌باشد.
- ۱۴- پاسخ: گزینه ۳
 معنی سایر مصراع‌ها:
 بیت گزینه ۱: به دشت آمد و نفسی تازه کرد.
 بیت گزینه ۲: از روی خشم دندان به دندان سایید.
 بیت گزینه ۴: ضحاک ازدهاشکل به تنگنا و دشواری افتاد.
- ۱۵- پاسخ: گزینه ۳
 مفهوم این بیت، «هیبت و جذبه علی علیه السلام» است.
- ۱۶- پاسخ: گزینه ۴
 در بیت صورت سؤال، دانایی و علم، قدر و قیمت خود را از دست داده‌اند، اما در بیت گزینه ۴ شاعر می‌گوید: «انسان دانا همیشه عزیز است.»
- ۱۷- پاسخ: گزینه ۲
 منظور از شاه دین، علی علیه السلام، منظور از آهنین کوه، عمرو بن عبدود، حبیب خدای جهان آفرین، پیامبر صلی الله علیه و آله و منظور از سالار نو، فریدون می‌باشد.
- ۱۸- پاسخ: گزینه ۲
 ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، مفهوم دفاع از وطن و فداکردن جان در راه وطن را در خود دارند. در حالی که بیت گزینه ۲ بر این مفهوم تأکید دارد که برای آبادی وطن باید میهن پرست بود و اراده‌ای قوی داشت.
- ۱۹- پاسخ: گزینه ۴
 در بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳، مفهوم اخلاص در عمل و دوری از تبعیت از هوای نفس دیده می‌شود، اما مفهوم بیت گزینه ۴، «طلب توجه و عنایت معشوق» است.
- ۲۰- پاسخ: گزینه ۲
 پیروزی در رقابت یا جنگ مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۲ می‌باشد.
 مفاهیم سایر ابیات:
 بیت گزینه ۱: جوانان از ترفند پیران بی‌خبرند.
 بیت گزینه ۳: دنیا فراز و نشیب دارد.
 بیت گزینه ۴: جوانان قدر پیران را نمی‌دانند.

“ زبان عربی ”

- ۲۱- پاسخ: گزینه ۴
 ■ فعل «کان یَسْجُحُ» معادل ماضی استمراری است و به معنای «شنا می‌کرد» است.
 ■ فعل «تَظَاهَرَ» فعل ماضی است و به معنای «تظاهر کرد» است.
 ■ فعل «نَادَى» نیز فعل ماضی است و به معنای «صدا زد» است.
- ۲۲- پاسخ: گزینه ۳
 گزینه ۱: واژه «سابق» به معنای پیشتاز و واژه «لاتزال» به معنای «پیوسته ... هستی» ترجمه می‌شود و به صورت مخاطب است.
 گزینه ۲: همین اشکالات وجود دارد به علاوه اینکه به صورت التزامی معنا شده است که نادرست است.
 گزینه ۴: «سابق» به صورت مصدری معنا شده که باید به صورت اسم فاعل (پیشتاز) بیاید و «لاتزال» برای مخاطب می‌باشد که به صورت غائب و نادرست معنا شده است.
- ۲۳- پاسخ: گزینه ۳
 گزینه ۱: «أَمْرِي رَيْيُّ» پروردگارم به من فرمان داده است» درست است.
 گزینه ۲: ترجمه درست: همانا خداوند چیزی را برای قومی تغییر نمی‌دهد تا اینکه خودشان را تغییر دهند!
 گزینه ۴: ترجمه درست: به نیکی نمی‌رسید تا اینکه محبوب‌ترین چیز از آنچه نزدتان است را انفاق کنید!
- ۲۴- پاسخ: گزینه ۲
 ترجمه درست: «و بگو: حق از جانب پروردگارتان است، پس هرکس بخواهد باید ایمان بیاورد.»
 کلمه «الحَقُّ» مفعول فعل «قُل» نیست، بلکه مبتدای جمله بعدی است.
 کلمه «مَنْ» اسم شرط است و حرف «ل» در «فَلْيُؤْمِنُ» معنای «باید» دارد.

۲۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۶۸ تا ۷۱ کتاب

گزینه ۱: «مَ یَعْلَمُوا: ندانسته‌اند» معادل ماضی نقلی منفی است.

گزینه ۲: «لَا تُحِبُّ: دوست نداری» و «أَنْ تُظَلِّمَ: مورد ظلم واقع شوی» درست است. (مجهول)

گزینه ۳: «أَنْ يُحَسِّنَ: نیکی شود» درست است. (مجهول)

۲۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲ کتاب

تمامی گزینه‌ها درباره «کم سخن گفتن» است، ولی گزینه ۳ به بیان نکردن همه آنچه انسان می‌شنود اشاره دارد و ارتباطی به مفهوم «کم سخن گفتن» ندارد.

۲۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۴۶، ۵۹، ۶۱ و ۶۸ کتاب

در پاسخ پرسش «هل» باید با «نعم» یا «لا» پاسخ داده شود.

در گزینه ۱ پاسخ به سؤال مرتبط نیست و البته از نظر معنایی نیز نادرست است.

۲۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۶۹ کتاب

واژه «متجر» به معنای «بازار» در گزینه ۱ آمده و واژه «حاسوب» به معنای «کامپیوتر» در گزینه ۲ آمده و واژه «الجوال» به معنای «موبایل» در گزینه ۴ آمده است. (توجه شود با در نظر گرفتن قرینه «شهادة: مدرک»، «حاسوب» را چیز دیگری نمی‌توان معنی کرد.)

■ ترجمه متن:

«مردی فقیر در ایام عید در کوچه‌های شهر راه می‌رفت. پس دید مردم گوشت می‌خورند و بر حال خود تأسف خورد و به خانه‌اش برگشت. دید همسرش سفره را آماده کرده و بر آن چیزی غیر از باقالی پیدا نمی‌شد. زن به مرد رو کرد در حالی که می‌گفت: هر سالت به‌خیر باشد همسر عزیزم! مرد فقیر با سردی جواب داد: برای شما هم به‌خیر! پس نشست و شروع به خوردن باقالی کرد و پوست آن را از شدت غضب و خشم از پنجره به بیرون می‌انداخت و می‌گفت: چرا در این ایام مردم گوشت می‌خورند و من باقالی می‌خورم؟! پس صبرش تمام شد و به‌سوی خیابان خارج شد. مردی را دید که زیر پنجره خانه‌اش نشسته بود، در پوست باقالی (هایی که مرد فقیر از پنجره به بیرون پرت کرده بود) فوت می‌کرد و همیش می‌کرد، سپس آن‌ها را می‌خورد و می‌گفت خدایی را شکر که بدون اینکه من توانایی و قدرتی داشته باشم به من روزی داده است!

پس دو چشم فقیر گریان شد و گفت: خدای من راضی شدم و حمد مخصوص توست!

۲۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * تلفیقی

از اسباب عدم رضایت از زندگی .....

ترجمه گزینه‌ها:

۱) اینکه بر روی سفره چیزی غیر از باقالی پیدا نشود!

۲) اینکه انسان در پوست باقالی فوت کند سپس آن را بخورد!

۳) اینکه انسان دائماً به کسی که از او بالاتر است نگاه کند!

۴) اینکه مردی در زندگی‌اش فقیر باشد!

۳۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * تلفیقی

ترجمه گزینه‌ها:

۱) هنگامی که انسان زیر پنجره بنشیند و از باقی‌مانده غذای دیگران بخورد خدا از او راضی می‌شود!

۲) کسی که در زندگی صبرش تمام شد نباید که از خانه‌اش به سمت خیابان خارج شود!

۴) هنگامی که همسر به‌سوی شوهر فقیرش رو کرد، او (شوهر فقیر) جوابش را به گرمی داد!

اما در گزینه ۳ می‌گوید، اشک چشمان فقیر جاری شد، چرا که او مردی فقیرتر از خودش را دید ولی او از زندگی‌اش راضی بود!

۳۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * تلفیقی

ترجمه گزینه‌ها:

۱) برای اینکه فقیر دوم آن را بخورد و خدا را شکر کند!

۲) چون او اصلاً باقالی دوست نداشت!

۴) چون صبر او تمام شده بود و خواست که استراحت کند!

اما در گزینه ۳ می‌گوید «چون از این قسمت راضی نبود!» که درست است.

۳۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * تلفیقی

جمله «کان جَلَسَ تحت نافذة منزله» به‌عنوان توصیف واژه «رجلاً» آمده است و در گزینه‌های دیگر جمله‌ای که این‌گونه باشد وجود ندارد.

- ۳۳- پاسخ: گزینه ۲
با توجه به اینکه واژه «عینا» که فاعل فعل «دَمَعَتْ» است به «الفقیر» اضافه شده است، پس تنها نقشی از بین گزینه‌ها که در عبارت وجود دارد، مضاف الیه است.
- ۳۴- پاسخ: گزینه ۳
فعل «نَفَدَ» لازم است.
فعل «تَحَسَّرَ» ماضی است.
فعل «یُلَمِّمُ» معلوم است.
- ۳۵- پاسخ: گزینه ۲
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۵۷ کتاب
گزینه ۱: جمله «لا یخشعُ» برای توصیف «قلب» آمده که نکره است.
گزینه‌های ۳ و ۴: به ترتیب کلمات «دخیلة» و «عظیم» صفت هستند.
- ۳۶- پاسخ: گزینه ۱
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۵۷ کتاب
گزینه ۱: جمله «یرکع و یسجد و ...» برای توصیف «مُتَظَاهِر» آمده که هم نکره است و هم اسم فاعل.
- ۳۷- پاسخ: گزینه ۲
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۴۳ کتاب
در گزینه ۲ معنای فعل مضارع «تتالوا»، به واسطه آمدن «لن» بر سر آن، معادل آینده منفی است، برخلاف سایر گزینه‌ها که مضارع التزامی می‌باشند.
- ۳۸- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * ترکیبی
گزینه ۱: فعل أمر «جاهد» با اسم فاعل «المُجاهدین» هر دو از باب «مفاعله» هستند.
گزینه ۲: فعل أمر «إشْتَغَلَ» با اسم فاعل «المُشْتَغَل» نیز هر دو از باب «افتعال» هستند.
گزینه ۳: فعل أمر «حَوَّلَ» با اسم فاعل «مُحَوَّل» هر دو از باب «تفعیل» هستند.
اما در گزینه ۴ فعل أمر «أَحْسِنُ» از باب «إفعال» و واژه «المُحْسِنین» نیز از باب «إفعال» است، ولی اسم فاعل نیست بلکه اسم مفعول است.
- ۳۹- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۶۷ کتاب
در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴، حرف «ل» به معنی «برای» آمده که علت برای فعل می‌باشد، اما در گزینه ۳ لام، لام امر است.
- ۴۰- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۵۴، ۵۶، ۵۸ و ۶۰ کتاب
گزینه ۱: فعل ثلاثی مزید در این عبارت وجود ندارد.
گزینه ۲: فعل «یَظْهَرُ» ظاهر می‌شود» مجهول نیست.
گزینه ۳: جمله «لا یُسْمَعُ» کلمه نکره «دُعَاء» را وصف می‌کند.
گزینه ۴: فعل «لا یَحْدُثُ» واقع نمی‌شود، اتفاق نمی‌افتد» یک فعل لازم بوده و جمله مفعول ندارد.

« دین و زندگی »

- ۴۱- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۶۵ کتاب
ولی فقیه باید مدیر و مدبر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.
ولی فقیه باید شجاعت و قدرت روحی داشته باشد و بدون ترس و واهمه، در برابر زیاده‌خواهی دشمنان بایستد.
- ۴۲- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۱۶۵ کتاب
تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر پایه‌های «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است.
- ۴۳- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۵۱ کتاب
- ۴۴- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۷۸ کتاب
- ۴۵- پاسخ: گزینه ۱
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۴۸ کتاب
در آیه شریفه ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ...﴾، به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته‌ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می‌برند. زمین به عنوان میراث انسان‌های صالح و شایسته معرفی شده است.
- ۴۶- پاسخ: گزینه ۱
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۶۵ کتاب
انتخاب مرجع تقلید شخصی است و هر کسی خود با رعایت شرایط، دست به انتخاب می‌زند.
انتخاب ولی فقیه به صورت دسته‌جمعی صورت می‌پذیرد؛ زیرا جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است؛ در غیر این صورت، هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید.

- ۴۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۷۱ کتاب
 ■ همه این حکومت‌ها در دنیا مدعی‌اند که نوع حکومت آن‌ها بهتر می‌تواند به سعادت مردم کمک کند.
 ■ بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه‌های ۱ و ۴: همه حکومت‌ها دموکراتیک نیستند.
 گزینه ۳: همه حکومت‌ها دینی نیستند.
- ۴۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۵۴ کتاب
- ۴۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۵۰ کتاب
- مؤمن حقیقی با افزایش معرفت خود، تردیدها را کنار می‌زند و با یقین، برای فردای روشن آماده می‌شود. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به امام علی علیه السلام فرمود: «بزرگ‌ترین مردمان در ایمان و یقین، کسانی‌اند که در روزگاران آینده زندگی می‌کنند، آنان پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم السلام (و تفکر در آن‌ها) ایمان می‌آورند.»
- ۵۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۱۷۵ و ۱۷۶ کتاب
- وحدت و همبستگی اجتماعی کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.
 ■ مشارکت در نظارت همگانی: بر اساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول‌اند و مانند سوارشدگان در یک کشتی می‌باشند.
- ۵۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۱۶۱ و ۱۶۳ کتاب
- هم آیه شریفه ﴿و ما کان المؤمنون...﴾ و هم حدیث «حوادث واقعه» در مورد فقها سخن می‌گویند.
- ۵۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۷۳ کتاب
- مطابق آیه شریفه: ﴿فبما رحمة من الله لنت لهم و...﴾ رهبر مسئولیت دارد که با مردم جامعه با مهربانی و رأفت رفتار نماید.
 ■ ولی فقیه می‌کوشد رسول خدا صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام را سرمشق قرار دهد و با داشتن یک زندگی ساده و معمولی پیوندی قلبی و عاطفی با مردم برقرار کند.
- ۵۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۷۴ کتاب
- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه: انجام این مسئولیت گرچه ممکن است سبب نارضایتی برخی شود، اما چون نتیجه‌اش رستگاری مردم است، باید با قاطعیت پیگیری شود.
- ۵۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۱۶۲ و ۱۶۴ کتاب
- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر از دست داده است...»
- چنین مراجعه‌ای که غیرمتخصص به متخصص مراجعه کند یک روش رایج عقلی است.
- ۵۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۶۲ کتاب
- تفقه به معنای تلاش برای کسب معرفت عمیق است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: «... البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آن‌ها آموزش دهد. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.»
- ۵۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۶۳ کتاب
- در حدیث «فأما من کان من الفقهاء، صائناً لنفسه...» امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «هرکس از فقیهان که نگهدارنده نفس خود، نگهدارنده دین خود، مخالفت‌کننده با هوی و هوس خود، فرمان‌بردار مولایش باشد، پس بر مردم است که از او پیروی کنند.»
- ۵۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۷۹ کتاب
- برقراری حکومت اسلامی، به مؤمنان و منتظران امام مهدی علیه السلام فرصت می‌دهد که در حد توان آنچه را برای ظهور لازم است، فراهم سازند.
 ■ وجود حکومت اسلامی که آرمان خود را آمادگی برای ظهور قرار داده، امکان مقابله با توطئه و تهاجم را فراهم می‌کند و امکاناتی را در اختیار معتقدان و پیروان امام عصر علیه السلام قرار می‌دهد که می‌توانند آرمان مهدویت را در جهان گسترش دهند.
- ۵۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۴۷ کتاب
- مطابق ترجمه آیه شریفه ﴿... و دینشان را که برای آنان پسندیده مستقر سازد و بیم و ترسشان را به امنیت مبدل سازد. [به گونه‌ای که دیگر] مرا بپرستند و به چیزی شرک نوززند﴾
- ← هدف از } ← استخلاف در زمین
 ← هدف از } ← استقرار دین
 ← هدف از } ← تبدیل خوف به امنیت
 ← عبودیت و بندگی خدا و دوری از شرک می‌باشد.
- ۵۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۵۳ کتاب
- خواست خود را این گونه به درگاه خداوند عرضه می‌داریم:
 «خدایا! از تو آن دولت با کرامتی را طلب می‌کنیم که با آن اسلام و اهلش را عزیز می‌گردانی و نفاق و اهلش را خوار می‌سازی، ما را در آن دولت از دعوت‌کنندگان به طاعت خود و رهبران به سوی راهت قرار ده و کرامت دنیا و آخرت را از برکت آن بر ما ارزانی دار.»

۶۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۴۸ کتاب
اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران، فرصت ارزشمندی است برای همکاری میان آن‌ها و تلاش برای تحقق آرمان‌های بزرگ همه پیامبران الهی، مانند خداپرستی، عدالت، اخلاق و نفی حاکمیت کفر و ستم بر جهان. این همکاری سبب نزدیکی و همراهی حق‌طلبان و مانع توطئه‌های ستمگران می‌شود.

“ زبان انگلیسی ”

۶۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۸۱ کتاب
ترجمه: آزمون هنرهای مختلف احتمال دارد خلاقیت کودکان را افزایش دهد.

(۱) خلاقیت (۲) زیبایی (۳) اطمینان (۴) منبع

۶۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۸۹ کتاب
ترجمه: فرش ایرانی معرفی‌کننده هویت هنری ملت ما به جهان است.

(۱) درآمد / سرمایه (۲) افزایش / رشد (۳) هویت (۴) تخفیف

۶۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۸۹ کتاب
ترجمه: هنرمندان فرانسوی صنایع دستی چوبی آفریقایی در موزه را تجسین کردند.

(۱) وابسته بودن (۲) افزایش یافتن (۳) وجود داشتن (۴) تجسین کردن / قدردانی کردن

۶۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: دانش * صفحه ۸۸ کتاب
ترجمه: آن‌ها به او بافتن با ابریشم را وقتی که کودک بود یاد دادند.

(۱) دوری کردن (۲) به‌دست آوردن (۳) بافتن (۴) وابسته بودن

۶۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۸۴ کتاب
ترجمه: مطمئن نبودم چطور به سؤال پاسخ دهم.
کلمه مشخص شده نشان می‌دهد که من .....

(۱) در مورد پاسخ مطمئن بودم.

(۲) می‌دانستم چطور به سؤال پاسخ دهم.

(۳) سؤال را ساده یافتم.

(۴) باید جوابم را دوباره مرور می‌کردم.

۶۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۹۳ کتاب
ترجمه: تعجب‌برانگیز نیست که بچه‌ها خواندن را در سنین مختلف یاد می‌گیرند. متضاد کلمه‌ای که زیر آن خط کشیده شده **similar** است.

(۱) مشابه (۲) کاربردی (۳) ناقص (۴) ناتوان

۶۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۹۳ کتاب
ترجمه: اگر صحیح نیست، انجامش ندهید، اگر درست نیست، آن را نگویند.

متضاد کلماتی که زیرشان خط کشیده شده کلمه **correct** است.

(۱) بی‌اهمیت (۲) نادرست (۳) مهم (۴) درست

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: دانش * صفحه ۷۶ کتاب
ترجمه: کدام کلمه **gerund** نیست؟

در صورتی که شکل **ing** دار فعل همراه با افعال **be** باشد، **gerund** نیست بلکه نشان‌دهنده استمرار است.

۶۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۸۶ کتاب

ترجمه:

A: می‌دانی چقدر خوش‌اقبالی؟

B: نظری ندارم.

A: شما در امتحان نهایی موفق شدید.

(۱) برای امتحانی مطالعه کردید؟ (۲) در مورد آن نظرت چیست؟ (۳) می‌دانی چقدر خوش‌اقبالی؟ (۴) نتیجه آن چه خواهد بود؟

۷۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۹۱ کتاب

املاي درست کلمه **craftswomen** است.

نکته: با توجه به فعل جمله باید از شکل جمع کلمه استفاده شود:

مفرد → جمع

craftswoman → craftswomen

■ ■ ترجمه Cloze Test

تعدد حیوانی ایران، بی نظیر است. بسیاری از آن‌ها در نوع خودشان بی‌همتا هستند و در دیگر نقاط زمین یافت نمی‌شوند. مارهای راه‌راه نمونه‌های خوبی هستند از حیواناتی که در بیابان‌های وسیع کرمان زندگی می‌کنند. متاسفانه، این حیوانات زیبا در معرض انقراض هستند، زیرا تعدادی از شکارچیان از پوستشان برای صنایع دستی استفاده می‌کنند. بعضی از توریست‌ها دوست دارند از این تولیدات به‌عنوان سوغات تزیینی استفاده کنند.

۷۱- پاسخ: گزینه ۲	(۱) گستره/ دامنه	(۲) تفاوت	(۳) ملت	(۴) هویت
۷۲- پاسخ: گزینه ۱	(۱) منحصر به فرد	(۲) اخلاقی	(۳) طبیعی	(۴) شفاهی
۷۳- پاسخ: گزینه ۴	(۱) خوش‌شانس	(۲) ماه	(۳) ساده	(۴) گسترده
۷۴- پاسخ: گزینه ۳	(۱) خطاطی	(۲) قیمت	(۳) صنایع دستی	(۴) کارگاه‌ها
۷۵- پاسخ: گزینه ۱	(۱) سوغاتی	(۲) فرهنگی	(۳) تصور	(۴) رسم / سنت

■ ■ ترجمه درک مطلب:

هیچ‌کس نمی‌تواند ذات (طبیعت) راستین عقاید دینی را لمس کند یا ببیند، اما در سراسر دوران‌ها مردم اشیاء زیبایی را خلق کرده‌اند تا عقاید و اخلاقیات دینشان را نشان دهد. معماری، سفالگری، نقاشی و کار با آهن می‌تواند تصورات یک فرد از خدا را نشان دهد. یونانیان قدیم بر این باور بودند که طبیعت مقدس است. زئوس قدرتمند، خدای خدایان، زندگی آن‌ها را کنترل می‌کند. یونانیان از مراسم آسمانشان می‌ترسیدند و همچنین آن را تحسین می‌کردند. آن‌ها آثار هنری خلق می‌کردند تا خدایانشان را خوشحال کنند. یکی از این اماکن مقدس پارسونون زیبا است. پارسونون در بالاترین جای آتن قرار گرفته است. یونانیان همچنین در شعرها و نمایش‌نامه‌هایشان احترام به خدایانشان را نشان می‌دادند.

۷۶- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: هدف اصلی متن چیست؟

- (۱) دین مسئله مهمی برای یونانیان است.
- (۲) ارتباطی بین مردم قدیم و اعتقادات دینی آن‌ها وجود دارد.
- (۳) گوناگونی آثار هنری در زمان‌های قدیم وجود دارد.
- (۴) مردمان قدیم اعتقاد دینی‌شان را به وسیله کارهای هنری نشان می‌دادند.

۷۷- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: بر اساس متن، دین غیرقابل لمس است.

- (۱) آسمانی / بهشتی
- (۲) طبیعی
- (۳) غیرقابل لمس
- (۴) زیبا

۷۸- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: مردم در گذشته اعتقادات دینشان را با ..... نشان نمی‌دادند.

- (۱) نشان دادن خدای هنریشان
- (۲) تحسین مراسم مقدسشان
- (۳) نوشتن شعرهای زیبا
- (۴) شاد کردن خدایان خود

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: کلمه «one» در خط ۶ رجوع می‌کند به کار هنری.

- (۱) اشیاء زیبا
- (۲) عقیده مذهبی
- (۳) کار هنری
- (۴) خدای قدرتمند

۸۰- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: کدام گزینه در مورد یونانیان باستان درست نیست؟

- (۱) طبیعت موضوع مقدسی برایشان بود.
- (۲) ساختمان معروفی را در آتن ساختند.
- (۳) قوی‌ترین خدایشان پارسونون بود.
- (۴) شعر و نمایش دو تا از علاقه‌مندی‌هایشان بود.

پاسخ تشریحی درس‌های اختصاصی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۸ (رشته ادبیات و علوم انسانی)

ریاضیات

۸۱- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۴۹ و ۵۰ ریاضی و آمار ۲
 نکته: عمل‌های جمع و تفریق دو تابع به صورت زیر است:

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) ; D_{f+g} = D_f \cap D_g$$

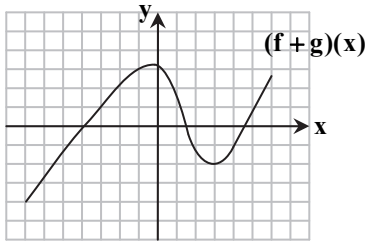
$$(f-g)(x) = f(x) - g(x) ; D_{f-g} = D_f \cap D_g$$

مطابق نکته داریم:

$$\frac{(f+g)(x)}{(f-g)(x)} = \frac{f(x)+g(x)}{f(x)-g(x)} = \frac{x+2+x-2}{x+2-(x-2)} = \frac{2x}{4} = \frac{x}{2}$$

۸۲- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳ ریاضی و آمار ۲
 نکته: عمل جمع دو تابع به صورت زیر است:

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) ; D_{f+g} = D_f \cap D_g$$

مطابق نکته داریم:

$$f(2) + g(2) = (f+g)(2)$$

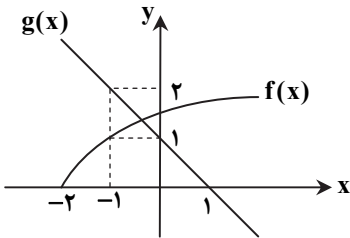
با توجه به نمودار، به ازای $x = 2$ مقدار تابع برابر ۲- است، بنابراین:

$$f(2) + g(2) = -2$$

۸۳- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه ۵۱ ریاضی و آمار ۲
 نکته: عمل ضرب دو تابع به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) ; D_{f \times g} = D_f \cap D_g$$

با توجه به نمودار داریم:

$$\begin{cases} f(-1) = 1 \\ g(-1) = 2 \end{cases} \Rightarrow (f \times g)(-1) = f(-1) \times g(-1) = 1 \times 2 = 2$$

۸۴- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: کاربرد * صفحه ۴۹ ریاضی و آمار ۲
 نکته: عمل ضرب دو تابع به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) ; D_{f \times g} = D_f \cap D_g$$

با توجه به نکته داریم:

$$(f \times f)(2) = f(2) \times f(2) \stackrel{f(2)=7}{=} 7 \times 7 = 49$$

۸۵- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۴۹ و ۵۲ ریاضی و آمار ۲
 نکته: عمل جمع دو تابع به صورت زیر است:

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) ; D_{f+g} = D_f \cap D_g$$

با توجه به نکته ابتدا اشتراک دامنه‌های دو تابع f و g را به دست می‌آوریم:

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{1, 2\}$$

حال مقدار این توابع را در نقاط اشتراک به دست می‌آوریم و با هم جمع می‌کنیم:

$$(f+g)(1) = f(1) + g(1) = 1 + 1 = 2$$

$$(f+g)(2) = f(2) + g(2) = 1 + 1 = 2$$

پس تابع $f+g$ به صورت $\{(1, 2), (2, 2)\}$ می‌باشد. بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴ ریاضی و آمار ۲

$$\text{نکته: } |u| = \begin{cases} u & u \geq 0 \\ -u & u < 0 \end{cases}$$

با توجه به نکته ضابطه تابع $f(x)$ به صورت مقابل است:

$$f(x) = |ax + b| = \begin{cases} ax + b & ax + b \geq 0 \\ -(ax + b) & ax + b < 0 \end{cases}$$

با توجه به مطالب فوق دو خط قرینه یکدیگرند. پس برای به دست آوردن ضابطه خط دیگر، کافی است ضابطه خط داده شده را در یک منفی ضرب کنیم. بنابراین ضابطه خط مورد نظر عبارت است از:

$$y = -(-3x + 2) = 3x - 2$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۴۹ ریاضی و آمار ۲

نکته: عمل ضرب دو تابع به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) ; D_{f \times g} = D_f \cap D_g$$

با توجه به نکته، دامنه تابع $(f \times g)(x)$ ، اشتراک دامنه دو تابع f و g است. بنابراین دامنه هر دو تابع f و g باید حتماً D_{f+g} را شامل شود. با توجه به نمودار داده شده، دامنه تابع $f \times g$ محدوده $-3 \leq x \leq 5$ است. پاسخ سؤال محدوده‌ای است که شامل این محدوده شود. تنها گزینه ۱ این ویژگی را دارد.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۴۹ ریاضی و آمار ۲

نکته: ضابطه یک تابع خطی به صورت $y = ax + b$ است.

نکته: عمل تقسیم دو تابع به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)} ; D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\}$$

ابتدا ضابطه تابع $\left(\frac{f}{g}\right)(x)$ را با استفاده از نمودار به دست می‌آوریم. از روی نمودار مشخص است که $\left(\frac{f}{g}\right)(x)$ به صورت خطی است که از دو نقطه $(0,0)$ و $(1,2)$ عبور می‌کند. ضابطه این خط را به دست می‌آوریم:

$$y = ax + b \Rightarrow 0 = a \times 0 + b \Rightarrow b = 0$$

$$y = ax + b \Rightarrow 2 = a \times 1 + b \xrightarrow{b=0} a = 2$$

پس ضابطه تابع $\left(\frac{f}{g}\right)(x)$ به صورت $y = 2x$ است، بنابراین:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)} = 2x \Rightarrow g(x) = \frac{f(x)}{2x} = \frac{x^2}{2x} = \frac{x}{2}$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۴۲ ریاضی و آمار ۲

نکته: تابع قدرمطلق به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$|u| = \begin{cases} u & u \geq 0 \\ -u & u < 0 \end{cases}$$

$$y = |2x - 6| = \begin{cases} 2x - 6 & 2x - 6 \geq 0 \\ -(2x - 6) & 2x - 6 < 0 \end{cases}$$

$$2x - 6 \geq 0 \Rightarrow 2x \geq 6 \Rightarrow x \geq 3 \quad (1)$$

$$2x - 6 < 0 \Rightarrow 2x < 6 \Rightarrow x < 3 \quad (2)$$

پس ضابطه داده شده به صورت زیر است:

$$y = |2x - 6| = \begin{cases} 2x - 6 & x \geq 3 \\ -(2x - 6) & x < 3 \end{cases}$$

با مقایسه عبارت صورت سؤال با عبارت بالا داریم:

$$\begin{cases} a = 2 \\ b = 3 \end{cases} \Rightarrow a + b = 2 + 3 = 5$$

۹۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۴۲ ریاضی و آمار ۲

نکته: تابع قدرمطلق به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$|u| = \begin{cases} u & u \geq 0 \\ -u & u < 0 \end{cases}$$

با توجه به نکته بالا، تابع $g(x) = |2x - 6|$ به صورت روبه‌رو می‌باشد:

$$g(x) = |2x - 6| = \begin{cases} 2x - 6 & x \geq 3 \\ -(2x - 6) & x < 3 \end{cases}$$

بنابراین ضابطه تابع $g(x)$ با دامنه $x < 3$ عبارت است از $g(x) = -(2x - 6)$ ، پس در دامنه $x < 3$ تابع $(f + g)(x)$ به صورت مقابل است:

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) = 2x + 1 - (2x - 6) = 2x + 1 - 2x + 6 = 7$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۵۳ ریاضی و آمار ۲

۹۱- پاسخ: گزینه ۳

راه حل اول:

نکته: عمل جمع دو تابع به صورت زیر است:

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) ; D_{f+g} = D_f \cap D_g$$

مطابق نکته داریم:

$$\begin{cases} (f + g)(x) = -x + 1 \Rightarrow f(x) + g(x) = -x + 1 \\ f(x) = 3x \end{cases} \Rightarrow 3x + g(x) = -x + 1 \Rightarrow g(x) = -4x + 1$$

بنابراین:

$$g(5) = -20 + 1 = -19$$

راه حل دوم:

با توجه به ضابطه دو تابع $f + g$ و f می‌توان نوشت:

$$(f + g)(5) = -4 \Rightarrow f(5) + g(5) = -4 \xrightarrow{f(5)=15} 15 + g(5) = -4 \Rightarrow g(5) = -19$$

تذکر: چون دامنه تابع $f + g$ برابر $\mathbb{R}$ است، پس دامنه تابع هم $\mathbb{R}$ است، پس مقدار $g(x)$ در $x = 5$ تعریف شده است.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۴۲ ریاضی و آمار ۲

۹۲- پاسخ: گزینه ۲

نکته: برای رسم نمودار تابع $y = f(x + k)$ کافی است نمودار $y = f(x)$ را به اندازه k واحد روی محور x ‌ها منتقل کنیم. اگر $k > 0$ ، در جهت منفی محور x ‌ها و اگر $k < 0$ ، در جهت مثبت محور x ‌ها انتقال می‌دهیم.اگر نمودار تابع $f(x)$ را سه واحد به راست ببریم، به نمودار $y = |x|$ می‌رسیم. پس اگر نمودار $y = |x|$ را سه واحد به چپ ببریم، به نمودار

$$f(x) = |x + 3| \text{ می‌رسیم. پس ضابطه تابع } f(x) \text{ مطابق نکته عبارت است از: } f(x) = |x + 3|$$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴ ریاضی و آمار ۲

۹۳- پاسخ: گزینه ۴

نکته: برای رسم نمودار تابع $y = f(x) + k$ کافی است نمودار $y = f(x)$ را به اندازه k واحد روی محور y ‌ها منتقل کنیم. اگر $k > 0$ ، به اندازه k واحد به سمت بالا و اگر $k < 0$ ، نمودار را به اندازه k واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم.نکته: برای رسم نمودار $y = -f(x)$ کافی است نمودار تابع $y = f(x)$ را نسبت به محور x ‌ها قرینه کنیم.نکته: برای رسم نمودار تابع $y = f(x + k)$ کافی است نمودار $y = f(x)$ را k واحد روی محور x ‌ها منتقل کنیم. اگر $k > 0$ ، نمودار را به اندازه k واحد به سمت چپ و اگر $k < 0$ ، نمودار را به اندازه k واحد به سمت راست انتقال می‌دهیم.با توجه به نکات نمودار داده شده نسبت به نمودار $y = |x|$ به اندازه k واحد به سمت چپ روی محور x ‌ها انتقال یافته است، پس $k > 0$. ازطرفی نمودار نسبت به محور x ‌ها قرینه شده و نسبت به نمودار $y = |x|$ به اندازه a واحد روی محور y ‌ها بالا رفته است، بنابراین فقط گزینه ۴ می‌تواند نمودار این تابع باشد.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۵۲ و ۵۳ ریاضی و آمار ۲

۹۴- پاسخ: گزینه ۱

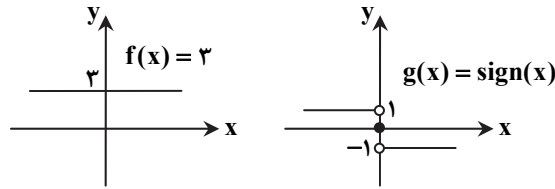
نکته: تابع علامت ($\text{sign}(x)$) به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

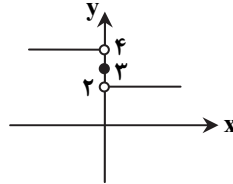
نکته: عمل تفریق دو تابع به صورت زیر است:

$$(f - g)(x) = f(x) - g(x) ; D_{f-g} = D_f \cap D_g$$

ابتدا نمودار دو تابع را رسم می‌کنیم:

برای $x > 0$ ، $f(x) = 3$ و $g(x) = 1$ ، پس: $(f-g)(x) = f(x) - g(x) = 3 - 1 = 2$
 برای $x = 0$ ، $f(x) = 3$ و $g(x) = 0$ ، پس: $(f-g)(x) = f(x) - g(x) = 3 - 0 = 3$
 برای $x < 0$ ، $f(x) = 3$ و $g(x) = -1$ ، پس: $(f-g)(x) = f(x) - g(x) = 3 - (-1) = 4$
 بنابراین نمودار تابع $(f-g)(x)$ به صورت زیر است.

۹۵- پاسخ: گزینه ۲   ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۴۹ و ۵۰ ریاضی و آمار ۲
 نکته: عمل جمع دو تابع به صورت زیر است:

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) ; D_{f+g} = D_f \cap D_g$$

با توجه به نکته بالا داریم:

$$\begin{cases} f = \{(3, -1), (2, a)\} \\ g = \{(2, -1), (4, a+1)\} \end{cases} \Rightarrow D_{f+g} = \{2\}$$

بنابراین تابع $f+g$ فقط برای $x=2$ قابل تعریف است. با توجه به اینکه $(f+g)(b) = 3$ می‌توان نتیجه گرفت که $b=2$. اکنون داریم:
 $(f+g)(2) = 3 \Rightarrow f(2) + g(2) = 3 \Rightarrow a + (-1) = 3 \Rightarrow a = 4$

بنابراین: $a + b = 4 + 2 = 6$

ادبیات اختصامے

۹۶- پاسخ: گزینه ۲   ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۴ کتاب

حسن تعلیل، حس آمیزی، تمثیل، اسلوب معادله، تشبیه و تلمیح از آرایه‌های پر کاربرد این سبک‌اند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۳   ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۴ کتاب

شعر هندی شعری است معنی‌گرا نه صورت‌گرا و شاعران به معنی بیشتر توجه دارند تا به زبان.

۹۸- پاسخ: گزینه ۱   ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۴ کتاب

دلیل تعداد زیاد ابیات غزل در سبک هندی این است که شاعر این سبک در واقع تکبیت‌گو است، یعنی ابیات غزل او با یکدیگر ارتباط معنایی ندارند.

۹۹- پاسخ: گزینه ۲   ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۴ کتاب

زبان سبک هندی را باید زبانی «واقع‌گرا» قلمداد کرد؛ زیرا زبان حقیقی مردم آن دوره و سبک بوده است.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴   ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۵ کتاب

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۱   ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۸۴ کتاب

گزینه ۱ در قلمرو فکری سبک هندی است.

از دیگر ویژگی‌های زبانی سبک هندی به این موارد نیز می‌توان اشاره کرد:

(۱) ورود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان در حوزه شعر و ادب

(۲) رواج لغات ترکی که باعث ضعف زبان فارسی گردید.

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۳   ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: دانش * صفحه ۸۲ کتاب

تحول شعر از آن جهت که به میان عامه آمد و با مضمون‌ها و قلمروهای تازه‌ای روبه‌رو شد، حرکت سودمندی بود، اما از آن رو که افراد کم‌اطلاع

و عامی به شعر روی آوردند و آن را از استواری و سلامت پیشین خود دور ساختند، برای آینده ادبیات زبان‌بار بود.

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۱   ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۸۳ کتاب

دو دلیل حذف مختصات سبکی زبان قدیم:

(۱) مأنوس نبودن فضلا با زبان قدیم

(۲) تغییر جغرافیایی حوزه‌های شعری در نقاط مختلف ایران و تأثیر پذیرفتن از زبان‌های نواحی گوناگون

- ۱۰۴- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۸۲ کتاب
 در این دوره از یک سو با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران، کاربرد لغات عربی کم شد و از سوی دیگر حملات تیموریان و ازبکان، به رواج لغات ترکی و ضعف زبان فارسی منجر گردید.
- ۱۰۵- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۷۲ و ۸۴ کتاب
 تمثیل یعنی آوردن مثالی برای اثبات چیزی. در بیت ۲ شاعر برای این که حرف خود را در مصراع اول اثبات نماید، در مصراع دوم از تمثیل بهره گرفته است. لازم به یادآوری است که این بیت آرایه «اسلوب معادله» نیز دارد و هر اسلوب معادله‌ای «تمثیل» است.
- ۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۸۴ کتاب
 هرگاه شاعر در شعر خود ادعایی بکند و برای اثبات آن ادعا در مصراع بعد مثالی بیاورد (تمثیل) به آن «اسلوب معادله» می‌گویند. در این آرایه هر مصراع دارای معنای مستقلی است و اسلوب معادله همیشه بر پایه تشبیه استوار است.
 یکی از راه‌های تشخیص اسلوب معادله جابه‌جا کردن مصراع‌های بیت است، یا قرار دادن کلمه «همان‌طور که» بین دو مصراع و برقرار شدن معنی.
- ۱۰۷- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۶ کتاب
 بار سفر بر بستن و رفتن از ویژگی‌های انسانی است که به زندگی نسبت داده‌ایم.
- ۱۰۸- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: کاربرد * صفحه ۷۶ کتاب
 عشق استعاره است؛ عشق (مشبه) به باران (مشبه‌به) مانند شده است و چون مشبه‌به (باران) حذف شده، استعاره است. در دیگر گزینه‌ها به ترتیب، باد صبا و شب «تشخیص» اند، زیرا «مشبه‌به» شان، انسان است که حذف گردیده است.
- ۱۰۹- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۴ کتاب
 آسمان به انسانی مانند شده است که مفاخره (فخر فروشی) می‌کند و از زیبایی ستاره دم می‌زند؛ بنابراین «آسمان» جان‌بخشی یا تشخیص است و هر تشخیصی، آرایه «استعاره» است، زیرا مشبه (آسمان) باقی مانده و مشبه‌به (انسان) حذف گردیده است.
- ۱۱۰- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۵ کتاب
 آفتاب روی: اضافه تشبیهی یا تشبیه بلیغ فشرده است. (روی و رخسار مانند آفتاب است).
 چهره مه: اضافه استعاری است. (ماه به انسانی مانند شده است که چهره و رخساری دارد).
 معنی بیت: ماه از خجالت صورت تو که مانند آفتاب است بر چهره خود نقاب زده است.
- ۱۱۱- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۹ کتاب
 فعل «می‌ستاند» که از ویژگی‌های انسانی است به نافع نسبت داده شده است، بنابراین باعث پیدایش جان‌بخشی گردیده است.
 علاوه بر این «نفس» نیز باعث پیدایش جان‌بخشی گردیده است.
- ۱۱۲- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۶ کتاب
 هرگاه موجود بی‌جان یا جاننداری غیر از انسان مورد ندا و خطاب قرار گیرد، یعنی از نظر دستوری منادا باشد، از نظر آرایه‌های ادبی تشخیص است؛ مانند «حیوان» و اگر یکی از اعضای بدن انسان (دست، پا و ...) و یا حالات و ویژگی‌های انسان (خنده، گریه، غم و شادی و ...) به‌غیر انسان نسبت داده شود، «تشخیص» است؛ مانند واژه «دست» که به سرما و مرگ نسبت داده شده است و هر تشخیصی، آرایه استعاره نیز است.
- ۱۱۳- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۶ کتاب
 قند استعاره از سخنان شیرین
 در مصراع اول رخ به باغ و گلستان تشبیه شده است.
- ۱۱۴- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۴ کتاب
 نقد جوانی: تشبیه (جوانی به یک نقد و سکه طلا مانند شده است).
 فلک: تشخیص و استعاره
 رشته: استعاره از موی سفید
- ۱۱۵- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۷ کتاب
 هر ترکیب اضافی که وجود خارجی نداشته باشد یا اضافه تشبیهی است یا استعاری و اگر آن ترکیب را نتوانیم به تشبیه تبدیل کنیم، قطعاً اضافه استعاری است.
 نکته: در اضافه استعاری مضاف همیشه جزئی از یک کل است در حالی که در اضافه تشبیهی غالباً مضاف یک کل است.
- ۱۱۶- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۷۶ کتاب
 تشخیص: نسبت دادن صفات و ویژگی‌های انسانی به غیر انسان، از نظر آرایه‌های ادبی جان‌بخشی و تشخیص است.
 بیت گزینه ۱: به باغ و سرو و سبزه و غنچه شخصیت انسانی داده شده است.
 بیت گزینه ۲: دل مورد خطاب قرار گرفته است.
 بیت گزینه ۳: سرو استعاره مصرحه از یار است و گل و سمن استعاره مصرحه از عاشق.
 بیت گزینه ۴: اینکه باد صبا نفس دارد و عالم پیر و جوان می‌شود، شخصیت‌بخشی است.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۷۷ کتاب

در گزینه ۳، ای در خطاب غیرانسان آمده و تشخیص است و همیشه در تشخیص مشبه باقی مانده و مشبه به که انسان است حذف می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: لعل استعاره از لب و مروراید استعاره از دندان

گزینه ۲: نرگس، چرخ، گل زرد به ترتیب استعاره از ستاره، آسمان و خورشید

گزینه ۴: شمع فلک استعاره از خورشید

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۶ کتاب

ماه استعاره از معشوق

نرگس استعاره از چشم

لؤلؤ لالا استعاره از اشک

در سرو بالا تشبیه وجود دارد، یعنی قد و بالایی مانند سرو.

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۷۸ کتاب

در بیت ۴ برف استعاره از سفیدی مو و پر زاغ استعاره از موی سیاه است و در آن تشخیص وجود ندارد.

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * درس ۹ کتاب

گزینه ۱: ساغر محبت ← محبت مانند ساغر است (ساغر مجاز از شراب است) در نشاط‌آوری.

گزینه ۲: با توجه به معنی عبارت، عشق و ربوبیت به چیزی یا کسی مانند نشده‌اند، پس استعاره نیست.

معنی: همه انسان‌ها با عشق در برابر ربوبیت تو پیشانی بر خاک نهاده‌اند.

گزینه ۳: آتش عشق و خرمن وجود اضافه تشبیهی است.

گزینه ۴: سبزینه محبت اضافه تشبیهی است / برگ‌های وجودم اضافه استعاری ← وجود من مانند درختی است که برگ‌هایش زرد شده است.

“ تاریخ ”

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۱۲۷ کتاب

نفوذ مذهب شیعه به حدی رسید که ایلخان آلجایتو، پسر و جانشین غازان به این مذهب گروید.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۲۹ کتاب

شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۱۱۶ کتاب

مرگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول (۷۳۶ ق.) آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابه‌سامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خان‌زادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر کسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به‌وجود آمدند. حکومت‌های شیعه‌مذهب سربداران و سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله آن‌ها بودند.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۴۵ کتاب

هم‌زمان با قدرت‌گیری دولت صفوی در ایران، یکی از نوادگان تیمور به نام ظهیرالدین محمدبابر در هندوستان قدرت را به‌دست گرفت. با وجود اینکه دو دولت بر سر مسئله قندهار با یکدیگر اختلاف داشتند و این شهر چندبار میان دو طرف دست به دست شد، اما در مجموع روابط آن‌ها حسنه بود.

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۳۶ کتاب

با اینکه در تصوف عزلت‌جویی و دوری از امور دنیوی ترویج می‌شود، اما رهبران طریقت صفوی به فعالیت‌های سیاسی و نظامی روی آوردند. این فعالیت‌ها، مشایخ طریقت صفوی را درگیر در رقابت سیاسی و دشمنی با حاکمان سلسله‌های قراقویونلو و آق قویونلو کرد.

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۲۶ کتاب

در دوره ایلخانان به‌ویژه به دنبال کوشش‌های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین توسی، تشیع در ایران گسترش یافت.

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۱۵ کتاب

هلاکو در زمان فرمان‌روایی برادرش منگوقاآن به ایران لشکر کشی کرد.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۳۷ کتاب

اگرچه سلطان سلیم فعالیت مریدان طریقت صفوی را در قلمرو خود بهانه چنین لشکر کشی گسترده‌ای قرار داد، اما علت واقعی آن، نگرانی و ترسی بود که او از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی در دل داشت.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۳۵ کتاب

هجوم مغولان به ایران علاوه بر آثار سیاسی، پیامدهای اجتماعی و مذهبی مختلفی داشت که مهم‌ترین آن‌ها گسترش تصوف و تشیع و پیوند روزافزون آن‌ها با یکدیگر بود.

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۲۴ کتاب

پس از مسلمان شدن مغول‌ها، هرچند که نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد، اما بخشی از بی‌نظمی‌ها همچنان ادامه یافت. پس از آن، بار دیگر اخذ خراج از کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت و سه‌گانه خراج (مالیات کشاورزی)، مالیات بازرگانی و مالیات دامی که تقریباً برابر با قلان، قیچور و تمغا بودند تا پایان عهد تیموریان تداوم یافت.

“ جغرافیا ”

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۸ کتاب

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۹۲ کتاب

■ بررسی قسمت‌های نادرست:

گزینه ۱: عمدتاً در نواحی استوایی سرمایه‌گذاری می‌کنند.

گزینه ۲: اکثراً اروپایی و آمریکایی هستند.

گزینه ۴: کالاهای تولیدی بیشتر برای صدور محصول به کشورهای دیگر استفاده می‌شود.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۹۵ کتاب

کشورهای کره جنوبی، تایوان، مالزی و سنگاپور در چند دهه اخیر به تولیدکنندگان و صادرکنندگان مهم کالاهای صنعتی در جهان تبدیل شده‌اند.

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۹۱ کتاب

■ مزارع محصولات استوایی مانند موز، قهوه، آناناس، کاکائو و ... در مزارعی که به «پلانتیشن» معروف است، پرورش داده می‌شوند.

■ مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور خط استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند؛ بنابراین قاره استرالیا از واردکنندگان این محصولات محسوب می‌شود.

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۱۱۱ کتاب

امروزه بیشتر مبادلات اقتصادی کشورها از طریق انواع کشتی‌های فله‌بر (که غلات، زغال سنگ، سنگ آهن، سیمان و ... حمل می‌کنند)، کشتی‌های کانتینری، کشتی‌های نفتکش و شناورهای تانکر حمل‌کننده گاز انجام می‌گیرد.

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۰۷ کتاب

کشورهای آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن و استرالیا جزو کشورهای مرکز هستند.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۰۴ کتاب

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۲۳ کتاب

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۱۹ کتاب

نواحی خودمختار در جهان، نخجوان در کشور جمهوری آذربایجان، بندر هنگ‌کنگ در کشور چین و کردستان در کشور عراق است.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۱۸ کتاب

“ علوم اجتماعی ”

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۶ کتاب

آگوست کنت جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود، فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از غلبه بر طبیعت به‌دست می‌آید.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۸۷ کتاب

از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ (جنگ‌های جهانی)، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود؛ زیرا سرمایه و صنعت به بازارهای مصرف و نیروی کار ارزان نیاز داشت.

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۸۸ کتاب

نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۹۱ کتاب

از نظر کسانی که از اصطلاح استعمارگر و استعمارزده استفاده می‌کنند، مشکل کشورهای فقیر تنها ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست، بلکه خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه آن‌هاست.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۹۴ کتاب

- (۱) قدرت خرید مصرف کنندگان به شدت کاهش می‌یابد.
 (۲) تولیدکنندگان، بازار فروش خود را از دست می‌دهند.
 (۳) کارخانه‌ها تعطیل می‌شوند.
 (۴) کارگران بیکار می‌شوند.
 (۵) این نوع بحران می‌تواند در اثر عوامل مختلفی ایجاد شود.

ویژگی‌های بحران اقتصادی:

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۹۵ کتاب

سرمایه‌داران به رغم آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند. به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با مسئله فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۹۷ کتاب

■ در نگاه توحیدی، طبیعت و هرچه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند است، همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند و به سوی او بازمی‌گردند.

■ در نگاه اساطیری هم طبیعت، ماده خام نیست؛ بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی نیز برخوردار است. نگاه توحیدی و نگاه اساطیری، هر دو طبیعت را ماده خامی که در اختیار انسان باشد، نمی‌دانند.

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۹۷ کتاب

بحران زیست‌محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد.

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۰۰ کتاب

چالش‌های رخ داده در فرهنگ غرب در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها به وجود نمی‌آیند و همگی از عمق فرهنگ غرب برمی‌خیزند. علت این چالش‌ها درونی است، نه بیرونی که فرهنگ غرب بتواند آن را به دیگران نسبت دهد.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۰۱ کتاب

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود.

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۰۱ کتاب

فرهنگ غرب با ترویج معنای علم مدرن، این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست.

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۰۲ کتاب

علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۰۲ کتاب

در فرهنگ غرب بار دیگر گرایش به دین و معنویت از سر گرفته شده است و حتی برای پاسخ به نیاز فطری آدمی به معنویت، دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ همانند قارچ از زمین روییده‌اند و عده‌ای از آن‌ها پیروی می‌کنند.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۱۰۳ کتاب

آن بخش از فرهنگ که همه مردم جامعه در آن اشتراک دارند، فرهنگ عمومی جامعه را تشکیل می‌دهد.

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: دانش * صفحه ۱۰۳ کتاب

سکولاریسم به ترتیب در حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید.

“ فلسفه ”

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه ۸۴ کتاب

ارسطو در طبقه‌بندی علوم زمان خود و تحقیقات دامنه‌دار علمی، نه تنها از استاد خود پیشی گرفت، بلکه تا قرن‌های متمادی به‌عنوان معلم اول، مرجع نهایی مسائل علمی و فکری بود. روش فلسفی ارسطو که به روش مشاء معروف شد، پیروان زیادی یافت؛ به طوری که اکثر فلاسفه اسلامی پیرو مشرب او شدند.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۸۵ و ۸۶ کتاب

ادامه حیات و سیر شدن هر دو می‌توانند علت غایی پخت نان باشند. اما از آنجا که علت فاعلی در چیزهایی که انسان تولید می‌کند (مصنوعات انسانی) حتما باید انسان باشد، تنها نانوا می‌تواند علت فاعلی باشد؛ یعنی آتش علت فاعلی پخت نان نیست؛ ضمن اینکه اگر آتش را علت فاعلی بدانیم علت غایی هم «سیر شدن» که صفت انسان است نباید باشد، بلکه باید یک غایت طبیعی مثل آزاد شدن انرژی شیمیایی نهفته در مواد اشتعال‌زا برای آتش و پختگی برای نان باشد. (رد گزینه ۴) خمیر و گندم هم علت مادی هستند. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: درک و فهم * صفحه ۸۶ کتاب

وقتی الف از ب ساخته شود ب علت مادی الف است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

اگر ج از جنس د باشد آنگاه د علت مادی ج است. (رد گزینه ۴)

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۷۰ کتاب

حواس ما از یک سو، پیوسته در معرض خطا و لغزش قرار دارند (۱) و از سوی دیگر، با اموری سروکار دارند که نمی‌توان ثبات و پایداری را در آن‌ها سراغ گرفت (۲) و به همین دلیل برای همیشه از اینکه معرفت و شناسایی حقیقی را برای آدمی به ارمغان بیاورند، محروم خواهند بود.

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۷۱، ۹۱ تا ۹۴ کتاب

علت غایی درخت گیلاس میل طبیعی آن به تبدیل شدن به یک درخت گیلاس کامل است که یکی از ویژگی‌های آن، میوه‌دار بودن است. گزینه‌های ۱ و ۲: از دید افلاطون در عالم طبیعت که پیوسته در حرکت و دگرگونی است، نمی‌توان به چیز ثابت و بادوامی دست یافت؛ بنابراین یکی از دو ویژگی معرفت حقیقی؛ یعنی «تعلق داشتن به امور پایدار»، در جهان محسوسات تأمین نمی‌شود و باید در عالم مُثُل آن را جست‌وجو کرد. لذا افلاطون برخلاف ارسطو به روند رشد و تغییر در جهان طبیعت کار ندارد. او به دنبال بودنی‌هاست و نه شدنی‌ها. گزینه ۴: علت صوری، همان فعلیتی است که یک شیء بالقوه در مراحل حرکت خود به دست می‌آورد. وقتی درخت گیلاس میوه می‌دهد یعنی: شکوفه‌هایش تبدیل به میوه می‌شوند؛ پس علت مادی، شکوفه و علت صوری، همان فعلیت میوه است که این فعلیت، بالاتر و برتر از فعلیت خود شکوفه است.

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۹۰ کتاب

«بعضی از افعال و حرکاتی که در اجسام دیده می‌شود، از یک علت خارجی است و بعضی از خود جسم است و سبب خارجی ندارد. اگرچه راه این احتمال باز است که هر حرکتی را که از جسم ظاهر می‌شود، ناشی از دخالت یک سبب خارجی فرض کنیم (رد گزینه ۳ و تایید گزینه ۲) و بگوییم شاید این سبب خارجی برای ما محسوس نیست (رد گزینه ۴)؛ لکن به‌عنوان یک اصل قبول می‌کنیم، حرکاتی که سبب خارجی برای آن‌ها نمی‌بینیم، از قوایی که درون خود اجسام است، نشأت می‌گیرند (رد گزینه ۱)، مثل سقوط سنگ و یا بالا رفتن آتش...»

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱ کتاب

در سر خوردن کودک از روی سرسره مانند افتادن سنگ به روی زمین، این طبیعت جسم کودک است که او را به پایین سرسره می‌کشد. گزینه ۱: داغ شدن قابل‌لمه توسط آتش است، بنابراین شیء متحرک «قابل‌لمه» است، ولی علت فاعلی، طبیعت آتش است. گزینه ۲: مقاومت درخت در برابر طوفان ناشی از طبیعت درخت نیست بلکه به‌خاطر فرو رفتن ریشه‌های آن در خاک است؛ یعنی زمین درخت را نگه می‌دارد نه طبیعت درخت. گزینه ۳: حرکت خودرو معلول فعل راننده است.

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۸۰ کتاب

به نظر افلاطون علم و دانش چیزی جز یادآوری حقایق عالم برتر نیست. انسان درباره پدیده‌های جهان چیز تازه‌ای نمی‌آموزد؛ ارتباط با جهان طبیعت، وسیله‌ای است تا روح بیدار شود و خاطرات از یاد رفته‌اش را به یاد آورد؛ پس دانش: یادگیری نیست، بلکه صرفاً یادآوری است. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) گزینه ۱: حقایق عالم مُثُل، ثابت و یکسان هستند و حرکت در آن‌ها راه ندارد.

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۷۲، ۷۳، ۸۱ و ۸۵ کتاب

فیلسوفان بعد از افلاطون از جمله شاگردش ارسطو، به بیان نقاط ضعف نظریه مُثُل پرداختند و آن را در معرض نقادی‌های دقیق فلسفی قرار دادند. گزینه ۱: ارسطو نیز به کلیات اهمیت می‌داد، ولی به اینکه مرجع کلیات در عالم دیگری باشند نقد داشت. گزینه ۲: شناخت حقیقی برای هر فیلسوفی از جمله افلاطون و ارسطو بسیار مهم است. گزینه ۴: از نظر افلاطون عالم مُثُل، عالم ثبات و یکسانی است و نمی‌تواند ریشه حرکت و دگرگونی باشد. به نظر او دگرگونی‌های عالم طبیعت نشانه غیراصیل و غیرجاودانه بودن آن است و همین دگرگونی‌ها باعث می‌شود موجودات طبیعی در مقایسه با حقایق عالم مُثُل به منزله سایه باشند، پس دگرگونی از دور بودن از عالم مُثُل ناشی شده است و ریشه در آن ندارد.

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲ کتاب

ارسطو و پیروانش یک نوع علت فاعلی درونی به عنوان مبدأ حرکت و سکون در خود اجسام در نظر می‌گیرند و آن را «طبیعت جسم» نام می‌نهند، پس طبیعت جسم نمی‌تواند بیرونی باشد. گزینه ۱: اگر یک فاعل بیرونی مثل انسان، جسم را حرکت دهد، طبیعت جسم، علت فاعلی این حرکت نیست. گزینه ۲: در فلسفه ارسطو: حرکت = تغییر و سکون = ثبات، پس طبیعت جسم که مبدأ حرکات طبیعی است مبدأ تغییرات طبیعی هم هست. گزینه ۳: ماده و صورت هیچ‌گاه از یکدیگر جدا نیستند.

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴ کتاب

علت فاعلی درونی، همان طبیعت شیء است که مبدأ حرکت و سکون آن است. (رد گزینه ۳) همچنین هر نیرو و میل طبیعی را می‌توان از خواص طبیعت شیء دانست. در طبیعت همین نیروها و امیال طبیعی کل جهان را به سوی هدفی عالی (غایت) سوق می‌دهد. (رد گزینه ۴) همچنین طبیعت هر شیء، ویژگی فعلیت خاص آن است که این فعلیت همان علت صوری برای حرکت شیء بالقوه قبلی است، لذا می‌توان گفت طبیعت (مبدأ بودن درونی برای حرکت و سکون)، خاصیت صورت (فعلیت) است. (رد گزینه ۲) اما علت مادی، مرحله استعداد است و نمی‌توان آن را با طبیعت و خواص آن که مرحله فعلیت هستند، تبیین کرد.

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب

علت غایبی در مصنوعات بشری، انگیزه، هدف و نیت هر فاعل انسانی محسوب می‌گردد. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) اما این انگیزه همان طبیعت انسان نیست (انگیزه در انسان طبیعی نیست) و الا همه انسان‌ها انگیزه‌های واحد داشتند. (رد گزینه ۴) قسمت اول همه گزینه‌ها درست است.

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۸۵ کتاب

علل اربعه = اصلی‌ترین و کلی‌ترین عوامل مؤثر در هر تغییر و تحول (= شدن)

گزینه ۱: علل اربعه ارسطو برای توجیه تغییر و تحول (شدن و به فعلیت رسیدن) هستند نه توجیه ثبات و یکسانی. (بودن و فعلیت داشتن)

گزینه ۲: اولاً عواملی که با عمل خود وجودبخشی می‌کنند، علت فاعلی هستند. ثانیاً درباره علل اربعه، تعبیر «اصلی‌ترین عوامل» دقیق‌تر است.

گزینه ۳: علل اربعه، عوامل فرعی و جزئی مثل زمینه‌ها و شرایط را توضیح نمی‌دهد.

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب

ارسطو مفهوم علت غایی را علاوه بر افعال ارادی انسان، به تمام حرکات اشیای جهان نیز سرایت می‌دهد. به طوری که طبیعت هر چیزی که ماده آن را به سوی صورت و فعلیت جدیدی سوق می‌دهد میل دارد تا آن چیز را به آخرین مرتبه از کمالی که برای آن مقدور است، برساند ... علاوه بر این‌ها به نظر ارسطو کل جهان ماده نیز همانند فرد فرد اشیا اعم از جمادات و نباتات و حیوانات، رو به سوی مقصدی دارد، یعنی به همان شکل که میل طبیعی خاصی در یک گیاه، او را رشد و نمو می‌دهد، یک نیروی طبیعی در کل جهان طبیعت نیز آن را به سوی هدفی عالی سوق می‌دهد. این عبارات نشان می‌دهد که علت غایی در طبیعت در یک سطح در خود شیء یا جانور، او را به کمالش سوق می‌دهد و در سطح دیگر طبیعت را به عنوان یک کل به کمال می‌رساند.

گزینه ۲: غایت در طبیعت مشابه انگیزه و نیت در انسان است و نه خود انگیزه و نیت.

گزینه‌های ۳ و ۴: علت غایی در افعال انسان ممکن است مخالف مسیر کمال یا بی‌فایده و عبث باشد؛ زیرا انسان، اراده و اختیار دارد، بنابراین علت غایی تنها در تحولات طبیعی، ضرورتاً رو به سوی کمال دارد.

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹ کتاب

گزاره‌های الف و ب با نظر افلاطون درباره روح مجرد سازگارند، اما جمله ج به این دلیل که لزوم توجه به جسم و روح را هم‌اندازه دانسته است در تعارض با نظر افلاطون است. افلاطون معتقد است که روح نه تنها مستقل از جسم است و پرورش آن در گروهی رسیدگی به جسم نیست، بلکه بر آن برتری دارد و باید به او بیشتر توجه شود.

“ روان‌شناسی ”

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶ کتاب

سبک تصمیم‌گیری وابسته یعنی به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت کردن. در روش وابسته دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفته‌اند.

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: دانش * صفحه‌های ۱۶۱ و ۱۶۲ کتاب

به مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود، «نگرش» می‌گویند. موتور حرکتی انسان «انگیزه» است؛ انگیزه سبب می‌شود که فرد کاری را انجام دهد و رفتاری را از خود نمایان سازد.

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۳۹ کتاب

برای چگونگی مقابله با دشمن گزینه‌های زیادی پیش‌رو است، بنابراین یک تصمیم‌گیری بیچیده می‌باشد. از طرفی چون این موضوع به حفظ کشور و جان بسیاری از انسان‌ها مربوط می‌شود، تصمیم‌گیری مهمی است و چون چندین فرمانده در رأس ارتش هر کشوری هستند که با هم فکری هم، استراتژی مقابله با دشمن را تعیین می‌کنند، یک تصمیم‌گیری گروهی می‌باشد.

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطة: کاربرد * صفحه‌های ۱۶۹ و ۱۷۰ کتاب

فردی که رفتارها و باورهایش با هم هماهنگ نباشد، دچار «ناهماهنگی شناختی» است.

مانند کسی که در گفته‌هایش دم از ارزش‌های انسانی و اخلاقی می‌زند، اما در عمل تمام وقت و انرژی‌اش را صرف مسائل مادی می‌کند.

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۶۵ کتاب

بزرگسالان برخلاف کودکان و حیوانات علت رفتار خود را فراتر از نیازهای زیستی می‌دانند. به عبارت دیگر وقتی از آن‌ها می‌پرسیم چرا دیگری را بر خود مقدم می‌دارید، پاسخی که به این قبیل «چرا»ها می‌دهند به عواملی مانند گرسنگی و تشنگی ارتباط ندارد. به این‌گونه عوامل ایجادکننده رفتار که فراتر از مسائل زیستی و مادی انسان است، «نگرش» می‌گویند.

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: دانش * صفحه ۱۶۳ کتاب

گزینه ۳ در مورد «انگیزش درونی» صدق می‌کند. در انگیزش درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد؛ زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد.

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۶۳ کتاب

در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ انگیزه‌های افراد برای انجام کارها درونی است، ولی در گزینه ۴ انگیزه علی برای درس خواندن بیرونی می‌باشد. (دریافت جایزه)

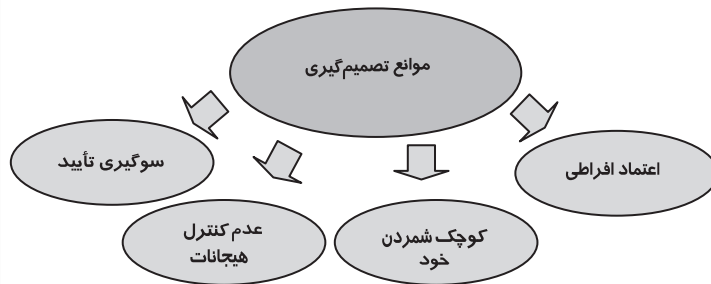
۱۷۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۶۵ کتاب

یکی از عوامل نگرشی «باورها و نظام ارزشی» فرد است. وقتی باورهای غلط شکل بگیرد، حتی اگر توانایی انجام کاری را داشته باشیم، نمی‌توانیم با موفقیت آن کار را انجام دهیم. در مثال ذکر شده، این باور حمید که «دیگر توانایی درس خواندن ندارد» عاملی است که مانع موفقیت او در این کار می‌شود.

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۴۹ کتاب

«اعتماد افراطی» یکی از روش‌های غلطی است که مانع تصمیم‌گیری درست می‌شود. این نوجوان به قضاوت‌ها و روش‌های تصمیم‌گیری خود اعتماد بیش از حد دارد در نتیجه تصمیم او غلط از آب درمی‌آید.

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۵۴ کتاب

از طریق روش میان‌بر وقتی فرد با انتخاب‌های زیادی مواجه است، با «حذف تک‌تک جنبه‌ها» راحت‌تر به نتیجه می‌رسد.

۱۸۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطة: درک و فهم * صفحه ۱۶۶ کتاب

چون تأکید بر «تلاش بی‌وقفه» و «محدودیت‌های افراد» شده است بیشتر نشان‌دهنده «اراده» می‌باشد، هرچند این افراد هدفمند هستند و نظام باورها و ارزش‌های‌شان به موفق شدنشان کمک می‌کند، اما در متن سؤال اشاره‌ای به این عوامل نشده است.

۱۸۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: درک و فهم * صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹ کتاب

انتخاب هدف علاوه بر ایجاد توانمندی باعث انسجام در رفتار می‌شود. هدف معین، فرد را از بیراهه رفتن و اتلاف منابع انرژی خود مصون می‌دارد. حرکت در مسیر دستیابی به هدف نوعی موفقیت تلقی می‌شود. در نتیجه فرد تحت تأثیر موانع زودگذر و عواملی همچون خستگی قرار نمی‌گیرد.

۱۸۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۵۲ کتاب

در تعارض گرایش - اجتناب فرد بین دو امر خواستنی (رفتن به سفر) و ناخواستنی (از دست دادن نمره) مواجه است.

۱۸۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: کاربرد * صفحه ۱۴۱ کتاب

سمیرا به دلیل هزینه‌های زیادی که برای این زندگی کرده است (چه هزینه‌های مالی و چه هزینه‌های روانی و وقتی) حاضر نیست آن را پایان بدهد؛ با اینکه می‌داند ممکن است خطرات بیشتری در انتظار او باشد.

۱۸۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطة: دانش * صفحه ۱۶۸ کتاب (پاورقی)

اگر اهداف را بسیار کوچک، بی‌ارزش و زودگذر انتخاب کنیم، هرگز انگیزه تلاش و عمل ایجاد نمی‌شود، زیرا از انجام آن‌ها احساس ارزشمندی، افتخار و غرور نمی‌کنیم.

محدوده‌بندی آزمون‌های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (سال تحصیلی ۹۶-۹۷) ویژه دانش‌آموزان پایهٔ یازدهم دورهٔ دوم متوسطه [درس‌های عمومی و اختصاصی رشتهٔ ادبیات و علوم انسانی]

نام کتاب تاریخ	فارسی ۲	عربی، زبان قرآن ۲	دین و زندگی ۲	زبان انگلیسی ۲	ریاضی و آمار ۲	علوم و فنون ادبی ۲	تاریخ ۲	جغرافیا ۲	جامعه‌شناسی ۲	فلسفه	روانشناسی
آزمون ۱ ۹۶/۲/۲۱	درس ۱	ترجمهٔ درس ۱ و مرور قواعد عربی دهم (مطرح شده در مجازین درس ۱)	درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای علل وجود ادیان مختلف (صفحه ۱۸)	درس ۱ صفحه‌های ۱۵ تا ۳۳	فصل ۱ درس ۱ تا ابتدای ترکیب شرط دو گزاره	درس ۱	درس ۱	درس ۱	درس ۱	درس «فلسفه چیست ۱» تا ابتدای «مبانی فلسفی علوم طبیعی»	درس ۱ تا ابتدای دستگاه عصبی در عملکرد روان‌شناسی»
آزمون ۲ ۹۶/۸/۱۲	درس‌های ۱ و ۲	درس ۱	درس‌های ۱ تا ۳	درس ۱ صفحه‌های ۱۵ تا ۳۳	فصل ۱ درس ۱ از فصل ۱ درس ۱ تا ابتدای ترکیب شرط دو گزاره و درس ۲	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ تا ۳	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ تا ۳	درس «فلسفه چیست ۱» و درس «فلسفه چیست ۲، ۳» تا ابتدای «فلسفه و سیاست»	درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای «بزرگی‌های رشد در دورهٔ قبل از تولد»
آزمون ۳ ۹۶/۹/۰۳	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ و ۲	درس ۱ از صفحه ۲۴ تا صفحه ۴۷	فصل ۱ درس ۱ از ابتدای ترکیب شرط دو گزاره و درس ۲	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ تا ۲	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ تا ۲	درس «فلسفه چیست ۱» از ابتدای فلسفی علوم طبیعی» تا ابتدای درس «فلسفه چیست ۳»	درس ۱ از ابتدای «نقش دستگاه عصبی در عملکرد روان‌شناسی» تا ابتدای درس ۲
آزمون ۴ ۹۶/۹/۲۴	درس‌های ۱ و ۲ و ۳	درس‌های ۱ و ۲ و ۳	درس‌های ۱ و ۲ و ۳	درس ۱ از صفحه ۵۷ تا صفحه ۷۲	فصل ۱ درس ۱ و فصل ۲ تا ابتدای تابع چندخطی	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ تا ۴	درس‌های ۱ و ۲	درس‌های ۱ تا ۴	درس «فلسفه چیست ۲، ۳» از ابتدای «فلسفه و سیاست» تا ابتدای درس «آغاز فلسفه»	درس ۲ از ابتدای «بزرگی‌های رشد در دورهٔ قبل از تولد» و درس ۳
آزمون ۵ ۹۶/۱۰/۰۹	درس‌های ۱ تا ۳ و ترجمهٔ درس ۴ (صفحه‌های ۱ تا ۴۰)	درس‌های ۱ تا ۳ و ۴	درس‌های ۱ تا ۳	درس ۲ از صفحه ۴۹ تا ۶۸	فصل ۲ و فصل ۱ تا ابتدای تابع قدرمطلق	درس‌های ۱ تا ۶	درس‌های ۱ تا ۸	درس‌های ۱ تا ۵	درس‌های ۱ تا ۸	درس «فلسفه چیست ۲» از ابتدای «فلسفه و سیاست» تا آغاز فلسفه»	درس ۲ از ابتدای «بزرگی‌های رشد در دورهٔ قبل از تولد» و درس ۳
آزمون ۶ ۹۶/۱۱/۲۷	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴	درس ۲ صفحه‌های ۴۹ تا ۶۸	فصل ۲ درس ۱ و فصل ۱ و درس ۲ تا ابتدای تابع قدرمطلق	درس‌های ۱ تا ۶	درس‌های ۱ تا ۸	درس‌های ۱ و ۵	درس‌های ۱ تا ۷	درس «فلسفه چیست ۲» از ابتدای «فلسفه و سیاست» تا آغاز فلسفه»	درس ۲ از ابتدای «بزرگی‌های رشد در دورهٔ قبل از تولد» و درس ۳
آزمون ۷ ۹۶/۱۲/۱۸	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵	درس ۲ از صفحه ۸۹ تا صفحه ۸۹	فصل ۲ درس ۱ و فصل ۲ تا ابتدای تابع قدرمطلق	درس‌های ۱ تا ۶	درس‌های ۱ تا ۹	درس‌های ۱ تا ۵	درس‌های ۱ تا ۹	درس «فلسفه چیست ۲» از ابتدای «فلسفه و سیاست» تا آغاز فلسفه»	درس ۲ از ابتدای «بزرگی‌های رشد در دورهٔ قبل از تولد» و درس ۳
آزمون ۸ ۹۷/۱/۱۷	درس‌های ۱ تا ۴	درس‌های ۱ تا ۴	درس‌های ۱ تا ۴	درس ۲ از صفحه ۴۹ تا آخر و درس ۳ تا صفحه ۹۴	فصل ۲ درس ۲ از فصل ۲ تا ابتدای تابع قدرمطلق و درس ۳	درس‌های ۱ تا ۹ و ابتدای تیر دورهٔ هندی	درس‌های ۱ تا ۱۱	درس‌های ۱ تا ۷	درس‌های ۱ تا ۱۰	درس «فلسفه چیست ۲» از ابتدای «فلسفه و سیاست» تا آغاز فلسفه»	درس ۲ و درس ۳ تا ابتدای «ادراک کنترل و کارایی»
آزمون ۹ ۹۷/۱/۳۱	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷	درس‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷	درس ۲	فصل ۲ درس ۲ از فصل ۲ تا ابتدای تابع قدرمطلق و درس ۳	درس‌های ۱ تا ۱۰ و ۱۱	درس‌های ۱ تا ۱۳	درس‌های ۱ و ۹	درس‌های ۱ تا ۱۲	درس «فلسفه چیست ۲» از ابتدای «فلسفه و سیاست» تا آغاز فلسفه»	درس ۲ و درس ۳ تا ابتدای «ادراک کنترل و کارایی»
آزمون ۱۰ ۹۷/۲/۱۴	درس‌های ۱ تا ۱۳	درس‌های ۱ تا ۱۳	درس‌های ۱ تا ۱۳	درس ۲	فصل ۲ درس ۲ از فصل ۲ تا ابتدای تابع قدرمطلق و درس ۳	درس‌های ۱ تا ۱۱ و ۱۰	درس‌های ۱ تا ۱۴	درس‌های ۱ و ۹	درس‌های ۱ تا ۱۴	درس «فلسفه چیست ۲» از ابتدای «فلسفه و سیاست» تا آغاز فلسفه»	درس ۲ و درس ۳ تا ابتدای «ادراک کنترل و کارایی»
	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب	کل کتاب

نمایندگی های گزینۀ دو در سراسر کشور

چرا گزینه دو پشتیبان ندارد؟

چرا گزینه دو پشتیبان ندارد؟

برای پاسخ به این پرسش باید ابتدا انتظار و تعریفمان را از پشتیبان دقیق و شفاف بیان کنیم.

الف) برخی پشتیبان را فردی تعریف می‌کنند که وظایفی را نظیر اعلام زمان آزمون، پیگیری حضور و عدم حضور در آزمون، اعلام نتایج آزمون، دریافت و عدم دریافت برنامه مطالعاتی و مشابهات چنین مواردی که در حیطه اطلاع‌رسانی قرار می‌گیرد، به عهده دارد.

ب) برخی پشتیبان را فردی تعریف می‌کنند که وظیفه‌اش پیگیری اشکالات و ایرادهای درسی است و باید تدبیری بیاندیشد تا ضعف‌های درسی دانش‌آموز و داوطلب مرتفع گردد.

ج) گروهی پشتیبان را فردی تعریف می‌کنند که وظیفه‌اش هدایت، برنامه‌ریزی و اطلاع‌رسانی‌های آموزشی و تحلیل آزمون‌های هر دانش‌آموز و داوطلب است.

از منظر مؤسسه آموزشی - فرهنگی گزینه دو:

الف) وظایف حوزه اطلاع‌رسانی به عهده تمام افرادی است که در هر نمایندگی فعالیت دارند و هماهنگی و نظارت بر این کار، مأموریت و وظیفه مدیران نمایندگی‌هاست.

ب) مرتفع نمودن اشکالات درسی کاری تخصصی است که از یک سو تسلط بر محتوای علمی و از سوی دیگر آشنایی نزدیک با روحیات و ظرفیت‌های یادگیری دانش‌آموز و داوطلب را می‌طلبد. از این منظر چنین جایگاهی را فقط معلمان و دبیران دارا هستند.

ج) هدایت، برنامه‌ریزی، اطلاع‌رسانی‌های آموزشی و تحلیل‌های آموزشی و آزمون‌های کاری به شدت تخصصی است که از آمیختن تنگاتنگ تجربه و دانش حاصل می‌شود. از این منظر چنین وظیفه‌ای تنها توسط مشاوران زبده قابلیت انجام و ارائه پیدا می‌نماید.

حجم اطلاعات آموزشی چنان گسترده است که حتی زبده‌ترین مشاوران نیز قادر نیستند در ارتباط با هر فرد در زمان محدود تمام آن‌ها را به‌خاطر بیاورند و ارائه نمایند.

به همین منظور و با عنایت به ضرورت شخصی‌سازی نمودن ارائه این اطلاعات، مؤسسه آموزشی - فرهنگی گزینه دو پس از هر آزمون متناسب با وضعیت آزمونی هر فرد اقدام به ارائه "مشاوره‌های هوشمند اینترنتی" برای هر دانش‌آموز و داوطلب می‌نماید.

پس مؤسسه آموزشی - فرهنگی گزینه دو ترجیح داده‌است به‌جای نمایشی برگزار کردن عنوان "پشتیبان"، به موضوع نگاهی تخصصی داشته باشد و اطلاع‌رسانی را به عهده نمایندگی و رفع اشکال را به عهده دبیران و اساتید واگذار و مجموعه اطلاعات راهنمایی و مشاوره را در قالب "مشاوره‌های هوشمند اینترنتی" ارائه نماید.

گزینه دو، ارزشیابی در خدمت یادگیری

